JUBILEUMI ADVENTI HANGVERSENY AZ EGYETEMEN

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

2011 :: 6 :: NOVEMBER - DECEMBER

Várja a leendő alkotókat az AMI Tervezőgrafika szakának

ANIMÁCIÓS LABORJA

„A tudáshasznosulást, tudástranszfert segítő eszköz- és feltételrendszer kialakítása, fejlesztése" című TÁMOP 4.2.1. pályázatból nyert pénzügyi támogatásnak köszönhetően animációs stúdió kezdte meg működését az NYME-FMK Alkalmazott Művészeti Intézetében.

Az AMI Deák téri épületében kialakított új alkotóműhelyt Jereb László, a Faipari Mérnöki Kar dékánja és Horváth Béla professzor, a TÁMOP 4.2.1. projekt vezetője adta át ünnepélyes keretek között a leendő felhasználóknak 2011. október 19-én.

Walter Katalin, a Technológia Transzfer Iroda vezetője a megnyitón elmondta: A műhely kialakítására az Alkalmazott Művészeti Intézetben került sor, mivel az eddigi projekt tapasztalatok alapján innen származik a legtöbb innovatív technológia transzferre alkalmas ötlet (formatervezési mintaoltalmak). A további innovációs teljesítmény ösztönzése érdekében a legmodernebb technikai eszközök kerültek beszerzésre több mint 16 millió Ft értékben, így fényképezőgépek, videokamera, állványok, állandófényű lámpák, animációs tárgyasztalok, paravánok, memóriakártyák, számítógépek.

Cakó Ferenc grafikusművész, filmrendező, az animációs labor vezetője megnyitójában kiemelte: az új alkotóműhely az AMI tervezőgrafika szakának kibővítése, ami az animációs tervezést és kivitelezést hozza elérhető közelségbe a hallgatók számára. A műfaj egyik alapja a rajzfilmen túl a háromdimenziós tradicionális animáció. Ez az alkotók számára nagyon tág teret biztosító animációs műfaj, hiszen magában foglalja a tárgy, báb- és gyurmaanimációt. Izgalmas kísérleteket lehet tenni üveglapokon a papírkivágásos, a festmény és a homokanimáció világában. Egyénre szabottan a történet kitalálásától kezdve, a figura és háttérterveken át a mozgatásig mindent ki lehet próbálni. Már a tervezés más jellegű, mint egy illusztráció vagy plakát elkészítése, mert ez esetben ügyelni kell az állandó mozgásra, hiszen itt látvány, mozgás és hang együttes hatása jelenik meg. Az új stúdióban természetesen a computer-animációra is lehetőség nyílhat, de ez megint egy más terület az animáción belül. Jelenleg a fiatal alkotók körében nagy sikere van a „bábos" műfajnak, ami érthető is a computeranimációs dömping szakaszában.

Cakó Ferenc azt is elmondta, hogy jelenleg több száz rövidfilmes fesztivált rendeznek évente Európában és a világban. Ezekre lelkesen küldenek filmeket az egyetemekről is, így remélhetőleg az AMI hírnevét öregbíti majd, hogy hallgatói nemzetközi fesztiválokon animációs filmekkel szerepelnek.

Dr. Molnár László
NYME-FMK-AMI

TARTALOM

2 Várja a leendő alkotókat az AMI Tervezőgrafika szakának animációs laborja

4 Sarkady Sándor Sopron idei díszpolgára

5 Tehetség Fal épült a Benedek Tehetségponton

6 Itt és most

6 Tervezőgrafikus hallgatók nemzetközi sikere az FMK-AMI-ban

7 Jereb László professzor úr Gábor Dénes díjat kapott

7 Több száz érdeklődő a SEK nyílt napján

7 Pro Scientia és Mestertanár kitüntetések az Akadémián

8 „Vissza a gyermekkorba!" – Nyílt Nap a nyugdíjas hallgatóknak

8 Transzcendencia a művészetben

9 Összhang a BPK-n

9 Illatozó mézeskalács díszek Vizuális nevelés órán

10 Könyvbemutató Győrben

11 Tóth Attila bronzérmes lett

12 Óvóbácsik a Benedek-karon

13 „Szakmáról - több nyelven"

14 X. adventi koncert

14 Hallgatói siker a Spine

15 Prima-díjas rektorhelyettes

15 Újraéledt az Óvári Gazdász Dalárda évszázados hagyománya

15 TDK a Közgazdaságtudományi Karon

16 Emlékérem a diáktudományos tevékenység támogatásáért

16 OTDT Mestertanár Aranyérem kitüntetés

16 Talentum: tehetséggondozási program a Nyugat-magyarországi Egyetemen

16 Pályaválasztási szakkiállításokon mutatkozott be a Benedek-kar

17 Liszt Ferenc-konferencia a Zenei Intézeti Tanszéken

17 Nyugdíjasegyetem: Öröm és felelősség a nagyszülői lét

18 Szakkollégiumi tanulmányút Sopronban és környékén

20 Beszámolók egy sikeres projektről

21 Kari küldöttség a göttingeni Georg-August Egyetemen

22 Leendő szőlész-borász szakember és az asztalitenisz "fenegyereke"

23 Házi TDK a GEO-n

24 Képzés határok nélkül

26 Adventi gyertyagyújtás

26 Életműdíjat kapott a Bolyai Gimnázium tanára

26 Megemlékezés Sopronban halottak napján

27 Civitas Fidelissima

28 Dr. Nagy Frigyes emlékbeszéde a Sopron megtartásáért 1921-ben vívott harcok gazdász halottainak és hőseinek emlékére

29 Red Sludge

30 A Műegyetem soproni diákja a háború éveiben

32 A nagyság átka

33 A szőlő védőszentjei

34 In memoriam Dr. Tánczos László (1941-2011)

34 In memoriam Dr. Bodács Emil

35 Mikulás napi sport az Apáczai-karon

36 Csepella Olivér 3. éves tervezőgrafikus hallgató munkája

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

IX. évfolyam, 6. szám
2011. november - december

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (Kommunikációs Iroda)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Dr. Molnár László marmolnar@fmk.nyme.hu (FMK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
S. Takács Judit takacs.judit@bpk.nyme.hu (BPK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vig Péter pvig@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
Dr. Trojan Szabolcs trojansz@mtk.nyme.hu (MÉK)

A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Címlapfotó: Horváth Ildikó
Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Példányszám: 550 db
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem
Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

SARKADY SÁNDOR SOPRON IDEI DÍSZPOLGÁRA

Sarkady Sándor elévülhetetlen érdemei elismeréséül vehette át a város legrangosabb kitüntetését.

Sarkady Sándor elévülhetetlen érdemei elismeréséül vehette át a város legrangosabb kitüntetését.

Sopron Díszpolgára Sarkady Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar nyugalmazott főiskolai docense, Sopron Kultúrájáért címmel kitüntetett, Pro Urbe–díjas író, költő.

1958-ban szerzett magyar-orosz szakos középiskolai tanári diplomát a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. 1961-től a Soproni Óvónőképző Intézet Pedagógiai Szakcsoportjában folytatta oktató- nevelő munkáját. Számos szakmódszertani publikációt jelentetett meg az Óvodai Nevelés c. Szaklapban.

1969-től 5 éven keresztül igazgatóhelyettesként a nevelőmunka és a gyakorlati képzés irányítása volt a feladata. Vezetésével készült el, az intézet Nevelési Programja és adták át rendeltetésének az I. sz Gyakorló Óvoda új épületét 1971-72-ben.

Mindeközben rangos rendezvényeket szervezett, ahol saját versei hangozhattak el, illetve verseiből kórusművek születtek. A felsőfokú oktatásban eltöltött évei alatt, számos országos tudományos ülésszak szervezője, előadója volt. Oktató-nevelő és tudományos munkája mellett bekapcsolódott az ország szépirodalmi életébe is. Megyei és országos lapokban publikált, irodalmi pályázatok zsűrijében dolgozott és irodalomszervezőként is tevékenykedett városunkban.

Sarkady Sándor legfontosabb feladatának Sopron irodalmi életének felemelését tartotta. Gyermekköteteinek versei ismertek az ország összes óvodájának kisgyermekei előtt. Legkiemelkedőbb közéleti, irodalmi munkássága és eredményei: 1966-ban mutatta be Sarkady Sándort az „Új Írás", 1969-ben Megyei Nívódíjat kapott, 1973-ban műfordítás kategóriában a megyei pályázat első díjasa lett, 1976-ban és 1978-ban Illyés Gyula javaslatára a Szép versek c. antológiában szerepelt verseivel, 1976-ban megszerkesztette a Soproni Írók Antológiáját, az Akadémiai Kiadó gondozásában jelent meg Sarkady Sándor szerkesztésében és előszavával a Vallomások egy városról című kötet.

Szerkesztésében a „Soproni Füzetek"-nek napjainkig számos kötete látott napvilágot. 1989-ben adták ki a Télkergető című gyermekvers kötetet, 1990 óta a „Soproni Szemle" és 1994 óta a „Várhely" szerkesztőbizottságának tagja.

1992-ben a 35 év anyagának válogatott verseit és műfordításait az Igazság pajzsával címmel kötetben a Szépirodalmi Kiadó jelentette meg. 1996-ban jelent meg a Gyöngyhimnusz című kötete. 1998-ban Sopron Kultúrájáért-díjjal tüntették ki, 2005-ben a város, Pro Urbe Sopron-díjjal jutalmazta tevékenységét.

A díszpolgári érem Soltra E. Tamás éremművész alkotása.

Forrás: NYUGATMAGYAR.HU
Fotó: Magasi Dávid
(Városunk új díszpolgárával készített nagyinterjúnkat lapunk következő számában olvashatják - a szerk.)

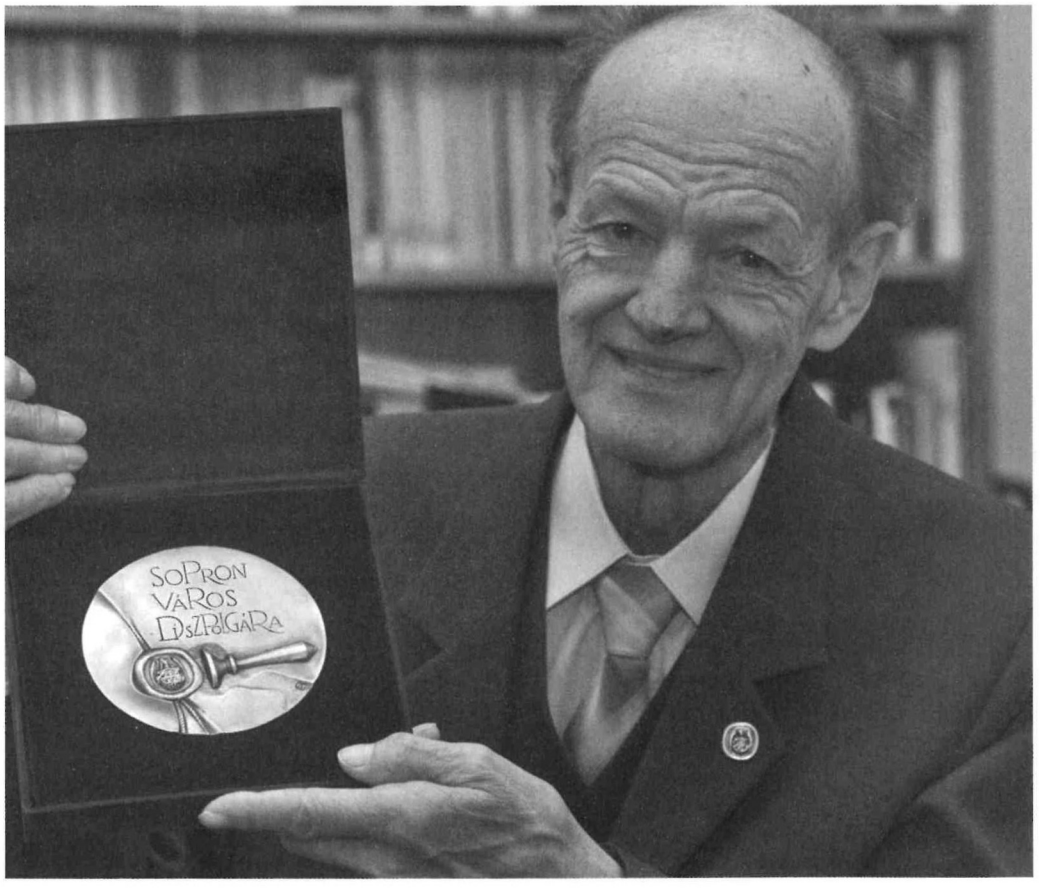

Sarkady Sándor költő Sopron város díszpolgára

Sarkady Sándor: Újévi köszöntő

Ránk virradt reggele
Az újév napjának,
Aranyat, ezüstöt,
Vasat a gazdának.

Fillérje ezüstből,
Forintja aranyból,
Csak az egészsége,
Csak az legyen vasból!

TEHETSÉG FAL ÉPÜLT A BENEDEK TEHETSÉGPONTON

A Benedek Tehetségpont egyedülálló kezdeményezést indított Sopron tehetséges diákjainak. Felkérte a helyi általános és középiskolásokat, hogy a megyei vagy országos versenyeken elért eredményeiket kiállításon mutassák be a városnak.

Szeptember 26-án este hat órától fokozatosan megtelt a Benedek Elek Pedagógiai Kar tetőtéri társalgója. Kicsik és nagyobbak egyaránt elhozták érmeiket és okleveleiket, sport-, tanulmányi- és művészeti versenyeken elért eredményeiket. Mindannyian maguk ragasztották fel büszkeségeiket a paravánokra, megépítve ezáltal a soproni Tehetség Falat. Az este folyamán több mint félszáz diák eredményei váltak láthatóvá minden érdeklődő számára.

A Nyugat-magyarországi Egyetem az Európai Unió által támogatott, TÁMOP - 4.1.1 – 08/1-2009-0002-projekt keretein belül nagy hangsúlyt fektet a tehetséggondozásra. Ennek szellemében rendezte meg a Tehetség Leltár programot is. A Tehetség Leltár célja az volt, hogy létrejöjjön Sopron tehetséges fiataljainak adatbázisa, és a Benedek Tehetségpont segítségével a Nyugat-magyarországi Egyetem segíthesse életútjuk alakulását.

A szervezők minden diáknak apró ajándékkal és oklevéllel köszönték meg a részvételt, a legtöbb eredményt produkáló általános és középiskolát pedig ajándékutalvánnyal és oklevelekkel díjazták. Az összesítés alapján, az általános iskolák kategóriájában a Soproni Német Nemzetiségi Általános Iskola, a középiskolák kategóriájában pedig a Széchenyi István Gimnázium vonultatta fel a legtöbb tehetséges diákot. A nyertes oktatási intézmények oktatói és diákjai szeptember 27-én 11 órakor, ünnepélyes eredményhirdetésen vehették át az iskolájuk részére elnyert ajándékutalványt.

Az eredményért járó elismerést és jutalmat, a Fenyő téri iskola egyik diákjával együtt, Barilichné Tóth Rita igazgató vette át. A Széchenyi István Gimnázium nevében pedig Bazsóné Nagy Gabriella tanárnőnek és az őt elkísérő „kis" és „nagy" gimnazistáknak gratuláltak a szervezők.

Dr. Katona György, a Benedek-kar dékánja, az ünnepi eseményen hangsúlyozta, hogy a felsőoktatásban mindig is zajlott tehetséggondozás, de az egyetem egészét érintő munka során azt tapasztalták, hogy csak akkor működhet jól, ha kiterjesztik a közoktatás szereplőire is. Ezt soproni iskolákkal való kapcsolatépítést szolgálta a Tehetség Fal ötlete és megvalósítása.

A rendezvényt jelenlétével megtisztelte Sopron alpolgármestere, dr. Simon István is, aki gratulált az egyedülálló kezdeményezés megálmodóinak és szervezőinek. „Merjünk nagyok lenni, mint nemzet, mint város és mint személy" - mondta az alpolgármester, majd hozzátette: a magyarság igazi értéke a humán erőforrás, a pedagógusok feladata és felelőssége pedig az, hogy ebből kibontakoztassák a talentumot.

Dr. habil Bodnár Gabriella PhD egyetemi docens, a Tehetség Gondozás modul, hazai és nemzetközi tapasztalatokkal bíró vezetője, a Tehetség Fal illetve Leltár eredményét értékelve úgy fogalmazott: „Büszke lehet Sopron városa arra, hogy ilyen sok tehetséges fiatallal van megáldva."

Azonban a tehetséges diákok leltára még közel sem teljes. Ezért a Nyugat-magyarországi Egyetem és a Benedek Tehetségpont tervei között szerepel, hogy később megismétlik ezt az akciót, akkor már kiterjesztve az egyetem hallgatóira is.

S. Takács Judit
Pr-munkatárs

A soproni Tehetség Fal előtt a nyertes iskolák tehetséges diákjai, valamint felkészítő tanáraik Dr. Bodnár Gabriella egyetemi docens és Dr. Katona György dékán társaságában

ITT ÉS MOST

Orosz István Kossuth-díjas grafikusművész, az FMK Alkalmazott Művészeti Intézetének egyetemi tanára 2011. október 28 –november 7. között a kínai Hangcsou (Hangzou) egyetemének vendége volt, ahol a Kínai Nemzetközi Plakátbiennálé nemzetközi zsűrijének tagjaként és az ehhez kapcsolódó plakáttervező workshop vezetőjeként szerzett élményeinek megörökítésére blogbejegyzéseket készített.

Az alábbiakban e naplófeljegyzésekből közlünk részleteket:

Éjjel a Selyemút nyomvonalán, csak épp ezer méterrel fölötte, mi mást tehet az utas: számtanpéldákat fejteget. (Odakintről, ellenőrzésképpen, be-benéz a holdvilág.) Ilyen hosszú álomra persze aligha számíthattál kedves naplóm: ne hidd, hogy szándékosan hanyagoltalak el, próbálkoztam én a kínai híradással többször is, de mint tudható (most már számomra is), nem mindenütt van egyforma szerencséje annak, aki a világhálóval halászgat. Így aztán most egyszerre kell, hogy reád zúduljon mindaz, ami az elmúlt két hétben megesett. Szóval édes néném, itt ülök a híres Nyugati-tó partján, mint a legkeletibb végekre kihelyezett Mikes Kelemen és naplót fogalmazgatok. Mikesnél szeretetre méltóbb írót persze nehéz elképzelni, tehát az összehasonlítás máris visszavonva, elvégre mi szeretnivaló lehet valakin, aki képes volt tízezer kilométert röpülni csak azért, hogy beleokoskodjon a hangcsoui plakátversenybe, hivatalosabban szólva a 2011-es Kínai Nemzetközi Plakátbiennálé anyagát zsűrizze. Aki 1535 munkából 11 díjazottat kiválaszt, az erősen kockáztatja, hogy 1524-en nem zárják a szívükbe, és ezen nincs is semmi csodálkoznivaló. Na persze nem egyedül kell elvinni a balhét, már az amszterdami gépen összefutottam a régről ismerős Stephan Bundival és az újonnan megismert Ronald Curchoddal. Ha az óramű megbízhatóságú svájci és a lezserül nemtörődöm francia mintaképét fel kellene mutatni, náluk jobb példát keresve sem lehetne találni. Előkerül még egy szomorú kis japán meg egy nagy vidám tajvani, és egyetlen éjszaka alatt megvívjuk az ilyenkor szokásos összes csatát, megkötjük mindegyik szokásos kompromisszumot és kiosztjuk a többé-kevésbé mindenki által elfogadhatónak ítélt díjakat. Az eredmény nyilván már valahol, azon a Kínából csak cenzúráltan nézegethető világhálón olvasgatható.

Egyik este (talán szombat volt) a fórumnak nevezett eseményen mindnyájunknak egy előadást kellett tartanunk. A téma az alkotó saját munkássága, de persze ilyenkor illik kitérni a környezetre is, ahonnan az illető érkezett. Azzal már tisztában voltam, hogy szinte senki sem hallott még Hungary nevű országról, és amikor előző nap leültünk az angol tolmáccsal (Ben) átbeszélni az előadás tervét, kiderült, hogy számára is teljesen ismeretlenek a magyarok. Na, el is húzódott rendesen a lecture, amiben persze része volt (a közbetapsolásról most ne fecsegjünk) annak a fordítási furcsaságnak, amin oly sokszor tréfálkozik a nyugati világ. (Tíz perces heves szónoklat után rémülten kérdezi az idegen: mit beszélt a kínai? Az mondta, hogy „jó", válaszolja fapofával a tolmács.)

A zsűri tagjainak plakáttervező workshopot is kell vezetniük a helyi egyetemen. Hic et nunc – magyarázgatom, ha már a repülőn eszembe jutott: itt és most. A plakát a leginkább helyhez és időhöz kötött művészeti ág, legalábbis annak tartják, nosza vitassuk meg, hagyjuk helyben, vagy berzenkedjünk ellene. Az igazsághoz tartozik, hogy sok évvel ezelőtt egy mexikói egyetemen már kiadtam ugyanezt a témát az ottani grafikus hallgatóknak: „Here and Now". Ma is beleborzongok, amikor eszembe jut az egyik lány munkája. Napokig semmit sem csinált, hiábavaló volt minden igyekezetem, nagy szomorú szemekkel bámult maga elé. Reménytelen esetnek hittem, aztán az utolsó nap odament a fénymásoló géphez, rátenyerelt az üvegre, majd a felnagyított kéz életvonalának egy pontja mellé apró piros betűkkel odaírta: „Aquí y Ahora". Később tudtam csak meg a társaitól, hogy rákos beteg. Ilyen tökéletes mű a kínai egyetemen ugyan nem született, (igaz olyan diák sem volt, aki csak bámult volna maga elé, mert mindegyik maga a megtestesült szorgalom) készült viszont sok jó munka, amelyekből rögtönzött kiállítást rendeztünk egymás épülésére, és készült sok fotó (a munkáról, a kiállításról és csak úgy) mert fényképezőgép-kattogtatásban bárkit, tán még a japcsikat is képesek lepipálni.

TERVEZŐGRAFIKUS HALLGATÓK NEMZETKÖZI SIKERE AZ FMK AMI-BAN

2011. október 23-30. között rendezték meg a Pozsony melletti Báhonyban, a FreeDom galériában a „TIPO TOPO" fantázianevet viselő Type Design Workshop nemzetközi rendezvényt, melyen azok a művészhallgatók vehettek részt, akik túljutottak egy előzetes kiválasztó elbíráláson. A pozsonyi Képzőművészeti Egyetem és számos más intézmény által támogatott workshopon a hat közép-európai országból érkezett 15 résztvevő közül három hallgató: Csepella Olivér, Katyi Ádám és Varga Tünde képviselte sikerrel a Nyugat-magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének tervezőgrafikus szakát tipográfiai terveikkel.

(A hátsó borítón Csepella Olivér 3. éves tervezőgrafikus hallgató munkája látható.)

Dr. Molnár László
NYME-FMK-AMI

JEREB LÁSZLÓ PROFESSZOR ÚR GÁBOR DÉNES DÍJAT KAPOTT

2011. december 15-én került sor az idei Gábor Dénes díjátadó ceremóniára, az Országház Felsőházi Termében, ahol az idei díjazottak között Jereb László professzor is átvehette a magas rangú elismerést.

A rendezvényen Jamrik Péter, a NOVOFER Zrt. vezérigazgatója beszélt a Gábor Dénes díj történetéről és jelentőségéről, majd rámutatott, hogy az idei díjazottak érdemei összhangban állnak a novemberben immár második alkalommal Budapesten lezajlott World Science Forumon kiemelt fontosságúként megjelölt területekkel. Jereb professzor úr munkásságára utalva itt a kutatási eredmények oktatási gyakorlatba való átültetésének fontosságát is hangsúlyozta.

Jereb László hat társával együtt vehette át a Gábor Dénes díjat, míg egy kutató életmű díj elismerésben részesült, ketten pedig In Memoriam Gábor Dénes díjat kaptak. Jereb professzor úr a távközlő hálózatok tervezésében és teljesítőképességi analízisében kifejtett, úttörő jellegű fejlesztőmunkája mellett a nyugat-magyarországi régióban kifejtett oktatásszervezési tevékenységéért, és a nyugat-dunántúli régió a műszaki felsőoktatásának fejlesztésében szerzett érdemeiért kapta meg a rangos kitüntetést.

forrás: FMK

Jereb László professzor Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás minisztertől vette át a díjat

PRO SCIENTIA ÉS MESTERTANÁR KITÜNTETÉSEK AZ AKADÉMIÁN

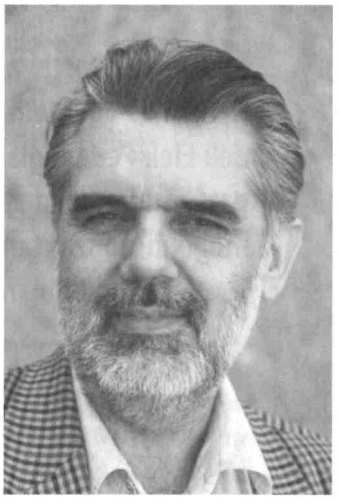

Mészáros György

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) szekcióüléseinek befejezése után, többlépcsős megméretést követően az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) kitüntetési szabályzatai alapján a 16 szekcióban szereplő több mint 4500 egyetemi és főiskolai hallgató közül 2011-ben a 410 tagozati első helyezettből 260-an pályáztak a Pro Scientia Aranyérem kitüntetésre. Ebből az OTDT szakmai bizottságai 77 jelöltet terjesztettek tovább a döntés-előkészítő bizottságok és az Odaítélő Bizottság elé. Végül 45 fiatal nyerte el a kiemelkedő diáktudományos és tanulmányi teljesítmény elismerésére alapított Pro Scientia Aranyérmet. Közülük az NYME-FMK Pro Scientia Aranyérmes hallgatója 2011-ben Antalfi Eszter lett (témavezetője Dr. Fehér Sándor).

A tudományos diákköri munkát támogató kiemelkedő témavezetői és tudományszervezői tevékenységéért, a kutatói nemzedékváltás sikeréért a legtöbbet tett 45 „tanár mester" - akiket az intézményük, és az Országos Tudományos Diákköri Tanács illetékes szakmai bizottságai erre az elismerésre érdemesítettek - Mestertanár Aranyérem kitüntetésben részesült. A NYME-FMK Mestertanár Aranyérmes oktatója 2011-ben Mészáros György festőművész, intézetigazgató egyetemi docens lett, aki házigazdája volt a 2011. április 19-21. között Sopronban, az NYME-FMK Alkalmazott Művészeti Intézetében megrendezett V. Országos Művészeti Diákköri Konferenciának.

XXX. Jubileumi OTDK ünnepi záróülésére 2011. november 23-án, az OTDT hagyományai szerint a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében került sor, ahol a kitüntetéseket széleskörű nyilvánosság előtt Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter adta át.

Dr. Molnár László
NYME-FMK-AMI

TÖBB SZÁZ ÉRDEKLŐDŐ A SEK NYÍLT NAPJÁN

Több százan vettek részt a Savaria Egyetemi Központ mai nyílt napján: megtelt a Díszterem, a helyiség karzata és a terem előtti aula fiatalokkal.

A továbbtanulni szándékozók a Nyugat-magyarországi Egyetem három szombathelyi karának 27 alap-, 22 mester-, 13 felsőfokú szakképzési és 17 szakirányú továbbképzési szakjáról tájékozódhattak.

A fiatalokat prof. dr. Gadányi Károly, az egyetemi központ elnöke köszöntötte. Felhívta a figyelmet arra, hogy képzéseinek számát tekintve a SEK „önmagában is egy kis egyetem", majd hozzátette: reméli, hogy a megjelent diákokat, illetve a néhányukat elkísérő szülőket pár év múlva a diplomaosztó ünnepségen is viszontlátja majd.

„Egyetemünkön a tanulás lesz a legfontosabb feladatuk, de közben szórakozzanak, sportoljanak minél többet, hiszen mikor tennék ezt, ha nem a felsőoktatásban eltöltött évek alatt? Intézményünkben ezekhez adottak a lehetőségek, de bármit is tesznek, azt kulturáltan tegyék. Ha a Savaria Egyetemi Központ hallgatói lesznek, egy nagy családba kerülnek; abban a közösségben, amelynek tagjai jó ismerősei egymásnak, a munka is könnyebb" – mondta az elnök.

Márkus Attila, a Tanulmányi Hivatal vezetője tájékoztató előadása elején röpke közvélemény-kutatást végzett, amelyből kiderült: bár többségben voltak azok, akik Vas megyéből érkeztek a nyílt napra, a más megyékben élők is jelentős számban képviseltették magukat.

Az általános tájékoztató után a nyílt napon résztvevők az egyes szakokról kaphattak információkat.

Kleinhappel Miklós

„VISSZA A GYERMEKKORBA!" – NYÍLT NAP A NYUGDÍJAS HALLGATÓKNAK

Jókedélyű, tartalmas délutánt töltöttek a soproni Nyugdíjas Egyetem hallgatói november 3-án a Benedek Elek Pedagógiai Karon. Fitball edzés, óvodai látogatás, drámapedagógiai előadás, valamint a csecsemőgondozó szaktanterem megtekintése színesítette a Nyílt Nap résztvevőinek programját.

Érdeklődő tekintettel, nyitott szívvel és lélekkel érkeztek a Benedek-kar rendezvényére a nyugdíjas hallgatók, akiket az Aranykapu Gyakorló Óvoda három kisóvodása köszöntött az alábbi népköltéssel:

„Magyar házban a vendéget
szeretettel várják.
Pirosra sült friss cipóval
szívesen kínálják.

Ha nincs cipó, ha nincs kalács,
mit tehet az ember,
fogadja a vendéget
meleg szeretettel."

A kedves nyitó pillanatok után Dr. Katona György dékán üdvözölte a szépkorú hallgatókat és fotókkal illusztrálva tárta eléjük a hazai óvóképzés fellegvárának számító intézmény történetét. A kisgyermeknevelés új útjairól, a pedagógia új módszereiről Dr. Varga László egyetemi docens, dékánhelyettes tartott példákkal alátámasztott, élvezetes kiselőadást, majd négy további helyszínen folytatódott a program.

A mozgásra vágyó nyugdíjasok Bucsy Gellértné Dr. főiskolai tanár vezetésével, a fitballal ismerkedhettek meg félórás, zenés edzés formájában. Eközben a többiek az Aranykapu Gyakorló Óvoda vendégszeretetét élvezték, ahol Németh Istvánné óvodavezető és Tóth Szilvia gyakorlatvezető óvónő mesélt az óvodai gyakorlatok menetéről, és mutatta be a csoportszobákat, illetve az országszerte kuriózumnak számító tükrös, hallgatói megfigyelőtermeket.A nyugdíjasok látogatást tettek a Benedek-kar csecsemő- és gyermekgondozó szaktantermébe is. Itt Dr. Simon István egyetemi docens ismertette a képzés menetét, a gyakorlati helyszíneket, majd a szak hallgatói tartottak rövid bemutatót gyermekgondozási ismeretekből.

Akadt olyan nagymama is, aki nem tudta megállni, és kipróbálta az ovisok csúszdáját

Már a folyosóról betekintve is varázslatos programhelyszínnek tűnt a kellemesen megvilágított drámapedagógia terem, a terembe lépve pedig Dr. Józsa Éva egyetemi docens által teremtett mesevilágba csöppenhettek az érdeklődők. A tanárnő által előadott terápiás mesék, az érzékeltetett drámapedagógiai megoldások valósággal lenyűgözték a nyugdíjas hallgatókat.

A közel hetven résztvevő forgórendszerben, kisebb csoportokban juthatott el minden helyszínre. A csoportok vezetésében Takács Tamásné dékáni hivatalvezető, Égető Erika dékáni titkárnő, Szalma Mária adminisztrátor és S. Takács Judit PR-munkatárs működött közre. Este hét órakor ért véget a sokszínű program, melyet a visszajelzések alapján mindenki, a vendégek és a vendéglátók is kellemes emlékként őriznek majd.

S. Takács Judit Pr-munkatárs

TRANSZCENDENCIA A MŰVÉSZETBEN

December 14-én Budapesten a Scheffer Galériában került bemutatásra, Kovács-Gombos Gábor: Transzcendencia a művészetben mint idea felragyogása az anyagban című könyve.

A kötet a Nyugat-magyarországi Egyetem és a Nemzeti Tankönyvkiadó közötti együttműködés eredményeképpen, közös kiadásban jelent meg.

A könyvbemutatót Dr. Albert Levente, a Nyugat-magyarországi Egyetem általános rektorhelyettese és Kiss János Tamás, a Nemzeti Tankönyvkiadó vezérigazgatója nyitotta meg.

Ezt követően a jelenlévők egy beszélgetést hallhattak, a szerzővel Martos Gábor művészeti író, a MúzeumCafé főszerkesztője beszélgetett.

A könyvbemutató alkalmából a kötetben elemzett legfontosabb magyar alkotók műveiből a Scheffer Galéria kiállítást rendezett.

A tárlaton Deim Pál, Farkas Ádám, Fehér László, Konok Tamás, Lugossy Mária, Serényi H. Zsigmond, Szöllőssy Enikő, Tölg-Molnár Zoltán munkái láthatóak.

A művészek közül többen jelen voltak a könyvbemutatón is.

A több mint 150 képpel illusztrált művészeti album a szakmai körök és a téma iránt fogékonyak számára is tartogat meglepetéseket. Mivel az ellentmondásos és érzékeny témával kapcsolatban eddig kevés publikáció látott napvilágot, a kötet egyetemi és főiskolai tankönyvként, jegyzetként is szolgálhat.

Prof. Dr. Lőrincz Zoltán művészettörténész, főiskolai tanár, református lelkész ekképpen vélekedik a könyvről: „A szerző a Nyugat-magyarországi Egyetem elismert oktatója, a kortárs művészet jeles képviselője. Imponáló dolgozata olyan területet mutat be, amely kevésbé feldolgozott, bár erre történő törekvéseket ismerünk. A jól felépített mű a „Transzcendencia és művészet" kapcsolatától jut el „Saját művészi program"-jáig. (...) Összegezve elmondhatjuk, Kovács-Gombos Gábor dolgozata egy fontos láncszem az „anyag és a gondolat" bonyolult és absztrakt kapcsolatának a tisztázásához, így hiánypótló mű."

H.I.

ÖSSZHANG A BPK-N

Három rendezvényből álló programsorozattal emlékezett meg november 15-én a Benedek Elek Pedagógiai Kar a Magyar Tudomány Ünnepéről. Előadások, kerekasztal-beszélgetés és TDK-konferencia színesítette az ünnepi programkínálatot, melynek szlogenje az „Összhang" volt.

Hazánkban nyolc éve, 2003 óta ünnepeljük meg hivatalosan is a tudomány társadalomban betöltött szerepét. Az Országgyűlés ugyanis 2003-ban döntött arról, hogy a Magyar Tudomány Ünnepévé nyilvánítja november 3-át, azt a napot, amelyen 1825-ben Széchenyi István birtokainak egy évi jövedelmét a Magyar Tudós Társaság alapításának céljára ajánlotta fel, és ezzel lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását. A magyar tudomány ünnepén, Magyarország számos városában, sőt a határokon túl is, november 3. és november 30-a között, több hetes rendezvénysorozaton vehetnek részt az érdeklődök. Ehhez a rendezvénysorozathoz csatlakozott a Benedek Elek Pedagógiai Kar is - Dr. Varga László tudományos és külügyi dékánhelyettes által szervezett - három blokkból álló ünnepi programkínálatával.

A Magyar Tudomány Ünnepének szlogenje 2011-ben, az Összhang. A mindenki által annyira vágyott érzés, a tudomány nyelvén arról szól, hogyan működhet együtt a tudomány a gazdasággal és a társadalommal, hogyan hangolhatjuk össze a kutatásokat annak érdekében, hogy enyhítsük a bizonytalanságot és hiteles, valódi megoldásokat mutassunk fel.

A rendezvény népes közönségét Dr. Katona György köszöntötte, majd a szlogenként szolgáló, összhangra való törekvés és annak bemutatása köszönt vissza a Benedek-kar két oktatójának, tetőtéri Brunszvik-teremben tartott előadásában is. Dr. Kovács-Gombos Gábor egyetemi docens a művészet összhangra való törekvését mutatta be, Transzcendencia a kortársművészetben címmel, míg Tengerdi Antal címzetes egyetemi docens az idősek testi, lelki összhangjáról emlékezett meg Az öregkor nagy kincse, a hitből fakadó bölcsesség... című előadásában.

A Magyar Tudomány Ünnepe 15 órától a PHD-tanulmányokat folytató oktatók kerekasztal-beszélgetésével folytatódott a Tanácsteremben. A program során Babai Zsófia, Baloghné Bakk Adrienn, Gáspárdy Tibor, Gödéné dr. Török Ildikó, Haász Sándor, Kitzinger Arianna, Koloszár Ibolya, Mentesné Tauber Anna, Kissné Zsámboki Réka, Rostáné Riez Andrea, Varga Norbert és Zsubrits Attila mutatta be doktori tanulmányainak fázisait. A beszélgetés moderátora Dr. habil Bodnár Gabriella volt.

Dr. Kovács-Gombos Gábor és Tengerdi Antal előadását hallgatók és oktatók egyaránt élvezettel hallgatták

Ezt követően 17 órától vette kezdetét a kari TDK-konferencia, melyen a szociálpedagógus hallgatók TDK-pályamunkáit és előadásmódját értékelte a bizottság. A bizottság elnöki tisztségét Dr. Katona György dékán látta el, tagjai pedig Dr. Molnár Katalin egyetemi docens, Tengerdi Antal címzetes egyetemi docens, valamint Haász Sándor tanársegéd voltak. A TDK-konferenciát Kissné Zsámboki Réka tanársegéd moderálta.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

ILLATOZÓ MÉZESKALÁCS DÍSZEK VIZUÁLIS NEVELÉS ÓRÁN

Finom süteményillat lengte be a Benedek-kar első emeletét november 23-án délelőtt, amikor az I. évfolyamos óvodapedagógus hallgatók egy csoportja már a karácsonyra készülődve formázott mézeskalács díszeket, Ősz Róbert adjunktus irányításával. A Vizuális nevelés órán gyönyörű alkotások születtek.

Az adventi időszakra készülődve minden évben különböző karácsonyi tárgyalkotó játékokkal, technikákkal ismertetik meg a hallgatókat a Művészeti és Sport Intézet művésztanárai. Az elmúlt esztendőkben készültek már csuhéfigurák, dióhéj és egyéb természetes anyagok felhasználásával karácsonyi díszek, agyagból betlehemek. Idén Ősz Róbert mézeskalács díszek alkotására invitálta a hallgatókat, akik élvezettel nyújtották és alakították hallgatótársuk, Munkácsi Leila által már előző nap megdagasztott tésztát. Díszítőelemként tök-, napraforgó- és szezámmagot használtak, melyekből aprólékos munkával készültek el a mézeskalács angyalkák arcvonásai és ruháinak mintázatai.

Ősz Róbert adjunktus, mézeskalács díszek alkotására invitálta a hallgatókat, akik élvezettel nyújtották, alakították és díszítették a tésztát
Fotó: S. Takács Judit

Míg a szorgos hallgatók a kézműves teremben formálták díszeiket, a folyosóra kiszivárgó süteményillat többeket arra csábított, hogy benézzenek a terembe és nyomon kövessék az ínycsiklandozó eredményt hozó munkálatokat. A kisült, fényesen csillogó mézeskalácsokat alkotóik hazavihetik és otthon, a karácsonyfára akasztva emlékezhetnek majd vissza a jó hangulatú Vizuális nevelés órára. Hacsak, addig a díszek el nem fogynak...

S. Takács Judit
Pr-munkatárs

KÖNYVBEMUTATÓ GYŐRBEN

2011. november 16-án a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Karon a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében mutatták be a népesedés, humángazdaság és társadalompolitika - A népesedés szociológiai és társadalom-gazdaságtani problémái a XXI. század elején című tanulmánykötetet.

A kötet a 2010. április 9-én, szintén az Apáczai-karon megrendezett, a Veszprémi Akadémiai Bizottság Szociológiai Munkabizottsága szervezésében tartott NÉPESEDÉS ÉS TÁRSADALOMPOLITIKA című tudományos konferencián elhangzott előadások szerkesztett, bővített változatát és néhány meghívott szerző vonatkozó tanulmányait tartalmazza. A közel 500 oldalas tanulmánykötetet Dr. habil. Szretykó György, a VEAB Szociológiai Munkabizottságának elnöke, az NYME-AK Humánerőforrás-fejlesztési Intézeti Tanszékének tanszékvezető egyetemi docense szerkesztette, és dr. Leveleki Magdolna, a veszprémi Pannon Egyetem egyetemi docense lektorálta.

Konferenciát szervezni és tanulmánykötetet szerkeszteni különösen is nagy feladat és bátor tett napjainkban, mivel egyre nehezebb megteremteni a szükséges hátteret, anyagi fedezetet, mondta el köszöntőjében a kar oktatási dékánhelyettese, Varga Józsefné dr. Emiatt is fontos volt, hogy Győr egyik meghatározó nagyvállalata, a RÁBA Járműipari Holding Nyrt. RÁBA Futómű Kft. támogatta a kötet megjelenését.

Büszke lehet az a kar, ahol ilyen minőségű tudományos munka folyik, és amelynek az eredményei kézbe vehetőek, oktatók, kutatók és hallgatók által is hasznosíthatóak - emelte ki méltatásában prof. dr. Rechnitzer János, a Széchenyi István Egyetem rektorhelyettese. A szép kiállítású kötet a Kozma Béla által vezetett Comenius Kft. kiadásában jelent meg, amely hosszú évek óta szolgálja a társadalomtudomány témakörébe tartozó diszciplínákat, és az elmúlt években sikerrel adta ki dr. Szretykó György 7 korábbi kötetét is.

A könyvet részletesen is ismertette dr. Leveleki Magdolna, aki a kötet mottójául Bogár László tanulmányából a következő sorokat választotta:

„A magyar nemzet, mint „közösséglény" ma igen rossz állapotban van. A lelki, erkölcsi, szellemi talapzata szinte végzetesen sérültnek látszik, így saját fizikai testének újratermelése (egészség, népesség) egyre súlyosabb torzulásokat mutat. ...A népesedési folyamatok önmagukban is hű tükrét adják ezeknek a folyamatoknak, és ez a tükör soha nem „hazudik", azt és úgy mutatja, ahogyan az a valóságban lejátszódik. A magyar nemzetnek már elég rég óta nincs mersze belenézni ebbe a tükörbe, ami érthető, de nem menthető. Érthető, mert a kép, ami elénk tárulna, megrendítő. Ám nem menthető, mert más nem fogja ezt helyettünk megtenni. (105-106. o.)

Egyértelmű tehát, hogy a népesedés, a humángazdaság és a társadalompolitika összefüggéseinek elemzése új megközelítéseket, megoldási javaslatok kidolgozását igényli a szakemberektől.

A kötet három nagy fejezetre tagolódik. Elsőként a népesedési folyamatok és a nevelés, oktatás összefüggéseit, a társadalom értékrendjének átalakulását és a gyermekvállalásra, illetve a megszületett gyermekek társadalmi integrációjára gyakorolt hatását tárgyalja. Kövecsesné Gősi Viktória - aki a könyvbemutató alkalmával a levezető elnöki teendőket is ellátta - az Értékorientációk és családi nevelés címmel hívta fel a figyelmet többek között a stabil értékközvetítés, a családpedagógia és a különféle nevelési, oktatási intézmények fontosságára, szerepére. Annási Ferenc: „Együtt vagy külön?" – Integráció a közoktatásban című tanulmányában a sajátos nevelési igényű gyerekek helyzetével és oktatásával foglalkozik.

A kötet szerzői gárdája átnyúlik a határainkon túlra is, hiszen Strédl Terézia a komáromi Selye János Egyetem adjunktusaként írta meg tanulmányát, amelyben a nemi hovatartozásnak a képzésben, oktatásban játszott szerepét elemzi.

Varga József Kapuvár és kistérsége példáján mutatja be a településpolitikának valamint az iparfejlesztésnek a helyi demográfiai és oktatási helyzet változására gyakorolt hatását. Írása alapján jól kirajzolódik, milyen pusztító hatással voltak a kistelepülésekre az időről-időre felerősödő központosítási törekvések, miféle károkat szenvedtek el ennek következtében az iskolák és a felnövekvő generációk. Halbritter András Albert tanulmányában a népesedési folyamatokat biológiai analógiák segítségével értelmezi utalva a magyarországi demográfiai problémák lehetséges tényezőire.

A tanulmánykötetnek tematikailag önálló fejezeteit képezik azok az írások, melyek a gazdaság működésének és a népesedési folyamatoknak az összefüggéseit tárgyalják. Vass Csaba gazdaság és társadalom viszonyát elemezve a korábbi elméletek rendszerszerű differenciálódásáról szóló tézist cáfolva a modernizációt a gazdaság túlterjeszkedéseként értelmezi.

Gazdaság és társadalom összefüggéseinek másik dimenzióját, a pénzügyi mechanizmusoknak, azon belül a kamatos kamat működésének a demográfiai és ökológiai folyamatokra gyakorolt hatását elemzi Rockenbauer Antal. Reményei szerint a globális ökológiai katasztrófa elkerülése érdekében „a vészhelyzet közeledtével erősödni fognak azok az erők, amelyek támogatni fognak egy új társadalmi megállapodást, melynek kiindulópontja kell legyen a kamatos-kamatok nélküli

hitelezés" (144. o.). A humánerőforrás-gazdálkodás negatív egyenlegére mutat rá Kálmán Zoltán és Lakatos Gyula tanulmánya. Mint találóan megjegyzik, úgy tűnik, „mintha a társadalom veszteséges üzletága lenne a gazdaságnak. ….. Nem szaporodik, csökkenti a népességet, a potenciális „humán erőforrások" meg sem születnek." (184. o.).

Ásványi Zsófiának a munkaerő-közvetítéssel kapcsolatos elégedettségvizsgálata azt mutatja, hogy a munkaerő-kölcsönzésnek a munkavállaló szempontjából negatívumai és pozitívumai egyaránt vannak.

A foglalkoztatási viszonyoknak a népesedési folyamatokra gyakorolt hatását a kötet több tanulmányai is elemzi. Ezen írások konklúziója, hogy ma Magyarországon a népességfogyás és –növekedés szempontjából nem a természetes szaporodás, hanem a vándorlás a meghatározó. A születések és halálozások számának negatív egyenlege az ország olyan helyzetű térségeiben is jellemző, mint a Balaton és Pannonhalma környéke, vagy a Közép-Dunántúl (Dombi Gábor, Kocsisné Salló Mária, Leveleki Magdolna) és Paks (Krisztián Béla). Szintén kistérségi jelenségekkel foglalkozik, de immár egy más megközelítésben Darabos Ferenc írása, aki a mosonmagyaróvári kistérségben vizsgálta a turisztikai menedzsment – többek között a népességmegtartással kapcsolatos - szerepét.

Népesedés és gazdaság szempontjából nem elhanyagolható az sem, hogy integrálja-e a munkaerőpiac a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat. Ezt a kérdést vizsgálja Szretykó György: A romák foglalkoztatásának kérdőjelei valamint Laki Ildikó: Egyetemi hallgatók véleménye a fogyatékosságról és a fogyatékos kortársak társadalmi integrációjának esélyeiről.

A tanulmánykötetben külön fejezet foglalkozik a családformák változásának valamint a családpolitikának a népesedésre gyakorolt hatásával. Szretykó György A jelenlegi családmodell válsága és a társadalompolitika című tanulmányában átfogó képet vázol fel a demográfiai tendenciáknak és a családszerkezet változásának összefüggéseiről az Európai Unióban és Magyarországon.

A kötet sajátos kitekintését jelenti Pongrácz Attila tanulmánya, aki összefoglalta a határon túli magyar közösségekben a népességszám alakulását. Utalt azokra a kutatásmódszertani nehézségekre, amelyek a pontos összevetést nehezítik. Kiemelte a migrációs és asszimilációs folyamatok szerepét, amelyeket éppúgy meghatározza a többségi társadalom kisebbségpolitikája, mint az egyes kisebbségek „anyanemzetének" a határon túli nemzetrészeihez való viszonya. Tanulmányában külön is foglalkozik olyan távoli, de mégis jelentős magyar diaszpórák létszámának a változásával, mint a brazíliai magyar közösség.

A népesedési folyamatok nemzetközi és nemzeti szintű számbavételén túl értékes elemzéseket olvashatunk a kötetben több hazai településre, kistérségre vonatkozóan. Győri Piroska a zirci kistérségben élők gyermekvállalási hajlandóságára vonatkozó adatokat gyűjtötte össze, Gurzó Jánosné a Méhkeréken élő nagycsaládosok életkörülményeit tekintette át, Szerencsi Károly pedig Érték, jövőkép, társas-társadalmi támogatottság vizsgálata Békés megyei szociális munkás hallgatók körében címmel írta meg tanulmányát.

A számos egyetem és kutatóhely oktatóinak, tudományos kutatóinak az eredményeit bemutató tanulmánykötetet elsősorban a népesedéssel, a humángazdasággal, a humán-, szociál-, és társadalompolitikával foglalkozó szakembereknek, a különböző szintű döntéshozóknak, valamint pedagógusoknak és a felsőoktatás szereplőinek ajánljuk.

Dr. Pongrácz Attila PhD
adjunktus
NYME-AK
Humánerőforrás-fejlesztési Intézeti Tanszék

TÓTH ATTILA BRONZÉRMES LETT

Bronzérmet nyert az Országos Egyetemi-főiskolai Judo Bajnokságon Tóth Attila, az Apáczai-kar hallgatója

Attila édesapja több mint 20 éven át profi judo versenyző volt, ezért természetes, hogy szülei javaslatára viszonylag korán, ötéves korában ismerkedett meg ezzel a sportággal. Tizennégy éves koráig versenyszerűen folytatta ezt a sportot, majd a középiskolás évek alatt az edzőteremben erősített.

Érettségi után felvételizett a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar szociálpedagógia szak nappali tagozatára, de az első féléves vizsgáit már levelező tagozatos hallgatóként teljesítette, dolgozni kezdett az iskolai tanulmányok mellett.

Ebben az időben kezdett el újra a cselgánccsal foglalkozni. A munkáját és a tanulmányait sokszor nehezen tudja összeegyeztetni, de ahogy a levelezős hallgatóink többsége, igyekszik lehetőségekhez mérten a legjobbat kihozni magából. Néha választás elé kerül: edzés vagy diploma. Az egyensúlyt nehéz megteremteni, de Attilának sikerült.

A versenyt 2011. november 27-én rendezték Budapesten, megközelítőleg 170 egyetemista és főiskolás hallgató részvételével. A Magyar Egyetemi-Főiskolai Országos Bajnokságon (MEFOB) 73 kg-s súlycsoportban indult huszadmagával. Öt mérkőzésen négy alkalommal IPPON-nal győzött. Szívből gratulálunk!

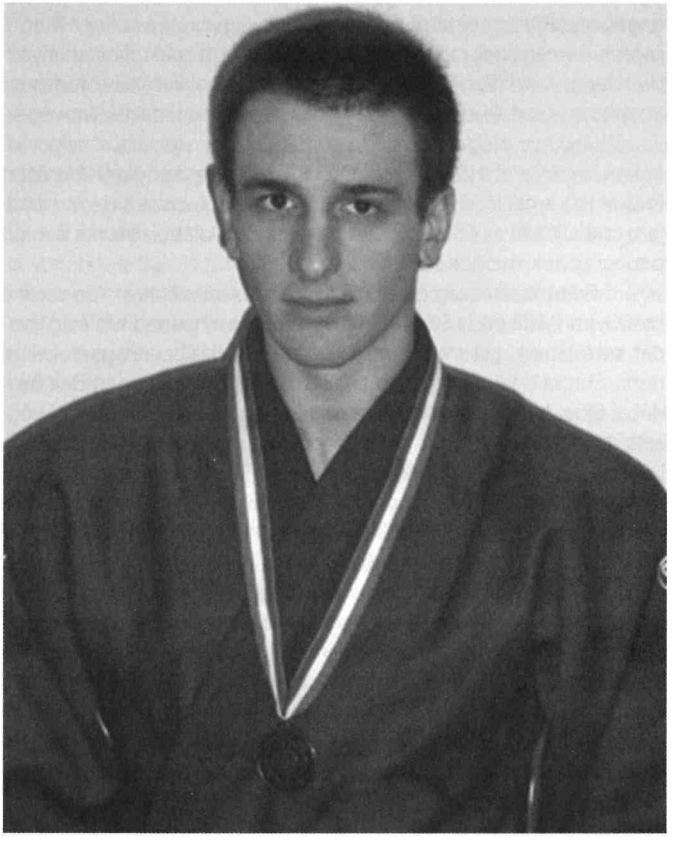

ÓVÓBÁCSIK A BENEDEK-KARON

Két óvóbácsi tűnt fel tanév elején a Benedek Elek Pedagógiai Karon. Róbert és György, a szlovákiai Komarnoból érkezett, hogy Erasmus-ösztöndíjas hallgatóként fél évig Sopronban tanuljon óvodapedagógiát.

Szeptember közepe óta két fiú hallgatóval bővült a Benedek Elek Pedagógiai Kar II. évfolyamos óvodapedagógus hallgatóinak létszáma. Bombek Róbert és Forgács György a véletlenek játékaként került Sopronba, ám két hónappal az érkezésük után is azt mondják, szívesen maradnának akár újabb félévre is.

- Gyönyörű, lenyűgöző az egész város, a Benedek-karon pedig szeretettel fogadtak minket. Az első pillanattól kezdve csakis segítőkész oktatókkal és évfolyamtársakkal találkoztunk. Lehet így nem jól érezni magunkat? – kérdezik a fiúk, akik a komarnoi Selye János Egyetem hallgatóiként, egy úszás órán hallottak az Erasmus-ösztöndíj lehetőségéről. Tornatanárnőjük, Dobay Beáta említette nekik, hogy féléves időtartamra eljöhetnének Sopronba tanulni. Robi és Gyuri rögtön utána is járt a lehetőségnek, és kiderült, épp az ösztöndíjra való jelentkezés utolsó napját írták, ha egy nappal később kapnak észbe, már nem tudtak volna pályázni. Így azonban sikeresen elnyerték a féléves ösztöndíjat.

Élvezzük a gyerekek között töltött időt, és úgy látjuk, hogy a kisgyermekek is igénylik a férfi óvodapedagógusok jelenlétét

- Egyre nagyobb késztetést éreztünk, hogy kimozduljunk otthonról, és egy kicsit „világot" lássunk, más életszemlélettel, más emberekkel ismerkedjünk meg. Ehhez pedig megtaláltuk a legjobb helyet, Sopron és a Benedek-kar személyében. Nagyon tetszik nekünk ez a nyitottság, amivel a városban az emberek egymáshoz fordulnak. De egyébként ugyanez érezhető az óvodapedagógia szakon, az oktatók hozzáállásán is. Figyelnek a szakma újdonságaira és reagálnak rá, beemelik az elméleti és a gyakorlati tananyagba. Ráadásul látszik rajtuk, hogy élvezik a hallgatókkal való törődést és a tanítást – meséli élményeit Robi, aki informatikai szakiskolát végezve, néhány éve még a fizika, a matematika és az elektrotechnika világában képzelte el a jövőjét, ám egy idő után a pedagógia felé kezdett fordulni az érdeklődése. Nyilván nem véletlenül, hiszen, mint mondja, a családjában az édesanyja, nagyszülei és távolabbi rokonai is mind pedagógusok, óvónők és tanárok.

- Főként szakmailag érezzük jónak a soproni oktatást – veszi át a szót Gyuri. – Nálunk, a Selye János Egyetemen a harmadik félévig óvodát sem látunk, csak elméleti tananyaggal találkozunk, gyerekekkel nem. Furcsa is volt, hogy itt már az első héttől kezdve mentünk óvodába. Először csoportosan figyeljük meg az óvónő csoportban végzett szakmai munkáját, aztán a csoportvezető tanárunkkal, Dr. Varga Lászlóval és az óvónőkkel együtt kielemezzük a látottakat, majd egyénileg is teljesítünk gyakorlatot. December közepén pedig már bemutató foglalkozást tartunk Robival. Érdekes, hogy egyáltalán nem izgulunk emiatt, inkább izgalmas várakozás van bennünk.

A két vendéghallgatónak az ösztöndíj időszaka alatt, a gyakorlat mellett, 20 kredit értékben elméleti órákat is teljesítenie kell. Mivel a hazai terepen ebben sem volt részük, érdeklődéssel figyelik a Benedek-karon zajló művészeti oktatást, és élvezettel járnak kézműves órákra. Az elméleti órák közül legjobban a Reformpedagógia tantárgy tetszik nekik. Ugyan komarnoi tanulmányaik során ők is hallottak „futólag" a pedagógia új vonulatáról, ám ezidáig feltáratlan maradt előttük, hogyan is működik ez a módszer.

– A tantárgy oktatójának, Dr. Varga Lászlónak az előadásmódja valósággal lenyűgözött minket. Örülünk, hogy Erasmus–koordinátorként ő segíti félévi tevékenységünket. És persze köszönet illeti a hallgató társainkat is, akik segítenek elboldogulni az oktatási intézményben. Bár az azért meglepett minket, hogy amikor az első napokban bemutatkoztunk és elmondtuk, hogy Szlovákiából jöttünk, több hallgatótársunk meglepődött azon, hogy beszélünk magyarul. Ugyanis nem tudták, hogy Komarnoban élnek magyar anyanyelvűek, magyar származásúak… Sajnos, többen összekeverték az országunkat Szlovéniával. Ez a tájékozatlanság azért elgondolkodtató… Így már nem is lehet azon csodálkozni, hogy a politikusok népeket tudnak egymásnak ugrasztani – vélik a fiúk.

A komolyabb hangvétel után azonban ismét visszatér az arcukra a mosoly, amikor az óvodáról és a gyerekekről beszélgetünk. A két fiú megjelenése mindenhol feltűnést kelt, főként az óvodában, ahol a gyakorlatuk ideje alatt, a csoportszobában, törékeny óvónénik helyett két, marcona külsejű úriembert találunk. – Ha az emberek ránk néznek, mindjárt az jut eszükbe, hogy „feltételes szabadlábon" vagyunk – mondják viccelődve. – Ám a személyiségünk teljesen más, mint amit a külsőnk mutat. Élvezzük a gyerekek között töltött időt, és úgy látjuk, hogy a sok, elvált szülők által nevelt kisgyermek is igényli az óvóbácsik jelenlétét.

Az itt töltött idő mindenképp komoly útravalót ad a komarnoi fiatalembereknek, ebben mindketten egyetértenek. Sőt, lehet, hogy egy pályamódosításnak is tanúi lehetünk, miután letelik az ösztöndíj ideje. Gyuri ugyanis eddig katonai pályán képzelte el a jövőjét, az óvodapedagógus diplomát csupán egy állomásnak szánta. Ám a beszélgetés végén elgondolkodó arccal jegyezte meg, lehet, hogy a soproni tartózkodás felülírja eddigi terveit, és barátja után, ő is az óvodapedagógusi pályát választja majd.

S. Takács Judit
Pr-munkatárs

„SZAKMÁRÓL - TÖBB NYELVEN"

Hallgatóknak és oktatóknak az Apáczai-karon az EdTWIN-projekt keretében.

A nyelvtanulást nem lehet elég korán kezdeni. Ha valaki kisgyerekként ismerkedik meg egy idegen nyelvvel, valószínű, hogy gyorsabban fogja azt megtanulni, emellett anyanyelvi készségei, kognitív kompetenciái is fejlődnek, és más területeken is jobb teljesítményt ér el. Ugyanakkor a nyelvtanulást sohasem késő elkezdeni. A globalizáció és a nemzetközi kapcsolatok kiteljesedése igényli, hogy az egyén használható nyelvtudással lépjen a munkaerőpiacra. Az EdTWIN-projektben ehhez keressük azokat a formákat és kereteket, amelyek a használható nyelvtudás megszerzéséhez hozzájárulnak.

A projekt keretében harmadik alkalommal rendeztük meg az Apáczai-kar Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékén a Nyelvek Európai Napjához kapcsolódó a „Nyitott ajtók hete" rendezvénysorozatot, ebben az évben „Szakmáról - több nyelven" címmel. A programsorozat több célt is kitűzött: a hallgatók aktivizálását, önálló hallgatói munka közönség előtti bemutatását, diplomamunka védésére és idegen nyelv(ek)en történő közszereplésre való felkészülést. Munkaformáját tekintve, heti órarend szerint az adott kurzus vezetője hallgatóival kiválasztja a feldolgozandó témát/témakört, amelyből vállalkozó hallgatók/hallgatói csoportok Power Point prezentációt, vagy előadást, vagy mini projektet készítenek, és az óra egésze vagy egy része során csoporttársaiknak, meghívott középiskolásoknak, érdeklődőknek prezentálják, majd a hallottakat ugyancsak idegen nyelven megvitatják. Ebben a tanévben új elemei is voltak a programnak: szakközépiskolák (Krúdy Gyula és Pálffy Miklós) vállalkozó diákjai/diákcsoportjai, (összesen 26 fő), valamint vállalkozó hallgatói csoportok kétnyelvű (német, angol) prezentációkat tartottak, és ezekről folytattak megbeszéléseket.

A 2011. évben 16 kurzuson közel 40 féle prezentáció hangzott el angol, német, francia, orosz nyelven kb. 60 prezentáló diák/hallgató közreműködésével. A hét folyamán 320 látogatót regisztráltunk a programsorozaton.

Az NYME Apáczai Csere János Kar Idegen Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék, Alkalmazott nyelvészet és nyelvoktatás szakmai műhely, VEAB Inter-, és Multikulturális Nevelési Munkabizottság, és az EdTWIN-projekt Nyelvek és Kultúrák között Európában: Ifjú kutatók műhelye címmel programot hirdetett hallgatók körében. Ennek keretében 2011. november 15-én délután 14 órakor első ízben került sor az EdTWIN teremben a kar olyan IV. éves hallgatóinak prezentációjára, akik különös késztetést éreznek inter-, és multikulturális tapasztalataik és kutatásaik közreadására. A programon 6 hallgatói előadás hangzott el németül, angolul és oroszul. Az ifjú kutatók ezt követően tapasztalatcserén és konzultáción vettek részt, melyre a tanszék nyelvészettel, alkalmazott nyelvészettel foglalkozó doktorandusz oktatói és minősített oktatói kaptak meghívást.

Németül és angolul beszélő oktatóink részére hirdettük meg a „Tanulás és tanítás a határ két oldalán" című kétnyelvű nemzetközi szemináriumot burgenlandi vendégelőadóval. A nyelvi és szakmai –metodikai kompetencia támogatására szolgáló 16 órás intenzív hétvégi kurzus a résztvevőket aktivizáló páros, kiscsoportos, gyakorlatorientált keretek között, több tudományterület képviselőinek részvételével zajlott az Apáczai Csere János Kar és Pedagógiai Főiskola Burgenland közötti együttműködés keretében, az EdTWIN támogatásával valósult meg. A résztvevők nemzetközi tanúsítványt kaptak.

Tapasztalataikról így nyilatkoztak:

„Az első angol nyelvi szemináriumot nagy izgatottsággal vártam, hiszen a kollégákkal egy teljesen új szituációban találkoztam. A jól szervezett programon az oktatók felkészülten, a csoport heterogenitását maximálisan figyelembe véve oktattak. A csoportos feladatok megoldása a különböző területen dolgozó kollégákat „összehozta", számos barátság is kialakult a képzés folyamán változatos, színes képzési formáknak köszönhetően minden résztvevő nagyon sokat fejlődött az angol nyelv területén. A kétnyelvű programon mind a német, mind az angol tudásomat jól kamatoztathattam. Nagyon örülök és köszönöm, hogy lehetőséget kaptam részvételre, hogy a kollégákkal teljesen más szintéren is közösen és eredményesen dolgozhattam, tanulhattam."

(Dr. Szakály Zsolt PhD egyetemi docens, Testnevelési Intézeti Tanszék)

„A nyelvtanulási program számos meghatározó tapasztalatszerzési lehetőséget kínált. Mind tartalmi, mind pedig módszertani szempontból innovatív, előremutató, újszerű megoldásokat kínált fel a résztvevők számára. A kétnyelvű német-angol továbbképzés a nyelvi, kommunikációs kompetenciák fejlesztésén túl bizonyos interkulturális szempontokra is igyekezett hangsúlyt fektetni. Az egyes munkaformák változatossága pedig (önálló- és csoportmunkák), az új ismeretek prezentálása, az ellenőrzés-értékelés sokszínű optikája pedagógiai vonatkozásban is fontos üzenetet hordozott. S nem utolsósorban a kurzusok vezetőinek szakmai felkészültsége, tapasztalata, személyes kvalitása mindenképpen hozzájárult a képzés színvonalához, s eredményességéhez. (Dr. Gróz Andrea adjunktus, Pedagógiai Intézeti Tanszék)

Az EdTWIN keretében az elmúlt években több nyelvi programnak is részese lehettem. Kiemelném a 2010 nyarán Bécsben tartott 1 hetes német nyelvi kurzust, ahol anyanyelvi oktató segítségével gyakorolhattuk a nyelvet. Az angol nyelvi workshop, amely 2011 tavaszán került megrendezésre, az angol nyelv gyakorlására teremtett nagyszerű lehetőséget. 2011 őszén kétnyelvű szeminárium keretében lehetőség nyílt arra is, hogy egy kurzus keretében mindkét nyelv fejlesztésével foglalkozzam. Az EdTWIN-program segítségével a nyelvek gyakorlása mellett nagyszerű élményekhez és ismeretekhez is jutottam, amelyeket további oktatói munkámban nagyszerűen tudok majd kamatoztatni." (Dr. Happ Éva adjunktus, Idegenforgalmi Intézeti Tanszék)

A hallgatói aktivitás elismerése

Görcsné Dr. Muzsai Viktória
egyetemi docens, EdTWIN-projektkoordinátor

X. ADVENTI KONCERT

Karácsonyesti harangok címmel tizedik alkalommal tartották meg a Nyugat-magyarországi Egyetem adventi koncertjét ezüstvasárnapot követő kedden a Közgazdaságtudományi Kar aulájában. A karácsonyra való lelki felkészülést segítő koncert az egyetem ünnepi eseményeinek sorában az egyik legszebb hagyomány.

A tizedik jubileumi adventi koncert nyitásaként Orbán Júlia előadásában hallgathatták meg a vendégek Wass Albert: Magyar karácsony az égben című versét.

Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora köszöntőjében megemlékezett az elmúlt tíz évről. Hangsúlyozva a békesség, hűség és szeretet fontosságát.

Ezt követően Tóthné Rázó Emőke előadásában szólalt meg Franz Schubert: Impromptu (Asz-dúr) című műve.

Árvayné Nezvald Anett, Gálos Borbála és Vados Márton és Dárdai Árpád előadásában hangzott el Corelli: G-moll (karácsonyi) concerto grosso-ja.

A Nyugat-magyarországi Egyetem volt hallgatója Török Adél előadásában élvezhettük Frédéric Chopin: B-moll noktürn című művét.

Kovács Krisztina és Rudas Ibolya előadásában csendült fel Léo Delibes: Lakmé (Virágduett), zongorán kísérte őket Tóthné Rázó Emőke. Ezt követően Tóth András előadásában hallgathattuk meg Fekete István Rorate című prózai művét, majd ezt követően az előadók közös karácsonyi dalok éneklésére invitálták a közönséget.

A Liszt Ferenc-emlékévben természetesen elmaradhatatlan lett volna Liszt-művek megszólaltatása. Romance illetve Ave Maria (Róma harangjai) kamarazenére átírt zongoradarabjai a Sopron Trió előadásában hangzottak el.

Ezt követően Henczel Szabolcs egyetemi lelkész osztotta meg a közönséggel karácsonyi ünnepváró gondolatait.

A tizedik jubileumi adventi koncert zárásaként a szombathelyi Berzsenyi Dániel Vegyeskar lépett színpadra. Előadásukban a következő műveket hallgathattuk meg: Kodály Zoltán: Adventi ének, Daróci Bárdos Tamás: Mostan kinyílt, Ringató, Alleluja, Cesar Franck: Panis Angelicus, Liszt Ferenc: Ave Maria, Mosonyi Mihály: Ave Maria továbbá Horváth Barnabás: A kis Jézus aranyalma, mely műnek ez volt a hangversenytermi ősbemutatója. A vegyeskart ezúttal is Vinczeffy Adrienne vezényelte. Közreműködő előadók pedig Iván Ildikó Artisjus-díjas operaénekes és Virágh András Liszt-díjas orgonaművész voltak.

HALLGATÓI SIKER A SPINE

Tari Attila, ipari termék- és formatervező mérnök hallgató olyan anatómiailag helyes testtartást leképező, gerinckímélő munkaszéket alkotott, mely az irodai szektorban dolgozók számára teljesen új alternatívát jelenthet. A termék az idei Magyar Formatervezési Díj legjobb pályázóinak munkáiból összeállított kiállításon nagy sikerrel szerepelt.

A koncepció alapja a formatervezési mintaoltalommal ellátott kísérleti próbamodell volt, melyet az elmúlt három évben számos rendezvényen közönségdíjjal jutalmaztak.

Az innovációs és ergonómiai kutatásokon alapuló új modell félig álló, félig ülő úgynevezett könnyített testhelyzetet hoz létre, ahol a felhasználó befogadására kialakított térgörbe elemek speciális görbületei pontosan lekövetik a test íveltségét. Ezek a különböző pontokon elhelyezett panelek teszik lehetővé a testsúly egyenletes eloszlását a test egész területén, így nagymértékben átvéve a terhelést a gerincről.

A tervezett ülőalkalmatosság innováció-tartalmának egyik fő forrása az állítható fémvázra épített két farugó elhelyezése, a testsúllyal kalkulálva az ülőlapnál és a háttámlánál egyaránt. A Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézetben végzett további vizsgálatok a könnyített, lebegtető érzetet keltő és a hagyományos ülés összehasonlításán alapulnak.

Merítve a rovarok formavilágából, az ergonómiai követelményeknek való újszerű megfelelés teljesen egyedi megjelenést biztosít a munkaállomásnak, melyről 3D-nyomtatással 1:5-ös méretarányú modell is készült az NYME-Erfaret 3D Tech laboratóriumában.

A termék fejlesztését a TÁMOP 4.2.1.B, „Szellemi, szervezeti és K+F infrastruktúra-fejlesztés a Nyugat-magyarországi Egyetemen" című projekt támogatja.

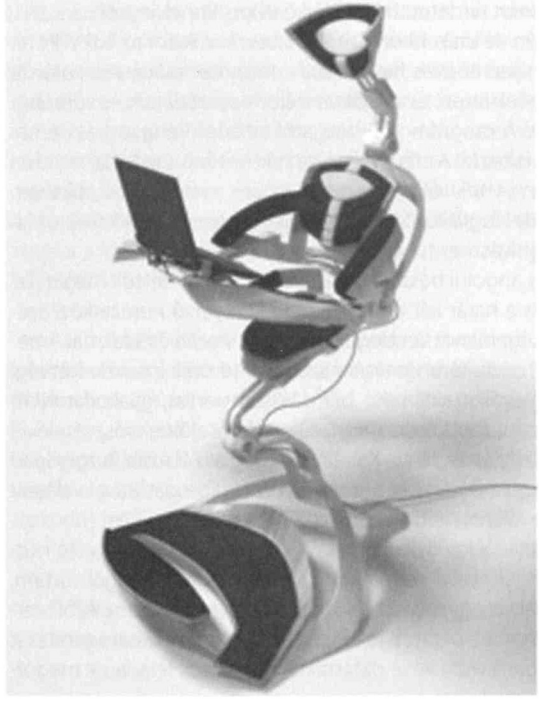

PRIMA-DÍJAS REKTORHELYETTES

Prima-díjjal tüntették ki Prof. Dr. Neményi Miklóst, a Nyugat-magyarországi Egyetem tudományos és külügyi rektorhelyettesét

Győr-Moson-Sopron megyében hetedik alkalommal ismerte el a Vállakozók és Munkáltatók Országos Szövetségének megyei szervezete a kristályüveg Kincsem-szoborral és pénzjutalommal a tudomány, a művészet és a sport legkiválóbb megyei képviselőit. A díjátadásra november 11-én, pénteken került sor a győri zsinagóga épületében, ahol oklevelet vehettek át a megye kimagaslóan teljesítő vállalkozói is.

- Nem lenne gazdasági fejlődés tudomány nélkül, s életünk unalmas lenne művészet és sport nélkül – indokolta meg a három terület támogatását a díjátadáson Sragner László, a VOSZ megyei elnöke.

Idén tudomány kategóriában a Prima-díjjal Prof. Dr. Neményi Miklós akadémikust, a Nyugat-magyarországi Egyetem tudományos és külügyi rektorhelyettesét tüntették ki.

A rangos elismeréshez gratulálunk.

ÚJRAÉLEDT AZ ÓVÁRI GAZDÁSZ DALÁRDA ÉVSZÁZADOS HAGYOMÁNYA

Mosonmagyaróvár minden gazdásznak mást jelent: feledhetetlen diákéveket, életre szóló barátságokat, szerelmet, ifjúságot, hajnalig tartó vigasságokat...

A hagyományok ápolása valamennyi volt, jelenlegi és jövőbeli hallgató számára a gazdász lét részévé kell válnia. Számos közösség és szórakozási lehetőség állt és áll ma is a gazdászgenerációk rendelkezésére az akadémián. E közösségek egyike a jelenleg is működő Dalárda.

Ezen elvek vezérelték a 2011. október 1-jén megrendezett Országos Dalárdabál főszervezőit. A tradíciók gondozása és megerősítése ösztönözte a lelkes óvári gazdászokat, hogy az Óvári Gazdász Dalárda 150. évfordulóját méltó módon ünnepeljék meg.

A több mint 300 fős rendezvényen minden jelenlegi hallgató megismerhette a Dalárdák és Dalárdabálok igazi hangulatát, mindezt, egy nemes hagyomány ápolásának keretében. Minden generáció képviseltette magát az est folyamán, így semmi sem lehetett volna a hagyomány újraéledésének hitelesebb példája, minthogy az idősebb gazdászok és fiatal gazdászjelölt hallgatók együtt énekelték az óvári nótákat.

Az est folyamán az egykori dalárdakánok közreműködésével a jubileumi torta felvágására is sor került, ahol több generáció kánja egyszemélyben szeletelte örömmel az ünnepi finomságot, miközben a díszterem zengett a gazdász daloktól.

A bál sikere nemcsak az este jó hangulatában és a fellépők színvonalas és élvezetes műsorában (Óvári Gazdász Senior Néptánc Együttes, Mészáros Elek János, Császár Sándor és Stencinger Patrik), hanem a résztvevők számában is megmutatkozott. Így az Óvári Gazdász Dalárda hagyománya hosszú idő után báli keretek között is újraéledt.

MÉK

TDK A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARON

A Közgazdaságtudományi Kar 2011. november 24-én rendezte meg kari Tudományos Diákköri Konferenciáját.

A rendezvényen 3 szekcióban 19 előadás hangzott el, 20 hallgató mutatta be kutatásait. A szekciók zsűrije a bemutatott művek közel felét javasolta 2013-as Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. A konferenciát a TÁMOP 4. 2. 2. B – 10/1 – 2010 – 0018 TALENTUM – „Hallgatói tehetséggondozás komplex feltételrendszerének fejlesztése a Nyugat-magyarországi Egyetemen" című projekt keretében szerveztük. A pályázatnak, valamint a támogatóink felajánlásainak köszönhetően jelentősebb pénzjutalmakat tudtunk adni, ezen felül a konferenciát változatos különdíjak is színesítették, hallgatóink értékes szakkönyvekhez, folyóirat-előfizetésekhez is juthattak.

A konferencia helyezettjei:

Gazdálkodási és Menedzsment Szekció:

I. helyezett Nagy Dániel Attila vállalkozásfejlesztés mesterszak

II. helyezett Ékes Szeverin Kristóf gazdálkodási és menedzsment alapszak

III. helyezett Molnár Imre vezetés és szervezés mesterszak

Makrogazdasági Szekció:

I. helyezett Kerékgyártó Dorisz gazdálkodási és menedzsment alapszak

II. helyezett Márczi Viktória - Erdősi Botond vállalkozásfejlesztés mesterszak

III. helyezett Sávay Dávid pénzügy és számvitel alapszak

Nemzetközi és Regionális Gazdasági Szekció:

I. helyezett Ecker Dóra Natália Betriebswirtschaftslehre und Management BA

II. helyezett Nedelka Erzsébet nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak

A részletes eredmények, illetve egy képes beszámoló is megtekinthető a kari TDK Tanács honlapján: http://tdk.ktk.nyme.hu

A kari Tudományos Diákköri Tanács nevében ezúton is szeretnénk megköszönni a különdíjak felajánlóinak a segítségüket, továbbá a hallgatók és témavezetőik áldozatos munkáját. Bízunk benne, hogy TDK-n részt vevő hallgatóink tovább gondozzák témájukat, s az ő munkájukat, eredményeiket látva mások is kedvet kapnak a tudományos diákköri tevékenységhez, s legközelebb még színesebb témaválasztékkal, még több hallgatóval találkozhatunk.

Dr. Koloszár László
kari TDT-titkár

Dr. Juhász Lajos
kari TDT-elnök

EMLÉKÉREM A DIÁKTUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG TÁMOGATÁSÁÉRT

Rangos kitüntetést kapott a Savaria Egyetemi Központ Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Karának egyetemi docense, Heszteráné dr. Ekler Judit, valamint dékánja, dr. Gáspár Mihály: a XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia Emlékérmét kizárólag a mostani alkalomból kétszáz, a diáktudományos tevékenységet támogató, abban kiemelkedő eredményeket elérő tudományos, felsőoktatási és közéleti szereplőnek adták át.

A magyar felsőoktatási tehetséggondozás egyik legfontosabb pillére, a tudományos diákköri mozgalom ebben az esztendőben 60 éves. Az ünnepi alkalomból az Országos Tudományos Diákköri Tanács Elnöksége kezdeményezte az elismerést.

A Nyugat-magyarországi Egyetem szakemberei közül még dr. Schmidt János, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar egyetemi docense, dr. Vig Péter, az Erdőmérnöki Kar egyetemi docense, dr. Fábián Attila, a Közgazdaságtudományi Kar egyetemi docense részesült az elismerésben. A kitüntetetteknek gratulálunk.

Kleinhappel Miklós

TALENTUM: TEHETSÉGGONDOZÁSI PROGRAM A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEMEN

Talentum címmel tehetséggondozási program indult a Nyugat-magyarországi Egyetem karain. A program valamennyi hallgató számára nyitott.

– A Talentum-projekt alapvető célja olyan feltételek megteremtése a Nyugat-magyarországi Egyetem tíz karán, amelyek lehetőséget adnak a tehetségek számára az egyéni és közösségi tudományos fejlődésre, valamint keretet biztosítanak az egyetem tudományos utánpótlás-nevelésének belső megújulásához – hangzott el a csütörtöki sajtótájékoztatón.

A 2013 májusáig tartó programra az egyetem 709,8 M forint támogatást nyert el. Az intézmény diákjai a szakkollégiumok, a tudományos diákkörök és a doktori iskolák révén kapcsolódhatnak be a Talentum keretében folyó tudományos tevékenységbe. Az eredmények közzétételével hozzájárulhatnak a projekt társadalmi hasznosulásához is.

Csiha Tünde Noémi

OTDT MESTERTANÁR ARANYÉREM KITÜNTETÉS

Dr. Juhász Lajost, a Közgazdaságtudományi Kar Tudományos Diákköri Tanácsának elnökét is a kitüntetettek között üdvözölhetjük.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) Mestertanár Aranyérem kitüntetést alapított mindazon oktatók és kutatók jobb megbecsülése és ösztönzése céljából, akik az egyetemisták és a főiskolások kötelező tananyag elsajátításán túlmutató, tudományos diákköri, szakkollégiumi vagy egyéb önképzési formában megvalósuló tudományos tevékenységének elősegítéséért, kibontakoztatásáért és elismeréséért témavezetőként és a tudományszervezés terén éveken át kiemelkedően eredményes, áldozatos munkát végeztek. Az országosan legfeljebb 50 személynek adományozható kitüntetést kétévenként, az Országos Tudományos Diákköri Konferenciát követően, annak ünnepélyes záró rendezvényén adják át.

2011-ben Dr. Juhász Lajost, karunk Tudományos Diákköri Tanácsának elnökét is a kitüntetettek között üdvözölhetjük. A kiemelkedő témavezetői és tudományos diákköri szervezői munkájáért adományozott elismerést 2011. november 23-án, a XXX. Jubileumi OTDK záróünnepségén vehette át. A Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében megtartott rendezvény Dr. Pálinkás József, az Akadémia elnöke, valamint Dr. Szendrő Péter, az OTDT elnöke mondott köszöntőt. Az ünnepi műsorban közreműködött Pitti Katalin Liszt Ferenc-díjas Érdemes Művész, egyetemünk oktatója.

A kar nevében ezúton is gratulálunk az elismeréshez, és további sok sikert kívánunk a hallgatókkal folytatott közös munkához!

PÁLYAVÁLASZTÁSI SZAKKIÁLLÍTÁSOKON MUTATKOZOTT BE A BENEDEK-KAR

Novemberben két pályaválasztási szakkiállításon is megjelent képzési kínálatával a Benedek-kar.

Zalaegerszegen, a Zala megyei Munkaügyi Központ, Szekszárdon pedig, a Tolna megyei Munkaügyi Központ által szervezett rendezvényeken hirdettük képzéseinket a végzős diákok körében.

Több száz középiskolás diák fordult meg a Benedek Elek Pedagógiai Kar standjainál a november 10-i zalaegerszegi és a november 16-i szekszárdi pályaválasztási kiállításokon. Előbbin Kassainé Schmuck Vivien SZFMK oktatási előadó, Szalai Berill és Haris Krisztina Csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó FSZ II. évfolyamos hallgatók, utóbbin S. Takács Judit PR-munkatárs, Bognár Gábor tanulmányi koordinátor és Nemeskürti Georgina HÖK általános alelnök tájékoztatta továbbtanulási lehetőségeikről az érdeklődőket.

A standjainkat meglátogató középiskolások többsége céltudatosan kereste a Benedek-kart, a honlapról már előzetesen tájékozódva, konkrét képzések iránt érdeklődtek. A kiállítások folyamán 80 diák jelentette ki, hogy a Benedek-kart szeretné megjelölni a jelentkezési lapján, és részt kíván venni a Nyílt Napunkon. Őket a megadott elérhetőségeiken tájékoztatjuk a Nyílt Nap programjáról, valamint az ezt követő Életpálya-tervezési délutánról és karrier-szolgáltatásokról.

S. Takács Judit PR-munkatárs BPK

Helyreigazítás

Lapunk előző (2011/5.) számában közölt „Bioradírok" - Nemzetközi konferencia Szombathelyen c. írásból hiányzik a forrás megjelölése, amit most pótolunk: Forrás: a 2011. augusztus 30-a és szeptember 3-a között megrendezett EMAPi-konferencia (www.emapi2011.org) sajtóanyaga.

LISZT FERENC-KONFERENCIA A ZENEI INTÉZETI TANSZÉKEN

A valóságos Liszt Ferenc címmel tartottak konferenciát szerdán a Zenei Intézeti Tanszéken a zeneszerző születésének 200. évfordulója, a tanszék egyházzenei képzésének, valamint HangMűhely nevű tudományos–művészeti közösségének 20 éves jubileuma alkalmából, a Szombathelyi Katolikus Egyetemi Lelkészség megáldásához kapcsolódóan.

A konferencián Vinczeffy Adrienne karnagy, a HangMűhely vezetője személyes élményét megosztva érzékeltette azt, hogy „a mai napig sokan magukban hordoznak valamit Lisztből". Elmondta, családjában az unokanővére az egyetlen élő zenész, s egyszer vele beszélgetett arról, hogy a tanárok a legfontosabb dolgokat osztják meg a tanítványaikkal, ezért napjainkban is többen kötődnek a zeneszerzőhöz, mint azt sokan gondolnák. „A zongoratanáromat Székely Máriának hívták, aki Bartók Béla tanítványa volt, Bartókot pedig az a Tomán István képezte, akit Liszt Ferenc legkedvesebb tanítványaként ismerünk. Többek között ezért nem mindegy, hogy az embernek kik a tanárai" – hangzott el. Előadásán a karnagy egy Bogányi Gergely Kossuth-díjas zongoraművésszel készült beszélgetés részletének lejátszása segítségével is „szólt" Lisztről, hiszen – ahogy fogalmazott – hitelesnek tűnnek számára a művész gondolatai. Bogányi szerint Liszt „eleganciával, odafigyeléssel és szeretettel dolgozott, művészete mély, tiszta, egyenes vonalú, magasrendű". Majd hozzátette: a zongoristák sincsenek teljes mértékig tisztában azzal, milyen gigantikus Liszt szellemi hagyatéka.

Dr. Pem László egyházmegyei zeneigazgató humort sem nélkülöző előadásában a Musica Sacra-t megújító Lisztről beszélt. Az előadó véleménye szerint Liszt Ferenc az egyik legnagyobb egyházzenész annak ellenére, hogy számos műve nem istentiszteleti célra készült. Példaként említette a programzenének, vallásos kategóriájú műnek indult Krisztus oratóriumot, amelyet a zeneszerző nem bemutatásra szánt, hanem segítségével a saját hitét kívánta hangjegyekbe önteni. Az oratórium viszont lehetőséget kínált arra, hogy szakrális egyházi vagy szakrális liturgikus művé alakítsák; Liszt később épített be olyan részeket, amelyekkel kiegészülve megszületett a Musica Sacra. Dr. Pem László az előadáson több, Liszttel kapcsolatos tévhitet is eloszlatott. A szerző kézírását bemutatva (abban leginkább a „...mint magyar hazámnak hű fia, Liszt Ferenc" levélzáró sorra felhívva a figyelmet) győzte meg a hallgatóságot arról, hogy Liszt a közvélekedéssel ellentétben tudott magyarul. Elhangzott: a zeneszerző jó kapcsolatot ápolt a budapesti ferencesekkel, s kiderült az is, hogy kortársai azért viszonyultak ellenségesen hozzá, mert (Mozart-tal vagy Haydn-nal ellentétben) nem lépett be a szabadkőművesek csoportjába.

Dr. Horváth Barnabás zeneszerző a Sospiri! című „rejtélyes zongoradarabról" beszélt. A Sóhajok – talán Sóhajtások – magyar címmel elnevezhető rövid mű „nem tartozik a zongoristák számára hálás Liszt-darabok közé", így nem meglepő, hogy bár 1879 nyarán keletkezett, először csupán 1969-ben jelent meg.

A konferencián előadást tartott még Iván Ildikó operaénekes (Az ismeretlen dalköltő), Virágh András orgonaművész (Liszt Ferenc orgonadarabjai), dr. Németh Norbert egyetemi lelkész (Liszt és Róma) és Csikósné Tamás Katalin zenetörténész (Átváltozások – A tématranszformáció mint szerkesztési elv Liszt Ferenc műveiben).

Kleinhappel Miklós

NYUGDÍJASEGYETEM: ÖRÖM ÉS FELELŐSSÉG A NAGYSZÜLŐI LÉT

A nagyszülői örömök mellett, az unokák érzelmi és értelmi nevelésének lehetőségeiről is szólt Dr. Závoti Józsefné egyetemi docens „Unokáink fejlődése nagyszülői szemmel" című előadása, a legutóbbi soproni Nyugdíjas Egyetemen. Az előadást csaknem félezer szépkorú hallgató kísérte érdeklődő figyelemmel.

-Nagyszülőnek lenni jó, hiszen az unokák érkezése, amely a családba a szeret sugárzását, a melegség áradását hozza, a nagyszülők életét is beragyogja - hangzott el az október 25-i előadáson. Ezzel egyidejűleg a családon belüli státus és öndefiniálás is megváltozik, hisz a gondoskodó anyából háttérbe kerülő nagymama válik. Az apa pozíciója pedig nagyapaként csupán másodlagos felelősséget és feladatokat igényel. A család felépítményében már nem alappillérként van jelen a nagyszülői pár. A nagymama lelkesedik az unokák iránt, élvezi, hogy biológiailag lezárt anyaságát újraélheti, ám ha önszabályozó gátló mechanizmusai nem működnek, rendesen megnehezítheti az ifjú szülők megerősödését új szerepükben.

Dr. Závoti Józsefné részletekbe menően elemezte, hogy milyen a „rendelkezésre álló", a „rátelepedő", az unokára fiatalságának megszűnéseként tekintő „elutasító", a fiatal szülőket függőségben tartó „marionettmester", a „mesélő", a „kritikus", a „bizalmas", a „játszópajtás" és a „tyúkanyó" nagymamatípus. A nagypapák visszafogottabbak, büszkék az unokáikra és szeretik őket, ám kevésbé mutatják ki rajongásukat.

Rohanó társadalmunkban megsokszorozódott azoknak a gyerekeknek a száma, akik valamilyen tanulási, vagy viselkedési zavarral küzdenek. Emiatt a hagyományos nevelési és oktatási módszerek már kevésbé hatékonyak a gyermekek számára. Részt tudnak-e vállalni a nagyszülők ezeknek a – részben a társadalmunk által gerjesztett - problémáknak az orvoslásában – tette fel a kérdést az előadó. A válasz egyértelműen: igen. Mindenekelőtt önzetlen szeretettel, megértéssel és tapasztalatuk latbavetésével tudnak tenni azért, hogy unokáik fizikai, mentális és érzelmi fejlődése harmonikus legyen, hangsúlyozta Dr. Závoti Józsefné.

A kisgyermekek fejlődését és az iskolai elvárásoknak való megfelelést a nagyszülők, gondoskodó figyelmükkel, játékos együttlétekkel befolyásolhatják. Elhangzott, hogy a tanulási folyamatokat meghatározó képességeket, konkrét játékhelyzetekkel, jól megválasztott játékeszközökkel az életkornak megfelelő szintre lehet hozni, mely későbbiekben az olvasás elsajátítását és a tanulási zavarok megelőzését szolgálja. Ráadásul a szeretetteljes, gyengéd és odafigyelő attitűdben nevelkedő gyermek kevésbé szorongó, ezért jobban veszi az akadályokat is. Mindennapi dicsérettel magabiztosabbá, öntudatosabbá válnak a gyermekek. A nagyszülők pedig ezen a színtéren is szerephez juthatnak.

S. Takács Judit
Pr-munkatárs

SZAKKOLLÉGIUMI TANULMÁNYÚT SOPRONBAN ÉS KÖRNYÉKÉN

2011. november 11-én és 12-én a Mikoviny Sámuel Szakkollégium szervezésében szakmai tanulmányúton vettünk részt Sopronban és környékén.

Péntek reggel a GEO Kollégium elől különbusszal indultunk el a gazdag programot ígérő kétnapos kirándulásra. Sopron több okból is kedves számunkra. A hűség városa hangulatos, szűk utcáival, építészeti remekeivel a reneszánsz és a barokk korszakokból fennmaradt épületeivel sokak által kedvelt úti cél, a környező dombokon termő szőlők alapján méltán sorolják a híres magyar borvidékek közé, a várost körbeölelő erdők sétára csalogatnak, de számunkra – GEO-s hallgatók számára –, elsősorban az egyetem központjának és több karának otthont adó város Sopron. Bár a fehérvári GEO-s hallgatók is teljes jogú polgárai az egyetemnek, mégis voltak közöttünk olyanok, akik első alkalommal látogattak el a városba.

Első állomásunk a soproni városháza volt. Itt Pócza Gábor (volt GEO-s hallgató) térinformatikus a városban működő térinformatikai rendszer kialakításával és fejlesztésével ismertetett meg bennünket a városháza házasságkötő termében. Hogy a városházán belül éppen ezt a helyiséget választottuk, annak oka volt. Itt hallgathattuk meg Dr. Orbán Aladár zongorajátékát, aki az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet nyugalmazott laboratóriumvezetője, a műszaki tudományok kandidátusa. Zongorajátékát olyan digitális hangszeren adta elő, amely lehetőséget biztosított korábbi felvétellel kombinálva a „négykezes játékra" csupán két kézzel előadva. A szakmai és kulturális programot követően a Fő téren megtekintettük a Kecske-templomot, melynek történetével és különleges, többféle méréstechnikán alapuló mozgásvizsgálati módszerével is Orbán Aladár ismertetett meg bennünket.

Következő állomásunk a mindössze 50 méterre lévő Erdészeti Múzeum volt, itt az erdészeti, földmérés-történeti és alma mater kiállításokat tekintettük meg. Láthattunk kitömött, különleges állatokat, geodéziához kapcsolódó műszereket, eszközöket, valamint Varga Tamás igazgatótól hallhattunk egy olyan előadást a selmeci hagyományokról, amely alapján egy pogány is ízelítőt kaphat a hagyományőrzésből, átérezheti nemcsak az egyetemet, de a várost is átható sok évtizedes diákszokásokat. Láthattuk azt a majdnem fél tonnás, Nagy-Magyarország erdőterületeit ábrázoló dombortérképet is, amelyet a párizsi világiállításra készítettek selmeci hallgatók, s amely igen kalandos úton került a múzeumba.

A múzeumlátogatást követően átmentünk a botanikus kertbe az egyetem épületeihez. A délelőtti csípős hideg után jól esett a Nyugat

Varga Tamás a híres dombortérképpel

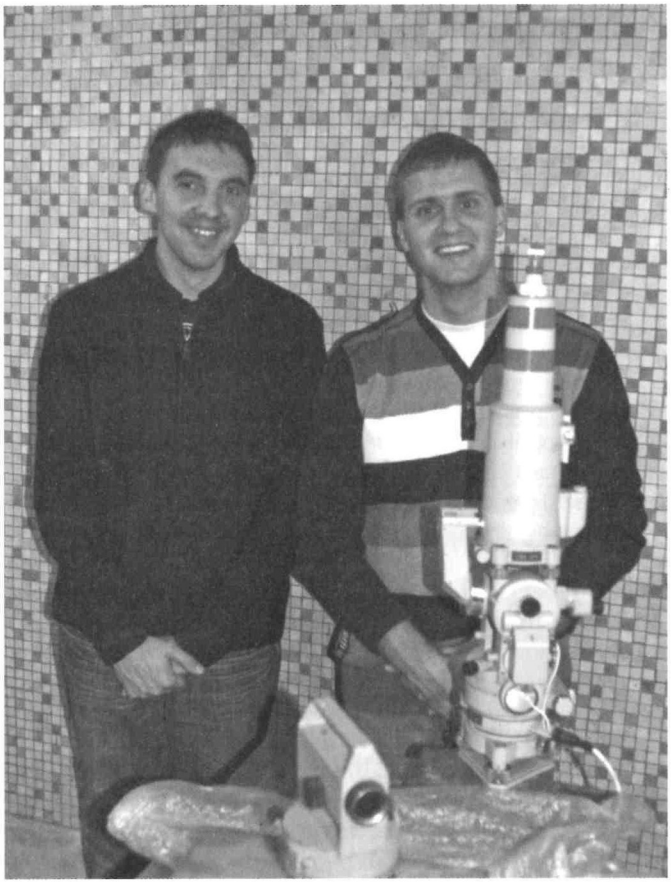

Giroteodolittal

Éttermében a meleg ebéd. Mielőtt kényelmes beszélgetésbe kezdtünk volna az asztaloknál, már szaladtunk is az egyetemi könyvtárba. Ott Ifj. Sarkady Sándor üdvözlő szavait követően Tompa Zsófia könyvtári informatikus mutatta be a selmeci műemlékkönyvtárat és az olvasótermet.

A könyvtár után a Vadgazdálkodási Gyűjtemény mustrája következett Gosztonyi Lívia kalauzolásával. Itt az országban élő és már kihalt apró- és nagyvadak közül láthattunk sok-sok kitömött példányt és néhány vadbefogási megoldást valamint vadetető makettjét. Ugyancsak a központi épületben kapott helyet a Földmérési és Távérzékelési Tanszék, amelynek az erdőmérnök firmák tiszteletből „A" Tanszék elnevezést adományozták. Mindez Dr. Bácsatyai László tanszékvezetése idején történt. A már péntekhez mérten késői órákban Dr. Czimber Kornél és Dr. Király Géza mutatták be a tanszék jelenlegi tevékenységét. Az utolsó világos perceket kihasználva megnéztük a botanikus kertben található tanszékvezető elődök mellszobrát.

A nap késő délutáni programjaként az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézetébe látogattunk el, ahol Dr. Bányai László és Dr. Papp Gábor kalauzoltak bennünket, és akikhez menet közben csatlakozott Horváth Attila volt hallgatónk is. Kellemes meglepetésként forró kávéval, teával és pogácsával vártak bennünket. Ezt a figyelmességet ezúton is szeretnénk megköszönni az ott dolgozóknak. A kutatóintézetről és feladatairól hallgathattunk meg két előadást, majd Dr. Orbán

Aladár tartott ismertetőt a giroteodolitok működési elvéről. Többen itt hallottuk először, hogy egy forgástengely neve lehet akár Ádám, Éva1 és Éva2 is. Ezek után megtekintettük a műszerlaboratóriumot, ahol többek között egy invárbetétes szintezőléc osztásai ellenőrzésének folyamatával ismerkedtünk meg.

Élményekkel eltelve, de annál fáradtabban foglaltuk el szálláshelyünket a Bástya-panzióban. Megejtettünk egy gyors bevásárlást is a közeli boltban, hogy a vacsorához legyen némi „frissítőnk" is. Hamarosan megérkeztek vendégeink is, Bácsatyai László és Orbán Aladár, akik vidámságukkal, humoros történeteikkel feldobták az est hangulatát. A jövőre készülve, decemberben záróvizsgázó barátaink közül négynek a témában készült kötetlen előadását hallgattuk meg: Báger Szabolcs, Horváth Tamás, Jámbor Tamás és Szabó Tibor András voltak az alkalmi előadók. Kívánjuk, hogy decemberben is ilyen jól menjen nekik! Busics tanár úr eszperente Power Pointos bemutatója osztatlan sikert aratott. Humorosan, de mégis komoly tartalommal íveltünk át történelmi korokon, Selmecen, Sopronon, egészen a GEO-ig. Élvezettel hallgattuk Bácsatyai tanár úr írásait, így megtudhattuk, hogy milyenek lettek volna a katonaévei, ha lett volna katona. Bácsatyai László és Orbán Aladár közös élményei, visszaemlékezései is rendkívül szórakoztatóak voltak. Ezzel a közös program befejeződött, következett a városnézés diák módra. Az idő későre járt, és mivel „könyvtárat" már nem találtunk nyitva, így egy füstös vendéglátóegységet voltunk kénytelenek felkeresni. A másnapi ugyancsak sűrű programra gondolva senki nem merte megkockáztatni a hosszú kimaradást, így hamarosan mindnyájan rendben nyugovóra tértünk.

Másnap a svédasztalos reggeli után már azon vettük észre magunkat, hogy kaptatunk a Károly-kilátó felé, megpróbálva tartani az iramot nyolcvanon túli idegenvezetőnkkel, Andrássy Péter középiskolai tanárral, miközben azt latolgattuk, hogy vajon mi lehet az itt élő emberek fiatalosságának titka. A kilátó minden szintje kiállító helyiségként funkcionál. Valamennyi állandó és időszakos kiállítás az erdőhöz, a város és az egyetem nagy személyiségeihez kapcsolódik. Lelkes idegenvezetőnk jóvoltából megismerkedhettünk a Soproni–hegység élővilágával és a kilátó történetével. Minden mondandóját át- és átszőtte érdekességekkel. Tőle tudtuk meg többek közt azt is, hogy a jó forralt bort nem szabad a szokványos fűszerekkel – fahéjjal, szegfűszeggel – elrontani, ízesíteni a vöröset húsos sommal, a fehéret csipkebogyóval szabad. A kilátóról nagyon szép kilátás nyílt Sopronra és Ausztria kis falvaira, valamint tériszonya miatt a földszintről integető Szabó Tibor Andrásra.

Következő állomásunk Nagycenk volt, a Széchenyi család mauzóleumához mentünk. Tiszteletünket tettük gróf Széchenyi István, a „legnagyobb magyar" sírjánál. A mauzóleum gondnokától olyan történeteket hallhattunk a családról, amelyek nincsenek a történelem tankönyvekben, azokat a cenki lakosság őrizte meg az emlékezetében.

Rövid buszozást követően Sarródon, a Fertő-Hanság Nemzeti Park központjában álltunk meg. Az épületegyüttes alaprajza és motívumai miatt a „Kócsagvár" nevet kapta. A környék madárfajairól, a nemzeti park történetéről és az itt élő növény- és állatvilágról Horváth Norbert mesélt. Tőle kaptuk a tippet, hogy kis kitérőt téve megnézzük a Fertő-tavon pihenő vadludakat, récéket, kócsagokat, gémeket és ki tudja még miféle vándormadarakat. Kár lett volna kihagyni.

A pannonhalmi Qpac pizzériában ebédeltünk, ahol közel 40 féle pizzából választhattunk. (A helyiek Qpacnak hívják a Szent Márton hegyet, ahol a Pannonhalmi Bencés Apátság áll.) Az utolsó falatokat éppen lenyelve már kapaszkodtunk is Szent Márton-hegyére, hogy körbejárjuk a tájat méltósággal uraló – több mint ezer éves - bencés apátságot. A Pannonhalmi Apátság immár a világörökség részét képezi. A parkolónál néhány éve építettek egy látogató központot, ahonnan óránként indul a látogatás idegenvezetéssel. Különös és egyben jó érzés volt ide eljönni, belelátni a szerzetesközösség életébe, tevékenységébe és megnézni a magyar történelemben kiemelkedő fontosságú helyet. Itt járva érezhető igazán a bencés jelmondat jelentősége: „Ora, et labora!", azaz „Imádkozzál, és dolgozzál!". Nem csak a Pannonhalmi Apátság, de a Tihanyi Apátság alapító levelét is itt őrzik. Mindkettő eredetije megtekinthető minden évben augusztus 20-án. Jártunk Habsburg Ottó szívurnájánál is, amelyet a nyáron helyeztek el az apátság altemplomában. Megnéztük a híres kerengőt és az impozáns könyvtárat. Sajnos a korai sötétedés, no meg a napközben apránként felgyűlt késés miatt az eredetileg tervbe vett levendula lepárlót és biomassza fűtőművet nem tudtuk már megnézni, viszont helyette kárpótlásként Juhász-Laczik Albin prefektus, a gimnázium igazgatóhelyettese adott bepillantást a gimnázium életébe. Szerencsésnek mondhatja magát csoportunk, hiszen oda is bejuthattunk, ahová más kirándulócsoportokat nem visznek be. Körbevezetett minket pincétől a padlásig, láthattuk a foglalkoztató helyiségeket, számítógépes- és tantermeket, hálókörleteket, közös helyiségeket, egyszóval betekintést nyertünk az ott tanulók életébe, mindennapjaiba. Láthattuk a még csak tervbe vett tornacsarnok metszeteit, látványtervét. A sok lépcső sem szegte kedvünket, sietve követtük Albin atyát emeletről emeletre.

Már teljesen besötétedett, mikor buszra szálltunk és a sűrű programtól kifáradva, élményekben gazdagon vettük célba Fehérvárt. A kirándulást követően napokig még a látottakról és hallottakról beszéltünk. Ezt a tanulmányutat sokáig fogjuk emlegetni.

A szakmai út az egyetemi TALENTUM-program keretében, a TÁMOP 4.2.2B-10/1-2010 pályázat és a GEO Alapítvány támogatásával valósult meg.

Földvári Sándor, Szabó Tibor András,
Patkó Gergely, Varga András

Csoportkép Sarródon

BESZÁMOLÓK EGY SIKERES PROJEKTRŐL

Két évvel ezelőtt indult útjára a „Hálózatos Egyetemi Szolgáltatás – innováció a Nyugat-magyarországi Egyetemen" című TÁMOP 4.1.1 pályázat, melynek záró konferenciájára szeptember 29-én került sor a Benedek Elek Pedagógiai Karon.

2009 decemberében, szintén a Benedek Elek Pedagógiai Karon indult útjára a Támop 4.1.1 pályázat megvalósítása, az első lépéssel, a nyitókonferenciával. Akkor, az elvárások ismertetésekor még csak sejteni lehetett, hogy nagy munka előtt áll az egyetem valamennyi karán, a pályázat összes résztvevője. Elhangzott, hogy az egyetem karain kiépül a diplomás pályakövetési rendszer, a vezetői információs rendszer, a hallgatói szolgáltatás rendszer, a karrier irodák hálózata, illetve megtörténik az öregdiák szervezetek rendszerbe foglalása, és különböző tréningek, táborok szervezésével a tehetséggondozás egységes rendszerbe foglalása.

Közben eltelt majd két év és szeptember 29-én már a zárókonferenciára gyűltek össze a pályázat résztvevői. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr, Dr. Katona György dékán úr, a pályázat projektmenedzsere, valamint Prof. Dr. Albert Levente általános rektorhelyettes úr és Prof. Dr. Takáts Péter oktatási rektorhelyettes úr is.

- Projektünk, a Társadalmi Megújulás Operatív Programon belül igen nagy célokat tűzött ki maga elé – hangsúlyozta köszöntőjében Prof. Dr. Faragó Sándor. - Ugyanis nem csupán a pályázati kiírásban szereplő Vezetői Információs Rendszer és a Diplomás Pályakövetési Rendszer megvalósítására törekedett, hanem felvette céljai közé a Hallgatói Szolgáltatások megújítása mellett a Tehetséggondozási Rendszer kidolgozását és az összegyetemi Alumni-rendszer kiépítését is.

A vállalás nagyságáról, rektor úr mellett szót ejtett Dr. Katona György dékán úr is, aki projektmenedzseri minőségében összegezte a pályázatban vállalt feladatokat, terveket, célokat és eredményeket. Beszámolójában kiemelte, hogy a projektet olyan felsőoktatási intézményben valósították meg a résztvevők, mely öt városban, tíz karral, több mint 270 képzéssel és tizenöt ezres hallgatói létszámmal működik.

A megvalósításról és a sikerekről részletesen a modulvezetők szóltak. Elsőként Lipovits Tamás, az Adattár alapú vezetői információs rendszer (az AVIR) megvalósításáról és a Nyugat-magyarországi Egyetemen történő bevezetéséről tartott tájékoztatást. Előadásából kiderült, hogy a vezetők és felsővezetők régóta igénylik az egységes, egyetemi tevékenységek teljes spektrumát lefedő VIR kiépítését, mivel a döntéshozatali folyamatokat lassítja és elbizonytalanítja az esetenkénti, megbízhatatlan adatokra támaszkodó, gyakran önellentmondásokat tartalmazó adatgyűjtések.

Az intézményvezetői rendszer kialakításának egyik kiemelt célja a vezetők információkkal való kiszolgálása, másik fő célja, hogy az országos felsőoktatási adattár számára adatokat szolgáltasson, ami idővel kiváltja a jelenlegi adatszolgáltató gyakorlatot.

A modulvezető összegzése szerint, az elmúlt egy évben három eredményes közbeszerzést bonyolított le a modul. Megtörtént egy szerverbeszerzés is 7 millió Ft értékben, és rengeteg megbeszélés, egyeztetés és tanácskozás során kiépült az AVIR-rendszer. Ez a rendszer már a legfontosabb riportokat, mutatókat ismeri, miközben lehetőséget biztosít további riportok készítésére, előállítására. Ám a rendszer koránt sem tekinthető véglegesnek – hangsúlyozta Lipovits Tamás –, ugyanis a mindenkori igényeket figyelembe véve, ezután is folyamatos fejlesztést igényel.

Prof. Dr. Kulcsár László, a Diplomás Pályakövető rendszer modulvezetőjeként számolt be a DPR-rendszer létrehozásáról, az elvégzett kutatásokról és azok eredményeiről. Kifejtette, hogy a hallgatói motivációs és pályakövetés vizsgálatok hozzájárulnak az egyetem és a munkaerő-piaci szereplők kapcsolatának erősítéséhez, az intézményben folyó képzések modernizálásához, a leendő hallgatók tájékozottságának növeléséhez, segítik a képzési programok és a hallgatói szolgáltatások fejlesztését, ezáltal erősítik az egyetem versenyképességét.

Dr. Katona György, a Benedek Elek Pedagógiai Kar dékánja projektmenedzseri minőségében összegezte a pályázatban vállalt feladatokat, terveket és eredményeket

A DPR-kutatások a munkaerő-piaci mozgás nyomonkövetését, az életpályaadatok gyűjtését, feldolgozását, értelmezését, a hallgatói motivációk és pályatervek, elképzelések, elvárások vizsgálatát és megismerését tűzték ki célul. A DPR kérdőíves vizsgálatában összesen 2762 végzett hallgató és 1283 aktív hallgató vett részt.

A felmérésből kiderült, hogy a jelenlegi és végzett hallgatók hogyan ítélik meg az egyetemi oktatásuk hasznosságát, jelenleg milyen munkaerő-piaci pozícióban vannak, milyen további karrierterveikkel rendelkeznek valamint, hogy ezek milyen összefüggésben állnak az egyetemi időszakban nyújtott szakmai teljesítményükkel.

A kiértékelt eredmények beépíthetők az egyetem stratégiájának alakításába és a minőségbiztosítási rendszerbe is.

Thész Gábor, a Hallgatói Szolgáltatás modul kapcsán elvégzett tevékenységeket és eredményeket ismertette. Beszámolójában hangsúlyozta, azt az átfogó célt fogalmazták meg, hogy általánosan elérhetővé tegyék az egyetem valamennyi hallgatója számára azokat a szolgáltatásokat, amelyek segítséget nyújtanak az életpálya, a karrierút céltudatos felépítéséhez, és megkönnyítik a munka világába való gyors beilleszkedést.

Ennek megvalósításához egyfelől a szolgáltatásokat működtető kari irodákat kellett létrehozni, illetve a már meglévőket erősíteni, másfelől az irodák közti kapcsolatot kellett hálózati együttműködéssé fejleszteni, olyanná, amely révén lehetővé válik a közös feladatok koordinálása, a fejlesztési elképzelések összefogása, közös projektek kidolgozása és végrehajtása.

A karrier irodák munkatársait szakosodott trénerek, tematikus tréningek során készítették fel a feladataikra. Ezáltal kialakult a megfelelő személyi háttér az irodák működtetéséhez. Mindemellett 1000 fő

megkérdezésével, kompetencia vizsgálat is készült az egyetem hallgatóinak körében, melyből kiderült, milyen a hallgatók személyes felkészültsége és a munkaerőpiaccal kapcsolatos várakozásuk. A hallgatók munkaerőpiacra való felkészítését Karriermenedzsment kurzusok (4 helyszínen 30-30 fővel), Miniállásbörzék és Karriernapok (4 helyszínen 250-250 fő) is segítették az elmúlt időszakban.

Dr. Bodnár Gabriella, a tehetséggondozás területén elért eredményekről és tapasztalatokról tartotta meg előadását. A modulvezető örömmel számolt be arról, hogy a pályázat által megalakulhatott a Nyugat-magyarországi Egyetem tehetségtanácsa a TDK, a Szakkollégium, a Doktori Tanács jeles képviselőinek részvételével. A tanács tagjai dolgozták ki a tehetségkoncepciót, melyet az egyetem Szenátusa el is fogadott.

A tehetséggondozás komplex értelmezését hangsúlyozó projekt nem csupán az egyetemistákra koncentrál, a tehetséges fiatalokra az óvodától a felsőoktatásig, illetve a munkaerőpiacig figyel. A projekt során, a tíz egyetemi kar kiemelkedő hallgatói Tehetségtáborokban vehettek részt, emellett vállalkozó szellemű pedagógusok és oktatók részére szakértői tréninget is szerveztek a modul tagjai.

Az egyetem gyakorló óvodájában „tehetséggondozás az óvodában" címmel tartottak tájékoztató előadást, míg az oktatás különböző színtereit bekapcsolva, megszervezték a Tehetség Leltár akció is, mellyel Sopron általános és középiskolás tehetséges diákjait gyűjtötték össze. A projekt révén száz egyetemi hallgató részvételével került sor kompetencia felmérésre is, mely által a fiatalok tehetségazonosítását valósították meg.

Mint elhangzott, a projekt mérföldkő a Nyugat-magyarországi Egyetem tehetséggondozásában, mivel kibontotta annak komplex értelmezését, erősítette a karok kiváló tehetségtámogató és menedzselő munkáját, valamint lehetővé tette az együttgondolkodást a tehetségazonosítás és a fejlesztés területén.

Utolsó előadóként, Dr. Molnár László modulvezető, az egyetemi Alumni-rendszer létrehozásáról és működtetéséről számolt be.

Az Alumni-modul tevékenysége révén hatékonyabbá tehető a végzett hallgatók közötti hagyományápolás és a kapcsolattartás a diplomát adó intézménnyel. Az előkészítő munkák után 2010 január-februárjában reprezentatív felmérés készült az NYME tíz karán végzett és végzős hallgatók bevonásával arról, milyen elképzelésekkel, igényekkel rendelkeznek egy leendő Alumni-hálózattal kapcsolatban. A felmérések alapján kiderült, igen jelentős az érdeklődés ilyesfajta háttérszolgáltatások biztosítására.

A pályázati időszak zárásáig 2010 szeptembere és 2011 júniusa között kilenc karon került sor öregdiáktalálkozókra TÁMOP pályázati támogatás segítségével. 2010 novemberétől próbaüzemben, 2011 februárjától pedig élesben üzemel az NYME Alumni weboldala.

Egyetemünk weboldaláról (www.nyme.hu) az ALUMNI menüből érhető el ez az új interaktív szolgáltatás, amely a legkorszerűbb fejlesztéseknek köszönhetően számos hasznos funkcióval rendelkezik. Mindenki maga szerkeszti személyes oldalát, szándékai szerint tölti fel és osztja meg másokkal a szövegeket, képeket, videókat. Lehetőség van közösségépítésre, egykori hallgatótársakkal való kapcsolatkeresésre, miközben rendszeresen tájékoztatást is kaphatnak az egyetemi élet eseményeiről. Mindezek mellett a felületen megtalálhatók az egyetem és a karok aktuális hírei, illetve különböző, a karok képzési profiljának megfelelő álláshirdetések is. Minden olyan oktató és hallgató, aki benne van a Neptun-rendszerben, bekerült az Alumni adatbázisba is.

A szakmai beszámolókat követően a projektzáró rendezvény résztvevői terített asztalok mellett folytatták a szakmai eszmecserét, a sikerek és eredmények megvitatását.

S. Takács Judit PR-munkatárs

KARI KÜLDÖTTSÉG A GÖTTINGENI GEORG-AUGUST EGYETEMEN

2011. november 7-11. között karunk három munkatársa tett látogatást a Göttingeni Egyetem Fabiológia és Fatermékek Intézetébe, mellyel a két intézmény 1984 óta fennálló, tudományos együttműködésen alapuló partnerkapcsolatának ápolására nyílt lehetőség.

A 2000. évtől kezdődően a Göttingeni Egyetem részéről Prof. Dr. Frantisek Haplát bízták meg a soproni partnerkapcsolatok koordinálásával, aki azóta is elhivatott előmozdítója a két egyetem jó együttműködésének.

Az együttműködési programnak köszönhetően az elmúlt 20 év során több száz kutató/oktató utazhatott el Göttingenbe, illetve jöhetett Sopronba és végezhetett kutatómunkát, illetve tarthatott előadásokat. A partnerintézmények több kutatója dolgozott, és jelenleg is dolgozik közös EU-projektekben és COST akcióprogramokban.

A legutóbbi kari látogatás fő célja a doktori szemináriumon való részvétel volt. Dr. Varga Dénes „Comparison of the photodegradation of three hardwood species", Komán Szabolcs „The effect of knots on the strength and modulus of elasticity of poplar wood", valamint Lakatos Ágnes „Examination of the environmental impact of windows with consideration to carbon storage" című előadásában mutatta be a világ minden tájáról érkezett doktorandusz közönségnek, illetve az intézet oktatóinak és kutatóinak a legfrissebb kutatási eredményeit.

A látogatás alkalmával lehetőség nyílt az intézeti kutatólaboratóriumok megtekintésére, a kutatócsoportok munkájába való bepillantásra, valamint a Göttingeni Egyetem technológia transzfer szervezetének vezetőjével való találkozásra is, melynek keretén belül szó esett többek között a szellemi termék hasznosítási lehetőségekről és gyakorlatokról, az egyetem-cég kapcsolatok menedzseléséről, továbbá a Niedersachsen tartományban tevékenykedő technológia transzfer szervezetek hálózatáról, együttműködéséről.

A fakémia és fafizika laboratóriumok, illetve a faipari tanműhely megtekintése után a göttingeni kutatók bemutatták érdekes kutatási eredményeiket az egyetem fa-műanyag kompozit (WPC) gyártó laboratóriumában.

FMK

Dr. Varga Dénes, Lakatos Ágnes és Komán Szabolcs

LEENDŐ SZŐLÉSZ-BORÁSZ SZAKEMBER ÉS AZ ASZTALITENISZ "FENEGYEREKE"

Német Péter a Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság – és Élelmiszer tudományi Kar leendő szőlész-borász szakembere és az asztalitenisz "fenegyereke" – ahogy ő saját példaképét is nevezi - egy személyben. Fiatalos életszemlélet, sport iránti alázat és végtelen kitartás jellemzi Pétert, akiről kevesen tudják egyetemünkön, hogy a jövő egyik nagy asztaliteniszezője lehet. Az eddigi eredményekről és a jövőbeli célokról kérdeztem a ifjú – alig 19 éves - tehetséget.

Mióta asztaliteniszezel ?

8 éves koromban kezdtem el játszani, most már lassan 12 éve űzöm ezt a sportot.

Miért ezt választottad anno?

Lényegében egy gyerek nem tudja fiatalon eldönteni, hogy mit szeretne sportolni, ezért a szülők többsége próbálja megismertetni a többféle sportolási lehetőséggel a gyermekét. Édesapám fiatal kora óta asztaliteniszezik, így egyszer elvitt Mosonmagyaróváron egy versenyre. Elsőre nem igazán fogott meg a látvány, de - szerencsémre - pont abban az esztendőben indult először asztalitenisz gyerekedzés Mosonmagyaróváron. Így 2000-ben kezdtem pingpongozni, heti három alkalommal, aztán lassan megszerettem, napjainkban pedig már az életem részévé vált.

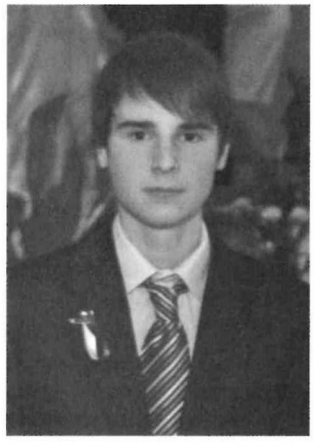

Németh Péter

Mit jelent számodra az asztalitenisz?

Mindenem a pingpong. Szeretek edzeni, versenyezni, kedvelem a légkört, az edzőpartnereket, tehát a sportág egészét, minden ehhez kapcsolodó dolgot szívesen csinálok. Szüleim szerint néha sokkal nagyobb előnyben részesítem a pingpongot, mint a tanulást. Ebben néha igazuk van, mivel hetente 6-7 edzésen veszek részt, ahol minden erőmmel azon vagyok, hogy minél többet fejlődjek, azonban minden edzés után tudom, hogy este vár a tanulás.

Milyen eredményeket értél el eddig? Mire vagy a legbüszkébb?

Számos versenyen indultam már eredményesen hol egyéni, hol páros megmérettetésen. Az egyéni versenyszámban megrendezett „Négy nemzetek tornáján" (Magyarország, Szlovákia, Csehország és Ausztria) 5 éven keresztül folyamatosan az első helyet sikerült elérnem. Továbbá országos ranglista versenyen is elindultam, ahol ifjúsági korosztályban a legjobb 8 között végeztem, ami nagyon sokat jelentett számomra, ugyanis legyőztem az utánpótlás korosztályos válogatott egyik nagy tehetségét (Szudi Ádámot). Ezzel a győzelemmel sikeresen mutatkoztam be az országos mezőny előtt, amire nagyon büszke vagyok. 2009-ben rendezték meg a Noszlopi Gáspár Kupát, ahol ifjúsági korosztályban első helyezést értem el. Mindemellett a megyében is rengeteg versenyt rendeztek, ahol számos első helyezést értem el, egyéni és páros versenyszámban is. Csapatbajnokságban Mosonmagyaróváron NB III-ban illetve NB II-ben szerepeltem. A sikeres kezdet után 2010-ben Győrbe kerültem, ahol újonc csapatként megnyertük az NB II bajnoki címet, így jelenleg NB I-ben és az Extraligában szerepelünk.

Kit tekintesz példaképednek?

A magyar asztalitenisz „fenegyerekét", Pagonyi Róbertet tekintem a példaképemnek. A viselkedése és játékbeli mentalitása példa értékű, szeretnék egyszer olyan szinten játszani, mint ő, és ezzel hozzájárulni a méltán híres magyar asztalitenisz jó híréhez.

A példakép inspirációja megvan, azonban neked melyek a távlati elképzeléseid az asztaliteniszt illetően?Mit szeretnél elérni ebben a sportágban?

Gyerekkoromban azt a célt tűztem ki, hogy NB I-es szinten szeretnék játszani, és ezen a szinten jól teljesíteni. Ennek megfelelően rengeteget edzettem és edzek is, hogy minél jobb és eredményesebb lehessek. Ezt mára már sikeresen teljesítettem. Azonban a folyamatos fejlődéshez meg kell ragadni minden lehetőséget. Korábban sosem gondoltam volna, hogy valaha is megadatik számomra, hogy kikerülhetek egy profi sportakadémiára és napi elfoglaltság szintjén foglalkozhatok ezzel a sporttal. Szerencsére lehetőségem nyílik a jövő évben 6 hónapot eltölteni egy ausztriai - világszínvonalú képzést biztosító – akadémián, ahol volt olimpikonok és több világbajnok is található a mesteredzők között. Úgy érzem, hogy ez jelentős állomás lesz pályafutásomban és életemben is egyaránt. Így az akadémiát követően akár külföldön is játszhatok, ahol szerződéses „profiként" tevékenykedhetek majd. A nemzetközi versenytapasztalat elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy a hazai asztalitenisz legjobbjai közé kerülhessek

Ezek határozott elképzelések a jövőt illetően, azonban a hivatásos "profi" asztaliteniszezés mellett szőlész-borászként is tevékenykedhetsz tanulmányaid után. Miért pont a szőlész-borász képzést választottad?

Mindenképpen az óvári akadémián szerettem volna továbbtanulni, és a lehetséges szakok közül ez tetszett a legjobban, mert úgy gondolom, hogy egy jó borász biztos kereseti lehetőséget talál külföldön és belföldön egyaránt.

Tanulni és sportolni nem könnyű, ennek ellenére hogyan tudod összeegyeztetni a tanulást az élsporttal?

Sajnos sok esetben nagyon nehezen. Rengeteg időt fordítok az asztaliteniszre. Szeretnék minél jobb lenni, de ez napi elkötelezettséget jelent, így minden szabadidőmet az asztaliteniszre fordítom. Középiskolában nehezebben tudtam összeegyeztetni a tanulást az edzésekkel és a versenyekkel. Az egyetemen a tanulás mellett a sportra is több időm jut, az órák beosztása miatt nincs az a kötöttség, ami középiskolában volt, így jobban tudok gazdálkodni a rendelkezésemre álló idővel.

Végezetül, aki kedvet kapott ehhez a sporthoz, mit tanácsolsz nekik? Kiknek ajánlanád ezt a sportot és szerinted miért érdemes elkezdeni pingpongozni?

A pingpongot, véleményem szerint 7-8 éves korban érdemes elkezdeni, ilyenkor hamar kiderül, hogy kinek van tehetsége ehhez a sporthoz. Mindenkiből persze nem lehet bajnok, de attól függetlenül kiválló szórakozás és szabadidős tevékenység.

Az eddigi eredményekhez egész egyetemünk nevében gratulálunk és bízunk abban, hogy ez a szép pályafutás felfelé fog ívelni, és a kitűzött célok megvalósulnak! A kérdés csupán az marad, hogy a jövő profi asztaliteniszező borásza vagy borászmester asztaliteniszező öregbíti tovább az óvári akadémia jó hírnevét...

Nagy Katalin
IV. évfolyam BSc
MM-szak

HÁZI TDK A GEO-N

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán 2011. december 5-én rendezték meg a kari Tudományos Diákköri Konferenciát.

Az elhangzott tudományos diákköri dolgozatok a következők voltak:

1. Báger Szabolcs: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, IV. évf.
A bányászat hatása a felszínre
Konzulens: Dr. Busics György egyetemi docens, Balázsik Valéria adjunktus
2. Gábor Sándor: Birtokrendező mérnök mesterszak, levelező, I. évfolyam
Örökségvédelem és gazdálkodás
Konzulens: Mizseiné Dr. Nyiri Judit egy. docens
3. Horváth Tamás: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, IV. évf.
A 3D modellezés lehetőségei egy Zalamegyei település példáján
Konzulens: Dr. Busics György egy. docens, Dr. Pődör Andrea egy. docens
4. Klujber Anikó: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, II. évf.
Különböző osztályozási eljárások alkalmazása mesterséges felszínek térképezéséhez
Konzulens: Verőné Dr. Wojtaszek Malgorzata egyetemi docens
5. Molnár Bálint: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, III. évf.
Sportrendezvények rendőri biztosításának támogatása térinformatikai módszerekkel
Konzulens: Kottyán László adjunktus, Pál Norbert r. törzszászlós Fejér Megyei Rendőrkapitányság
6. Répás Zoltán: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, IV. évf.
A GNSS alkalmazási lehetőségei az erdészeti térképezésben
Konzulens: Dr. Busics György egy. docens
7. Szabó Tibor András: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, IV. évf.
A Balaton partvonalának változásai Szigliget térségében
Konzulens: Dr. Mélykúti Gábor egy. docens, Mizseiné Dr. Nyiri Judit egy. doc.
8. Vécsei Erzsébet: Földmérő és földrendező mérnök szak, nappali, II. évf.
Városi vegetáció felmérése távérzékelési módszerekkel
Konzulens: Verőné Dr. Wojtaszek Malgorzata egyetemi docens

A dolgozatok készítői

A benyújtott dolgozatokat a bíráló tanárok pontokkal értékelték, melyet a zsűri beszámított a végleges helyezések odaítélésénél. Írásbeli bírálatnál az elérhető maximális pontszám 45 volt, míg szóbeli feleletnél 30, így összesen maximum 75 pontot érhettek el a hallgatók.

A részt vevő hallgatók az előadásaikat leendő műszaki szakemberekhez mérten jól adták elő, az elkészült Power Point bemutatók szemléletesek és jól áttekinthetők, értelmezhetők voltak.

Az előadásokat követően a zsűri tagjai és a jelen lévő oktató kollégák, hallgatók kérdéseket tettek fel az előadóknak, melyre egyértelműen és legjobb tudásukhoz mérten válaszoltak. A zsűri ezeket a válaszokat az értékelésbe beleszámította. A helyezések odaítélésénél figyelembe vették a dolgozatban leírtakat, az előadás színvonalát, stílusát és a feltett kérdésekre adott válaszokat.

A zsűri az értékelést követően az alábbi hallgatókat jutalmazta:

I. helyezést ért el Szabó Tibor András
II. Vécsei Erzsébet
III. Klujber Anikó

A helyezettek könyvjutalomban és tárgyi jutalomban részesültek.

A zsűri határozatának értelmében minden helyezett szerzőnek a bemutatott munkáját a 2013-ban rendezendő OTDK-n való részvételre javasolja.

A zsűri döntése alapján a többi dolgozat készítőit tárgy-, valamint pénzjutalomban részesítette.

A megrendezett házi TDK-ról elmondható, hogy a nevezett dolgozatok között több magas színvonalú munka is született, ugyan sok energia- és még több időráfordítással szép szakdolgozatok készíthetők belőle. Megadta a hallgatóknak azt az alapot, amelyen tovább haladva sikeres és elismert mérnökök lehetnek.

Dr. Jancsó Tamás
egyetemi docens

KÉPZÉS HATÁROK NÉLKÜL

Kerekasztal-beszélgetést volt az EdTWIN 2008–2011.projekt eredményeiről, tapasztalatairól produktumairól és a fenntarthatóság perspektíváiról.

A projekt programjairól, rendezvényeiről több alkalommal hírt adtunk olvasóinknak. Mivel az együttműködés 2011. december 31-én zárult, a projektmenedzsment tagjai és a hallgatók képviselői kerekasztal-beszélgetésen foglalták össze a tapasztalatokat és eredményeket, valamint a további lehetőségeket.

Education Twinning for European Citizenship, Heading for Excellence in the Centrope Region/Ikerkapcsolatok az oktatásban az európai polgárért, Minőségi standardok fejlesztése a Centrope Régióban. Támogató forrás: Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési program 2007–2013, Creating the future. Együttműködő partnerek: Bécs Város Iskolatanácsa Európai Irodája és a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kara.

A kerekasztal-beszélgetésen Dr. Cseh Sándor dékán, Görcsné Dr. Muzsai Viktória EdTWIN projektkoordinátor, Sipos Judit, EdTWIN alprogram koordinátor, Kardosné Kovács Eszter projektasszisztens, Nagy Mónika sajtó és médiareferens, Barta Dávid HÖK külügyi megbízott, Ruzsa Dániel a Karrieriroda és az Apáczai Hírújság munkatársa, Szilágyi Magdolna tanszékvezető, operatív tanácsadó, Dr. Lőrincz Ildikó kari projektfelelős, Vadász Jenőné pénzügyi referens, Erdős Adrienn kari pályázati referens, Vass László gazdasági koordinátor vett részt.

Görcsné Dr. Muzsai Viktória és Sipos Judit így foglalta össze az eredményeket:

1969-ben a Holdra szálláskor Neil Amstrong űrhajós azt mondta: „Kis lépés ez egy embernek, de hatalmas ugrás az emberiségnek. Ha ezt az EdTWIN-re akarjuk vetíteni, akkor azt mondhatjuk: „Kis lépés ez az emberiségnek, de hatalmas ugrás (lehet) egy embernek", amennyiben kilép a megszokott komfortzónából és kipróbál valami mást, tapasztalatot szerez, abból tanulságokat von le, majd ezt a következő tevékenységébe beépíti, kipróbálja, ismét tapasztalatot szerez, és így tovább… Szóval egy fejlődési spirál mentén halad előre. Projektünknek ez az egyik alapgondolata. A másik, szorosan ehhez kapcsolódik: ebben a projektben a mindennapok embere áll a középpontban, az, aki a Centrope Régióban él és dolgozik.

Az EdTWIN 2008–2011. projekt általános célkitűzését az Élet és munka a Centrope Régióban cím foglalja össze. Mottója: „Képzés határok, kommunikációs nyelvi akadályok, együttműködés előítéletek nélkül". Filozófiájának alapjait három kérdés alkotja: ki vagyok én, ki a másik? (érdeklődés felkeltése); kivel dolgozunk együtt? (közös tevékenységek során egymással rövid távú együttműködés); mit tudunk együtt létrehozni? (hosszú távú kooperáció megalapozása).

A fentieket értelmezve tehát a régióban tanuló diákokat és hallgatókat, az itt dolgozó tanárokat és oktatókat speciális módon kell felkészíteni annak érdekében, hogy a fentebb kifejtett alapkészségeket és -kompetenciákat elsajátítsák és továbbadják, abból a célból, hogy a Centrope Régióban élők számára könnyebb legyen az együttélés és a határon túli foglalkoztatottság, valamint munkaszerzés.

Az EdTWIN-projekt középpontjában a régióban élő emberek nyelvi-kommunikációs és szakmai felkészítése, fejlesztése, ezáltal szakmai kapcsolatok építése áll, amelynek elősegítésére programok, rendezvények, kooperációk adnak lehetőséget és keretet. A projekt 3 munkacsomagja iskolai/intézményi szintű együttműködések, szakmai tartalmak és a nyelvtanulás-, és használat támogatására irányul. Az EdTWIN-projekt részeként és a projekt által sokféle gyakorlati lehetőséget kínálunk, amivel az ifjúságot bátorítani szeretnénk arra, hogy szomszédos, vagy távolabbi ország(ok) nyelvét megtanulja. A projektben megvalósított találkozásokon, szakmai konferenciákon, fórumokon, nyelvi workshopokon, bécsi terepgyakorlatokon regisztrált résztvevők száma kb. 7 000 fő magyar részről, ugyanakkor kb. 1 000 fő látogatott el hozzánk Bécsből. A három munkacsomagból Sipos Judit kiemelte a CentroSCHOOLING munkacsomagot, azon belül is az osztrák-magyar általános és középiskolák partneriskolai programjait. A másik alprogram a CentroLING munkacsomag volt, melyen keresztül számos lehetőség nyílt a nyelvtudás fejlesztésére. Ezeken a programokon összesen kb. 1 000 fő élt a lehetőséggel. A nyelvi workshopok (kb. 60 hallgatói és oktatói kurzus, egyenként 30–30 óra) keretében mind általános, mind szakmai idegen nyelvtudásukat fejleszthették a résztvevők német, angol és magyar, mint idegen nyelven. A Győrben elsajátított tudást Bécsben out-door tréningeken gyakorolhatták. Számos hallgatónk azért nem jut diplomához, mert nem sikerül letennie a nyelvvizsgát. A workshopok tapasztalatai nyomán ennek a problémának az orvosolására az EdTWIN KIK és a Hatos és Társa Nyelviskola kidolgozott egy úgynevezett próbanyelvvizsga és nyelvvizsgatréning programot, melyen a hallgatók szimulált vizsgahelyzetben próbálhatják ki magukat. A tréningen a résztvevők speciális tananyaggal és egyéb vizsgázói technikákkal gazdagodhattak. Az InterCafeKlub olyan kávéház jellegű klub, amelyben a résztvevők az adott ország irodalma, kultúrája segítségével fejleszthették nyelv- és interkulturális tudásukat. Az EdTWIN-projektben német, angol, francia, orosz, szlovák és japán ICK Klubbok jöttek létre és működnek sikeresen.

Az EdTWIN-projekt eredményeit bemutathatjuk programok és résztvevők, valamint produktumok számszerű felsorolásával, a projektmenedzsment tagjai biztosan említenek konkrét példákat a sikeresen megvalósult programokból. Ennél sokkal fontosabb azonban,

hogy a meggyőző mennyiségi adatok mögött mindig emberek állnak. Az inter- és multikulturális programok minőségét sokkal inkább jelzi, hogy a találkozások és együttműködések közben az abban résztvevők között és a résztvevőkben milyen gondolatok vetődnek fel, ezekből mi fog megvalósulni a közeli vagy távoli jövőben, verbálisan kinyilvánított vagy gondolatban megfogalmazott reflexiók nyomán, mi fog tudatosodni és más minőségként működni bennük és közöttük, és ezek milyen hatást gyakorolnak a jövőbeni kapcsolatokra, együttműködésekre.

Kardosné Kovács Eszter az Apáczai Csere János Kar és a bécsi Pedagógiai Főiskola között létrejött együttműködésről számolt be. A kooperáció keretében a szakemberek a közös tradíciókból eredő pedagógusképzésre fókuszálva hoztak létre egy, a két intézmény hallgatóit bevonó közös oktatási programot. A program során a két főiskola hallgatóinak lehetősége nyílt a másik ország képzési rendszerébe bepillantani. A cél a gyógypedagógiai ellátás megvalósulási formái közötti különbségek és hasonlóságok feltárása, különböző gyógypedagógiai intézmények munkájának megismerése volt. Nagy hangsúlyt kapott még a két intézmény között létrejövő tudományos párbeszéd kialakítása is. Az együttműködés formája mindkét intézményben a tantervi háló részeként megvalósuló, a hallgatók munkáját kredittel is elismerő kurzus volt.

A publicitással, kiadványokkal és egyéb produktumokkal kapcsolatban Nagy Mónika sajtó- és médiareferens elmondta, hogy az elsődleges és egyben a legfontosabb cél az eredmények valorizációja és széles körben való megismertetése volt. A projekt zárókonferenciáján összesen 8 tanulmány- és beszámolókötetet és egy 660 perces DVD-t mutattunk be, melyeket a projekt anyagi támogatásával a Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadónál jelent meg. Mindezzel a cél az volt, hogy „nyomot hagyjunk" arról, mire voltunk képesek a három éves futamidő alatt az osztrák partnerrel együtt. Görcsné Dr. Muzsai Viktória hozzátette, hogy a kötetek metodikailag német vagy magyar nyelven írott cikkeket, tanulmányokat, beszámolókat tartalmaznak, előttük a másik nyelven készült absztrakttal. A szerzők a legkülönfélébb szakterületek (alsó tagozattól a tudományos körökig) képviselői, Bécsből és Magyarországról.

A sajtóreferens szerint a projekt kiadványainak nyomdai gondozása, valamint a produktumként felmutatható könyvek is a termékeny kölcsönhatások közé sorolhatók. A projekt időtartama alatt számos szakmai kapcsolat alakult ki a régió, a város szolgáltatói és a kar között. Az intézmény kiemelt partnere a kézzel fogható eredmények megvalósításában a vevőbarát és szolgálatkész Palatia Nyomda. Az a szakmai hozzáállás, amit a nyomda vezetője és munkatársai nyújtottak a projekt teljes ideje alatt, záloga lehetett a kölcsönösségen alapuló együttműködésnek, melynek eredményeként a megfogalmazott kérésekből, koncepciókból, és a leadott kéziratokból gyönyörű formába öntött könyvsorozat készült. A kötetek borítólapját karunk oktatója, Borbély Károly készítette.

Barta Dávid, a HÖK külügyi megbízottja hallgatótársai véleményét továbbította a projektről. Úgy értékelte, hogy az intenzív nyelvi workshopok alkalmával tudásuk szintjéhez mért anyagot kaptak a tanároktól úgy, hogy hangsúlyosan a kommunikáció került előtérbe az elmélet mellett. Minimális idő alatt megpróbálták a maximumot kihozni a diákokból. Kiválóan működött a kiscsoporton belüli differenciálás is, mely ugyancsak a tanári felkészültséget dicséri.

Ruzsa Dániel a Karrier Iroda munkatársaként és az Apáczai Hírújság szerkesztőjeként úgy vélte, hogy az idegennyelv-tanulás, a nyelv gyakorlása bármely szakos hallgató számára elengedhetetlen a munkaerőpiacon történő érvényesüléshez. Az EdTWIN-es kurzusok nagyban segítségére voltak a hallgatóknak. A 30 órás tanfolyamok, melyek nyelviskolai körülmények között súlyos tízezrekbe kerülnek, a projekt révén térítésmentesen álltak a hallgatók rendelkezésére, mellyel sokuk élt is, s a felkészítéseket követően többen sikeres vizsgá(ka)t tettek. Kifejtette, hogy mindenképpen olyan projektekre, programokra van szükség, amelyek illeszkednek a hallgatók képzésébe, segítik őket a diplomakövetelmények megszerzésében.

Szilágyi Magdolna tanszékvezetőként, valamint operatív tanácsadóként beszámolt arról, hogy a korábbi EU-s projektekben való részvétel okán a tanszéki kollégák zöme már jól szocializálódott az ilyen jellegű projektmunkák elvégzésére. Az EDTWIN-projekt nagyságrendje ugyanakkor szükségessé tette az EdTWIN iroda és a tárgyaló kialakítását és működtetését, új kollégák munkába állításával. Ez a változás szervezetileg új színt hozott az Idegen Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék életébe, és újfajta dinamizmussal járt együtt. Az Alkalmazott Nyelvészeti és Nyelvoktatási Műhely profilja határozottabb kontúrokat kapott a projekt által. Széles skálán nyílt akalom bemutatni azt a szellemi sokszínűséget, amellyel a tanszék tudományos fokozattal már rendelkező oktatói, valamint a PhD-tanulmányok különböző stádiumaiban lévő kollégák és nyelvtanár munkatársaink foglalkoznak.

Dr. Lőrincz Ildikó kari projektfelelősként úgy értékelte a három év munkáját, hogy több ponton is lehetőséget biztosított az Apáczai-kar stratégiai céljainak megvalósításához. Elsősorban a hallgatók nyelvtudásának fejlesztése kapott támogatást. A projekt lehetővé tette intenzív nyelvi kurzusok szervezését, valamint a nyelvvizsgák előtt részvételt nyelvi próbavizsgán.

A másik stratégiai elem az idegen nyelven folyó oktatás fejlesztése, idegen nyelvű kurzusok szervezése angol és német nyelven szintén stratégiai célkitűzés karunkon. A tartalom alapú nyelvoktatás jegyében, a szakmai nyelvi kompetenciák fejlesztésére szervezett kurzusok projektrendszerű munkaformákat alkalmaztak. Az EdTWIN-projekt ezen tevékenysége a 2012. évben meghirdetendő TAMOP-TIOP közös projektek előzményének is tekinthető, az idegen nyelvű képzések körének bővítése, a tartalomfejlesztés (multimédiás oktatócsomag) a karon dokumentálható módon megkezdődött.

Harmadik elemként az oktatók nyelvtudásának fejlesztését említette. Az oktatói nyelvtudás az első, második idegen nyelven a tudományos publicitás fejlesztése, az egyetemen folyó kutatás-képzés nemzetközi szintű megjelenítése okán alapvető fontosságú. A karon az Erasmus-hallgatókat fogadó intézetek, valamint a külföldi publikációkat célzó oktatók nagy örömmel vettek részt az angol és német nyelvi kurzusokon. A munkába a győriek mellett szombathelyi és székesfehérvári kollégák is bekapcsolódhattak.

Az EdTWIN stratégiánk negyedik pontjához, a szakmai együttműködéshez is nagyban hozzájárult. Ebben a munkacsomagban a karon folyó alapképzések számára lehetőség nyílt arra, hogy azonos, vagy hasonló profilú képző-kutató intézményekkel gyakorló helyekkel vegyék fel a kapcsolatot. A képzési együttműködések eredményeit szakmai-tudományos kiadványokban foglaltuk össze (8 kötet), örvendetesen gyarapítva a kar gondozásában megjelent kétnyelvű (!) kötetek (módszertani segédanyagok, jegyzetek, tanulmánykötetek) számát.

Nagyon fontos szempont a jelenlegi forráshiányos időszakban, hogy az EdTWIN-projekt lehetővé tette, hogy az elmúlt három évben a kar összes oktatója és munkatársa közös szakmai-kulturális programokon vegyen részt az osztrák-magyar határvidéken, amely programok nemcsak a szakmai és nyelvi kompetenciák fejlesztését tették lehetővé, hanem kiváló csapatépítő tevékenységnek bizonyultak. Emellett az EdTWIN-projekt hozzájárult ahhoz, hogy a munkatársak körében szélesebb körben is kialakuljon egyfajta „projekt-tudás", azaz projektszemlélet, amelyre építve az Apáczai-kar további projektekben is hatékonyan tud közreműködni.

ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS

November 25-én 9.00 órakor adventi gyertyagyújtásra került sor a Nyugat-magyarországi Egyetemen.

Az egyetem főépületének I. emeletén, a Szervátiusz-műalkotás előtt a botanikus kert dolgozóinak keze munkáját dicsérő adventi koszorú első gyertyáját Prof. Dr. Faragó Sándor rektor gyújtotta meg, majd köszöntötte az ünnepségen megjelenteket.

Ezt követően az adventi koszorút Henczel Szabolcs atya, az egyetem lelkésze áldotta meg. Az ünnepi összejövetelen a Szent Pál Katolikus Szakkollégium diákjai adtak rövid műsort.

Szombathelyen is

Régi, több szász éves hagyományt hoztunk az egyetem falai közé – mondta dr. Németh Norbert egyetemi lelkész az elmúlt hét pénteken, amikor a Savaria Egyetemi Központ adventi koszorúján meggyulladt az első gyertya.

ÉLETMŰDÍJAT KAPOTT A BOLYAI GIMNÁZIUM TANÁRA

November 22-én, a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében rangos kitüntetést, a Rátz Tanár Úr Életműdíjat vehette át Baranyai József, az NYME Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium biológiatanára.

Rátz László a nagyhírű Budapesti (Fasori) Evangélikus Gimnázium tanára volt, aki később világhírű tudóssá váló tanítványokat tanított. Emlékére született a díj, melyet évente azok a középiskolai és általános iskolai tanárok kapnak, akik a magyarországi matematika-, fizika-, kémia-, biológiaoktatás területén kimagasló szerepet töltenek be a tantárgyak népszerűsítésében és a tehetséggondozásban.

MEGEMLÉKEZÉS SOPRONBAN HALOTTAK NAPJÁN

A Pro Szilva Baráti Társaság hűen az előző évekhez, idén is ellátogatott Mindenszentek napján a Szent Mihály-temetőbe, hogy tiszteletünket tegyük az „öreg fák" előtt, akik az Akadémiát és Sopront vigyázták.

Megemlékezésünket Machatsek Gyula erdőmérnök hallgató sírjánál kezdtük, aki egyike volt azon két hallgatóknak, akik vérüket adták azért, hogy Sopron magyar maradjon. Koszorút helyeztünk el, és gyertyát gyújtottunk tiszteletünk jeléül.

Ezután Dr. Sopp László nyughelyét kerestük fel, aki a Sopptáblákként ismert fatömegszámítási táblák megalkotója. Közös gyertyát gyújtottunk azokra emlékezve, akiknek sírhelye nem ismert, mint pl. ifj. Krug Lajosé, aki nem csak a tollát forgatta kiválóan, hanem a fegyverét is az ágfalvai csatában.

Ezután a szemben lévő új temetőbe mentünk, ahol Szechányi Elemér bányamérnök hallgató, Ágfalva másik hősi halottjának sírjához tettünk koszorút és égő gyertyát.

Nem messze tőle nyugszik Stubna Valér, aki a háború után az Erdőrendezés, majd az Erdővédelem Tanszék oktatója volt. Az Erdővédelem Tanszék adjunktusaként hunyt el.

Néhány sírhellyel arrébb találtuk dr. Győrfi Jánost, 1929-51-ig az Erdővédelem Tanszék oktatója valamint 8 rovarfaj felfedezője, világhírű fürkészdarázs-szakértő. Modrovich Ferenc dékán úr nyughelyét sajnos nem találtuk meg. Ő volt az Ifjúsági Kör első tanárelnöke, és éveken keresztül maradt posztján.

Dr. Sébor János volt dékán és prodékán úr sírjára szintén koszorút helyeztünk. 1918-1965 között ő volt a Földmérés Tanszék oktatója, tanára és tanszékvezetője.

Folytatva utunkat megálltunk még Szántó Róbert főhadnagy emléktáblájánál. 1919-ben Fennesz Rezsővel együtt Szamuely László kivégeztette. 1922-ben kétalakos szobrot állítottak neki, amit a kommunista városvezetés 1948 októberében csákánnyal szétveretett. A rendszerváltás óta a sírhelyen emléktábla és egy diakép jelzi, mi történt egykor.

A következő sír, amit felkerestünk Hreblay László egyetemi adjunktusé volt. Mellette nyugszik dr. Kövesi Antal, volt rektorunk.

Nem sokkal messzebb tőlük találjuk dr. Tárczy-Hornoch Antal professzor örök nyughelyét, aki geotudományok világhírű professzora, tudós és Sopron díszpolgára.

A városban minden egyetemista ismeri Nagy Károly a. Dzseki bácsi nevét. Az ő sírjához is ellátogattunk. Alig találtuk meg, mivel a fejfán megkopott neve alig olvasható ki.

Dr. Tamás László egyetemi adjunktus nyugvóhelyénél is tiszteletünket fejeztük ki, ő a Soproni Egyetemhez csatolt Felsőfokú Földmérési Technikum igazgatóhelyettese volt.

Nem messze tőle dr. hc. Stasney Albert tanszékvezető egyetemi tanár, okl. fémkohómérnök. Az ábrázoló geometrián kívül oktatta még a műszaki rajzot és a géprajzot is.

Az utolsó előtti állomás dr. Sopronyi-Thurner Mihály, Sopron város híres polgármesterének és családjának sírja volt, ahol szintén koszorút és gyertyát helyeztünk el.

Végül dr. Tuskó László nyughelyét kerestük fel, aki mérnöktanár, erdészeti technikumi igazgató volt. Jóformán egyedüli önkéntes kutatómunkát végzett a vörösfenyő nemesítés terén. Nemcsak erdőhasználati, erdőművelési, növénytani tankönyveket írt iskolájának, hanem erdészeti növénynemesítés-tanból is hézagpótló munkát jelentetett meg.

November 7-én a sopronbánfalvi hősi temetőben járt kis csapatunk, firmák, balekok egyaránt, hogy megkésve, de elhelyezzük az emlékezés virágait és mécseseit Mészáros Károly a. Charlie sírjánál. Örömmel láttuk, hogy szeretett professzorunk nyughelyén, aki mindig a diákság mellett állt, megannyi koszorú és gyertya volt már érkezésünkkor.

Itt zárult társaságunk idei megemlékezése. Néhány oktató és diákjaik szeretnék a gondozatlan sírokat rendben tartani, az idők során lekopott sírfeliratokat újrafesteni. Ez minden megkeresztelt egyetemi polgár szívbéli kötelessége.

Soraimat végül Krug szavaival szeretném zárni:

„Ti nagy, magyar professzorok, akiket ma már eltakar ez a sírt adó, ősi föld, legyen áldott emléketek!"

Válint Zsuzsanna a. Szerafin
II. Környezettudományi MSc-hallgató

CIVITAS FIDELISSIMA

A „Civitas Fidelissima" jubileumi évfordulóján elismeréssel ünneplünk és emlékezünk.

Sopron XX. századi történetében jelentős szerepet játszottak az egykori soproni katonai intézmények, iskolák. Kapcsolódva a Magyar Honvédség akkori és mai támogató tevékenységéhez a Rákóczi Növendékek és Hadapródok Alapítvány nevében emlékezzünk mi is azokra, akik tettek azért, hogy Sopron a „Miénk" maradt!

A város kiváló történészének az eseményekről írott 15 részes sorozatához szerény kiegészítésként ismertetjük, hogy a Békeszerződés legkeményebb előírásaival a katonai intézményeket sújtotta, amikor jelentősen korlátozta a magyar katonai erő nagyságát. Az 1921. évi XXXIII. Tv. IV. Fejezete egyben azt is tartalmazta, hogy valamennyi katonai oktatási intézmény kiképzői és növendéki állománya beleszámít a haderő lecsökkentett létszámába.

Az 1898-ban alapított magyar királyi soproni Honvéd Főreáliskola, nemkülönben a Sopronban működő és Mária Terézia által alapított Katonai Tiszti Leánynevelő Intézet magyarországi intézménye a trianoni előírások miatt súlyos helyzetbe került. A Honvéd Főreáliskola a Lövérekben levő épületeit a trianoni békeszerződés miatt Selmecbányáról Sopronba menekített Bánya- és Erdészeti Akadémia (mai jogutódja a Nyugat-Magyarországi Egyetem) számára adta át. A bizonytalan helyzet miatt a honvéd főreál Veszprém környékére települt át, míg a leánynevelő intézet Egerben keresett működési lehetőséget.

A trianoni békeszerződés szokatlanul kemény és igazságtalan feltételekre kényszerítése mellett kevéssé ismertek az 1920-21. évi nyugat-magyarországi események. Az első világháborút követően, de 1945 után is a történetírás eltorzította, elhallgatta a „Nyugat-korridor" -tervet, amely Moson és Sopron megyéket Csehszlovákiához, míg Vas és Zala megyéket a Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz kívánta csatolni. Így közvetlen összeköttetés teremtődött volna a két kisantant ország között, hogy az utódállamok (és Románia) teljesen körbezárják hazánkat. A Benes-tervet a békeszerződésben nem tudták megvalósítani, de évszázadok óta magyar fennhatóság alá tartozó jelentős területeket azonban a Monarchia vezető hatalmából létrehozott Ausztriához csatoltak.

A Sopronból korábban távozni kényszerült katonai iskolák állománya örömmel értesült az események változásairól. A magyar felkelők Burgenlandban történt helyfoglalása, az osztrák rendfenntartók bevonulási próbálkozásainak elhárítása a Békeszerződés kiegészítéséhez vezetett. Sopron és környékének polgárai népszavazáson dönthettek az Ausztriához, vagy Magyarországhoz való tartozásról. Az 1921. december 14-i népszavazásra a kényszertávozási helyen levő intézetek teljes tanári és felügyelő kara családtagjaikkal együtt Sopronba utazott. Igyekeztek az akkor már nem Sopronban tartózkodó, de szavazati joggal rendelkezőket is a városba hívni és a részvételre kérni. A magyarok számára kedvező eredmény alapján méltán adományozták a soproni polgároknak, Sopronnak a „leghűségesebb város" elnevezést.

A népszavazás előkészítésének és keresztülvitelének egyik lelkes tagja a Honvéd Főreáliskola tanára, Leitgeb Pál (1938-tól vitéz Litvay Pál) volt. A honvédelmi miniszter 1922. május 19-én kelt rendeletével „szorgalommal és kötelességtudással teljesített kiváló szolgálatáért" külön elismerésben részesítette és előléptette őt. A Veszprém melletti Jutason elhelyezett iskola növendékei közül többen is csatlakoztak a nyugat-magyarországi felkelő csapatokhoz. Közismert, hogy a már Sopronban működő Erdészeti Akadémia hallgatói közül többen is hősi halált haltak az osztrák csendőrökkel vívott harcokban.

Sopronban a Katonai Tiszti Leánynevelő Intézet egykori épületében, a II. Rákóczi Ferenc utcában helyezték el a győztes hatalmak tisztjeiből álló Szövetségi Katonai Bizottságot. Itt zajlott le a népszavazás, itt történt eredményeinek megállapítása, majd kihirdetése is. A soproni népszavazás végeredménye nemcsak a város polgárainak, intézményeinek a magyarsághoz hű tartozását bizonyította, hanem egyben lehetőséget mutatott arra is, hogy a trianoni diktátumot békés úton is meg lehetett változtatni.

Ma, amikor a város jubileumi évfordulóját ünnepli, emlékeznünk kell azokra az elődeinkre is, akik a népszavazáson, annak előkészítésén segítették, hogy Sopron és környéke Magyarországhoz tartozzon. A volt katonai iskolák egykori tagjait képviselő szervezetek a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum szakmai irányításával segítik Sopronban a katonai hagyományok ápolását, ezzel az ifjúság nevelését. A múlt hasznos tapasztalatainak bemutatásával igyekeznek a város ifjúságánál elérni, hogy hazáját szerető, népünk sorsáért aggódó, becsületesen helytálló magyarokká váljanak és azok maradjanak. A volt katonai iskolák szervezetei, a város önkormányzata és a Hadtörténeti Intézet és Múzeum támogató segítségével, kiadványok szerkesztésével és közrebocsátásával, emlékművek létesítésével, karbantartásával, emlékünnepségek rendezésével törekednek céljaik elérésére.

Úgy véljük, ma is elfogadható az egykori cserkészcsapat fővédnök, Teleki Pál vezérelve: neveljünk „emberibb embert és magyarabb magyart" fiataljainkból, ahogyan ezt a „Leghűségesebb város", annak kiváló oktatási intézményei meg is valósítják!

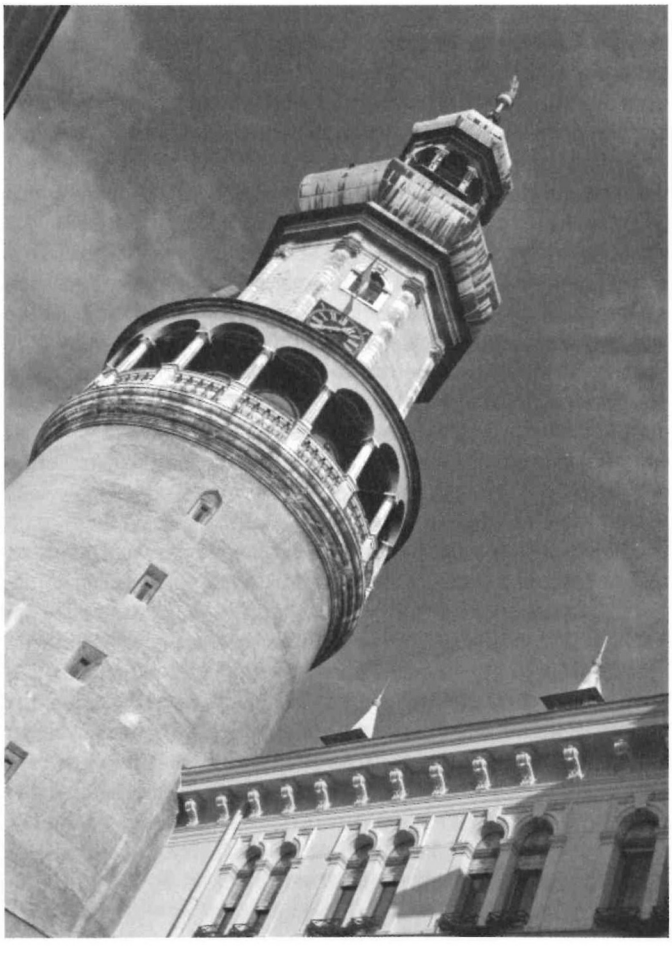

DR. NAGY FRIGYES EMLÉKBESZÉDE A SOPRON MEGTARTÁSÁÉRT 1921-BEN VÍVOTT HARCOK GAZDÁSZ HALOTTAINAK ÉS HŐSEINEK EMLÉKÉRE

Elhangzott az óvári vár bejáratánál az emléktábla avatási ünnepség alkalmából 2011. október 31-én.

Tisztelt Dékán Úr, Polgármester Úr, Hölgyeim és Uraim! Köszöntöm Önöket az Óvári Gazdászok Szövetsége és a kar nevében.

Alig néhány napja koszorúztuk meg az 56-os sortűz gazdász halottjainak emlékművét, és most ismét itt vagyunk, hogy Mindenszentek és Halottak Napja alkalmából fejet hajtsunk 1921-es gazdász halottaink előtt. Ha körülnézünk, méltán tekinthetjük a vár előtti teret hőseink pantheonjának. A segesvári csata, az első világháború, a második világháború és 1956 mártírjai emlékeztetnek bennünket történelmünk tragikus időszakaira. Két éve újíttatta fel szövetségünk az első világháborús emlékművet, melyen az elesett gazdászok nevét kellett olvashatóvá újítani, mert enyészet vár minden emlékre, amelyet nem ápolunk. Sajnos a 42 halottat rövidesen továbbiak követték, mert nekünk magyaroknak, úgy látszik, hősi halottakból soha nem elég. Bár az első világháború 1918-ban befejeződött, még 1921 őszén is vámot szedett a halál az óvári gazdászokból. Az ágfalvi csaták néven elhíresült harcok a legutolsó, kétségbeesett próbálkozások voltak Trianon diktátuma ellen.

Nem vagyok történész, bizonyára ismereteim pontatlanok. Az események szellemiségét tartottam fontosabbnak. Annál is inkább, mert Trianon mindmáig feldolgozatlan a magyarság történelemtudatában. Aki veszi a fáradságot, és elmélyed a Sopron és környéke megtartásáért vívott összetűzésekben, tapasztalni fogja, hogy ahány író, történész, emlékbeszédmondó, annyiképpen értékeli az eseményeket erkölcsi, vagy politikai álláspontja szerint, Somogyvári Gyula regényírótól Wallashausen Gyuláig, a korrekt történészig. Beszédemben tehát mellőzöm a kor értékelését. Számunkra egy dolog fontos: mindenkinek tudomására hozni, hogy az óvári gazdászok nemcsak szóban tiltakoztak a diktátum ellen, de fegyvert is fogtak, és a harcmezőn mutatták meg, hogy mi az igaz hazafiság és gazdászvirtus. Hasonló bátorságról és elszántságról tettek tanúságot a soproni főiskolás testvéreink is. A két intézmény hallgatói vállvetve harcoltak egymás mellett, és amit a nagypolitika arisztokratái képtelenek voltak elérni szónoklataikkal, azt a maroknyi Rongyos Gárda fegyverrel kényszerítette ki a sokszoros túlerővel szemben. A magyar kormány már nem volt érdekelt ezekben a harcokban, kínos volt számára a Rongyos Gárda, jobban érdekelte a magyar király visszatérésének meghiúsítása. Az antant hatalmak viszont kénytelenek voltak népszavazást kiírni Sopron és a környező falvak hovatartozásának eldöntésére. Ennek eredményeként maradhatott Sopron magyar, és nyerhette el a leghűségesebb város címet. Az óvári és soproni főiskolások nélkül erre aligha kerülhetett volna sor. Érdemük elévülhetetlen, és fénylő csillag történelmünk egén.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Minden háború aljas eszmék, és hatalmaskodások szüleménye, melynek csak vesztesei vannak. A halottak, árvák és sebesültek tömegei. Az első világháború is úgy indult, hogy a magyar bakákkal énekeltették: „megállj, megállj kutya Szerbia, nem lesz tied soha Bosznia". Kérdezem én: Mi közünk volt nekünk ehhez? Mindezt a császárért, aki 48-ban ránk hozta a cári hadsereget, kivégeztette az aradi tizenhármat és a többieket, és csak akkor volt ránk szüksége, ha katonákat kellett toborozni, hogy meghaljanak az olasz és porosz háborúiban, Custozzó és Solferinó földjén. Azt olvastam, hogy az első világháborúban 400 ezer magyar katona esett el, harmincöt ezer osztrák (megkapták érte a mai Burgenlandot), és háromezer cseh (megkapták érte a Felvidéket). A mi iszonyatos véráldozatunk senkit nem érdekelt.

Emléktábla az óvári vár bejáratánál

A trianoni diktátumot akkor már egy éve aláírta a Horthy-kormány. Az óvári gazdászok többsége megjárta a háború poklát, elveszítették erdélyi, felvidéki, délvidéki hazájukat, és ruhájuk alig volt más, mint rongyos katonaruha. A nyugati területek átadása okán érzett keserűség mégis újra fegyvert fogatott velük. Éppen indult volna az 1921-es tanév, amikor elterjedt a hír, hogy a nyugati részeket át kell adni az osztrákoknak, a vesztes háború első számú felelőseinek. A mi rovásunkra kárpótolták őket Dél-Tirol, és más területeik elvesztéséért. Ezzel betelt a pohár. Rupnik Aladár gazdásztól körtávirat ment a többieknek, hogy gyülekezzenek Óváron. Innen Zurányon keresztül masíroztak Sopron térségébe, hogy csatlakozzanak a szintén oda igyekvő volt fronthar-csokhoz, civilekhez, hazátlanná vált magyarokhoz, muzulmán bosnyákokhoz, földönfutóvá tett katonákhoz. A szervező tisztek közül megemlítem Prónay Pál, Héjjas Iván, Francia-Kiss Mihály nevét. Személyükkel nem kívánok foglalkozni. A felkelők fegyvertelenül, szedett-vedett ruhákban érkeztek, ezért kapták a Rongyos Gárda nevet, amelyet ők nem szégyelltek, sőt büszkén viseltek. Később a csendőrségtől szereztek karabélyokat, sőt egy golyószórót is zsákmányoltak.

Az óvári gazdászok, akik az I. „hadsereg" rohamcsoportját képezték, Hamvasd faluban állomásoztak. Ott zajlott le a nevezetes tanévnyitó. A falu kápolnájában felhangzott a Veni Sancte Spiritus és a magyar himnusz. Szólásra emelkedett Bácsi Antal gazdász, az ifjúsági kör elnöke, mögötte Guóth Zoltán gazdász, felkelőhadnagy. A feljegyzések szerint a következők hangzottak el:

„Bajtársak! Megalázó kötelezettséget kell teljesítenem, amikor közlöm veletek, hogy az akadémia igazgatósága, felsőbb rendeletre, a

legszigorúbb formában felszólított bennünket a hazatérésre. Tudnotok kell, hogy aki e felhívásnak nem engedelmeskedik, az elveszti a tanévet.

Szégyen! Gyalázat! –zúgott föl a rongyos had.

Mi legtöbben –folytatta a szót Bácsi Antal- úgyis elvesztettünk már három-négy esztendőt, mert a frontokon kellett állanunk. Nem vetünk hát követ arra, aki távozni akarna.

Nem megyünk! - ordítottak föl dühösen a gazdászok.

Mi tehát elhatároztuk, hogy amíg karunkra és fegyverünkre itt szükség van, itt maradunk, még akkor is, ha emiatt megfenyegetnek és megbélyegeznek. Megüzentük az akadémiának határozatunkat: mint az akadémia ifjúsági körének százharmadik elnöke, ünnepélyesen kinyilvánítom, hogy a Magyaróvári Gazdasági Akadémia ifjúsága az idei tanévet a harctéren harcolva, Hamvasd faluban nyitja meg. A magyar rög védelme előbbre való, mint minden szemeszter. Úgy legyen! - visszhangozta a tömeg". A jelenlévő antanttisztek döbbenten néztek maguk elé. (Megjegyzendő, hogy a tanári kar, Bánvárth Sándor igazgatót is beleértve, titokban élelmiszerrel és ruhaneművel támogatták a sereget a mintegy 80 főből álló csapatot.)

Két hősi halottat tudhatunk magunkénak a csatatérről. Kalocsay Imre gazdász hadnagy Ceglédről, és Sátori László gazdász felkelő Sárvárról fiatal életüket áldozták. Mindketten a kőszegi temetőben nyugszanak. Hősi halottunknak tekintjük Makó István és Éhn István felkelőket, akiket ugyan még visszahoztak Óvárra, de sérülésükbe, betegségükbe itt haltak bele. Az óvári temetőben közös sírban nyugszanak, melyet nagyszabású ünnepségen 1929-ben állítottak emlékükre. A mise után az akadémia ifjúsága Világhy Károly tanárelnök és Jerney Viktor ifjúsági elnök vezetésével vonultak a temetőbe, ahol Péter Balázs gazdász elszavalta az „Évek 1919-ben" című költeményt.

Sajnos a felkelők neveit csak nagyon hézagosan ismerjük, de néhányat az óvári gazdászok közül megemlítünk: Anghy Csaba tanársegéd, Bácsy László, Beretvás Zsigmond, Csukás Zoltán, Galgóczy Miklós, Kolbai Károly, Révy Dezső, Vörösmarthy Zoltán, Zilinszky Lajos. Közülük többen meg is sebesültek.

Tisztelt Ünneplő Gyászolók! Mint az Óvári Gazdászok Szövetségének elnöke felszólítok minden óvári gazdászt, hogy tartsa kötelességének a gazdász hősök emlékének méltó ápolását, mert aki a múltat nem becsüli, annak jövője sincs. Végül engedjék meg, hogy idézzek Lendvai István felkelő: „A gárda" című költeményéből!

„Merre vágunk? Csillag se mondja.
Csak hajunk lobog s ruhánk rongya.
Bordánk alól a szívünk lángol,
s az örök vágy bennünk ficánkol:
legyen már egyszer – Magyarország,
jók vigyék már egyszer a sorsát,
legyen már egyszer szép megállás,
boldog nappal, és nyugodt hálás.
Unokáink, ha sírunkat futják:
ne is köszönjék, ne is tudják,
hogy Isten volt a generális,
s ha verte börtön és halál is:
őutánna vérbe, sárba
ment a gárda".

RED SLUDGE

Országos és nemzetközi Rotaract összefogás a vörösiszap-katasztrófa által sújtott kolontári lakosok megsegítésére

2010. október 4. Ez a nap Kolontár és Devecser, valamint a környék lakosainak örökre emlékezetébe vésődött. A hazai és a nemzetközi összefogás, a tenni akarás nagyban hozzájárult ahhoz, hogy 2011. november 5-én - pontosan 1 évvel, 1 hónappal és 1 nappal a katasztrófát követően - átadhattuk a kolontári gyerekeknek az általunk megálmodott játszóteret. A tragédia arra ösztönözte a magyar és külföldi Rotaract Clubokat, hogy összefogva közösen fejezzék ki együttérzésüket a cselekvés eszközével.

Hogyan is kezdődött? – a Red Sludge-projekt kezdete

A Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán közel 2 éve megalakult Rotaract Club Mosonmagyaróvár által indított kezdeményezés először országos, majd nemzetközi összefogást eredményezett. Elsőként az óvári kar hallgatóinak szervezett jótékonysági estet a mosonmagyaróvári Rotaract Club, amit 2010. november 6-án a helyi fiataloknak szervezett buli követett. Ezen a rendezvényen képviseltette magát a helyi rotary klub (Rotary Club Mosonmagyaróvár), valamint valamennyi segíteni akaró vállalkozó és cégtulajdonos is. A sikeres szervezőmunka eredményeként az NYME-MÉK hallgatóinak és a mosonmagyaróvári fiataloknak köszönhetően megközelítőleg 300 ezer forint gyűlt össze.

Az óvári Red Sludge buli híre rövid időn belül ismertté vált az egész országban. Így az azonos néven útjára induló, már országos projekthez valamennyi hazai Rotaract Club csatlakozott vagy pénzfelajánlással, vagy jótékonysági esték szervezésével.

A hazai klubok külön örömmel fogadták az országos - és idővel nemzetközivé váló - projekt hírét, amely növelni tudta a klubok közötti összetartás erejét és öregbítette a Rotaract hírnevét, itthon és a nagyvilágban egyaránt. A Red Sludge volt az első olyan országos kezdeményezés, melyben ennyi hazai klub egyszerre vett részt egy nemes cél megvalósítása érdekében. Név szerint a - szervező - Rotaract Club Mosonmagyaróvár mellett a Rotaract Club Margitsziget, a Rotaract Club City, a Rotaract Club Budavár, a Rotaract Club Duna és a Rotaract Club Győr. Emellett az országos elnökség is nagymértékben hozzájárult a sikerhez.

A hazai szervező munka mellett jelentős lobbi indult a Red Sludge-projekt nemzetközi szintre emeléséért, melyben kiemelkedő volt Márkus Richárd óvári PhD-hallgató munkája, akinek köszönhetően a Nemzetközi Rotaract Board megszavazta, hogy a Belgrádban megrendezésre kerülő REM (Rotaract European Meeting) rendezvény minden résztvevője után 1 euróval támogassák projektünket. A jótékonysági programsorozat annak ellenére is megkapta a támogatást (561 euro), hogy számos más, szintén nemzetközi projekt is lobbizott ezért az összegért.

Az óvári rotaractosok közreműködésének eredményeként csaknem 700 adakozó vett részt a kolontári játszótér megépítését támogató gyűjtőakcióban. A közel 1 millió Ft értékű játszótér átadására 2011. november 5-én került sor ünnepélyes keretek között.

Reméljük, sok örömet fog okozni a Kolontáron élő családoknak a játszótér, és részben feledtetni tudja a katasztrófa szörnyűségeit.

Köszönjük valamennyi óvári hallgatónak a közreműködést, hogy a Red Sludge-projekt célja megvalósulhatott.

Nagy Katalin – Troján Szabolcs
Rotaract Club Mosonmagyaróvár
(Színes fotót lásd a belső borítón)

A MŰEGYETEM SOPRONI DIÁKJA A HÁBORÚ ÉVEIBEN

6. rész

A mai egyetemisták és általában mindegyikünk számára megszokott és magától értetődő a gyors kommunikációt lehetővé tevő technológia és a komfort. Ebből a kényelemből rátekintve különösen izgalmassá válik vitéz Hábel György vasdiplomás erdőmérnök írása, amelyben saját diákéveit idézi fel. Hűvösen tárgyilagos történetírás helyett emberi sorsok szövetéből vet fel, tesz láthatóvá szálakat. (A szerk.)

1942. július 20-án túljutottam az első szigorlatomon (Matematika, Növénytan, Termőhely-ismerettan = Talajtan). Nagy megkönnyebbülés volt ez.

Még tavasszal jelentkeztem nyári üzemi gyakorlatra. A Dékáni Hivatal a kárpátaljai, Máramaros-vármegyei bustyaházai M. Kir. (Magyar Királyi) Erdőigazgatósághoz irányított. Itt augusztus 1-jén jelentkeztem, ahonnan kiküldtek a Tarac folyó völgyébe, Dombó (ruszinul: Dubovoje) községtől feljebb lévő fűrészüzembe.

„Kárpátalja" földrajzi elnevezés az 1889-ben Munkácson a helyi újság címeként jelent meg, majd az 1900-1918-as években általános használatban elterjedt Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyékre alkalmazott tájmegnevezésként.

1939-1944 között Kárpátalján színvonalas magyar erdőgazdálkodás folyt. A dombói fűrészüzem 1940-ben May Ottó erdőmérnök tulajdona lett. Itt az államerdészet részéről faátvevő voltam az egész évben itt dolgozó átvevő ellenőr segédjeként. Nem csak a mennyiségi, hanem a minőségi osztályozást is rám bízták. A fűrészüzem bükkfát fűrészelt és vasúti talpfákat a MÁV fatelepítő üzemeinek. Ezen a nyári gyakorlaton alaposan megismertem a bükkfa „lelkivilágát." A bükk kitűnő minőségű (bútorgyártásra is alkalmas), de a szabad ég alatt, tehát a vasúti pályákon hamar korhad. Védelmére gombaölő vegyületeket tartalmazó kátrányos olajat használnak és azzal telítik. A vasútépítések céljára először a tölgyerdőket „irtották", és amikor már alig volt vasúti talpfa faragására alkalmas tölgy, a kényszerűség vezetett rá a bükkre. Nemsokára már ebből is kevés volt. Ekkor fejlesztették ki a vasbetonaljat. Eleinte ún. „lágyvas betéttel", majd az 1960-as években a feszített vasbetonaljakat kezdték gyártani. A fenyőt nem feldarabolva, hanem teljes törzshosszban kaptuk. Ekkor kellett több nagy rakterületű állomást kijelölnünk, ahol le tudták rakni, tárolni és itt az osztályozás során feldarabolni. A másodosztályú rönkök nekünk maradtak a fuvar és a felfűrészelés költségének térítéseként. A fenyőfa szovjet áruként nem mehetett volna nyugatra, de MÁV fuvarlevéllel, svájci frankért igen.

Szőnyi László főiskolás fotója

May Ottó fűrészüzeme a Tarac folyó bal partján feküdt a szűk völgyben, a hegyoldal felöl haladt mellette az erdészeti üzemi vasút Királymezőről Taracköz felé, kb. 40 km hosszban. A fűrészüzem területén lévő egyik fabarakkban szállásoltak el. Ugyanabban az élelmezésben részesültem, mint az üzem vezetősége és munkásai.

A közelben dolgozott a fűrészüzemtől nyugatra eső oldalvölgyben nyári gyakorlaton firmám, és soproni „keresztapám", az akkor már a harmadéven túl, Szőnyi László. Az ősbükkös feltárására, erdei vasút nyomvonalkitűzésére kapott feladatot. Firmám volt és „szárnyai alá" vett. Kioktatott a vasúti hossz-szelvény „rejtelmeiről". Még csak a másodévet végeztem, de már ezen a nyáron is „előretanultam" olyat, amit majd ezután fogok az egyetemen hallani. A következő években Modrovich professzor úr út-vasút-híd, vagyis „erdészeti szállítóberendezések" tantárgyát tanultuk, tehát újból megelőztem az egyetemi elméleti tantárgyat. Már nem volt újdonság számomra a vasúti és egyben az útépítési hossz-szelvény. Szőnyi László firmám jó pedagógiai érzékkel magyarázta el nekem, hogy mi a vasúti vonal szelvényezése, a lejtviszonyok és az ívek rajzi ábrázolása. Megtudtam, hogy édesapja Cegléden volt gimnáziumi tanár, nyilván fia örökölte a pedagógiai hajlamot. Következő évben Szőnyi László és diáktársai elkészítették az első ilyen egyetemi jegyzetet, ami 1943-44-ben sokat segített nekünk a tanulásban. Persze akkor az ilyen jegyzetek stenciles és kőnyomatos sokszorosítással készülhettek, de jól lehetett ezeket a tanulásunkban hasznosítani, legfeljebb a nyomdatechnikai megoldás nem volt magas színvonalú. Az egyetem akkor hivatalosan semmilyen egyetemi jegyzetet nem adott ki, talán azért, hogy „figyeljenek oda a professzor előadására és egyénileg mindenki jegyzeteljen". De az is lehet, hogy a háborús állapotok miatt a jegyzetek sokszorosítása anyagi gond volt.

A fűrészüzem mellett szinte minden munkanapon „elhúztak" sínautóval Királymező és Tarcaköz között oda és vissza Iby Gábor firmám, a vasútüzem főmérnöke és helyettes kollégája. Hívtak, hogy munkaszüneti napon látogassam meg őket királymezői rezidenciájukban, a vasútüzemi központjukban. Egyik hétvégén el is mentem két szomszédos kollégámmal és meglátogattuk őket. Ott hívta fel Iby Gábor a figyelmünket, hogy nézzük meg mindkét szomszédos kicsi falut, Németmokrát és Oroszmokrát. A Rákóczi-szabadságharc bukása és II. Rákóczi Ferenc vezérlő fejedelmünk emigrálása után a kárpátaljai családi birtokokat, a győztes osztrák generális Schöhborn kapta meg. Ő Németországból favágókat, sörfőzőket, építőmunkásokat, bányászokat és iparosokat hívott be és telepített le a jutalmul kapott birtokain. Így lett Németmokra is német lakosú. Ez valóban szépen rendezett és tiszta falu volt, nem így Oroszmokra ruszin és kazár lakossága.

Hétvégeken – hiszen az egyetlen hónap alatt csak 4 vasárnapunk volt – mindig kirándulni mentünk a szomszédból hívott kollégáimmal a Kárpátok bérceit és völgyeit megismerni. A következő héten kirándultunk a Fekete-Tisza völgyébe, az apsinyeci duzzasztóműhöz. A Tisza Máramaros magashegyei között ered és két ága van, a másik a Fehér-Tisza, ami délebbre esik, de Rahónál egyesülnek. Ez a déli, román nemzetiségként lakott rész. A duzzasztómű a Fehér-Tisza egyik vízgyűjtője volt, s ha megtelt, akkor eresztették le innen a tutajokat, végig a Tiszán a magas hullámok hátán. Máramaros a Kárpát-medence legcsapadékosabb tája, amíg a száraz klímájú Szolnok vármegyében az átlagos évi csapadék csak 450-500 mm, addig a Tisza forrásvidékén évente 1400-1500 mm. „Mecsoda" különbség! Máramaros ezért oly fontos a Kárpát-medence részére, a vízkormányzás miatt. Máramaros

éghajlati adottságai miatt mindig sok vize van a Tiszának, csak nem mindig egyenletesen. Gyakran túl sok zúdul le árvizekként, és a megfogását, visszatartását még mindig nem tudtuk itt a síkságon megoldani, az ukránoktól pedig nem remélhetjük, hogy odafigyelnének arra, ami nekünk fontos! A víztározásra nálunk nagy szükség lenne nem csak az árvízvédelem, hanem az öntözés miatt is.

Az apsinyeci duzzasztómű látványa a csodás hegykoszorúban, nagy élmény volt. A zsilipek előtti területen a ruszinok lyukakat fúrtak a fenyőfák tövégébe, és ezeken a lyukakon húzták át a tűzön lágyított mogyoróvesszőket, ezekkel kötözve össze az úsztatásra előirányzott tutajt. Amikor a tározótó megtelt, a zsilipek megnyitása után a lezúduló nagy víztömeg hátán úsztak le a tutajok egészen a dunai torkolatáig, Titelig, ha ez volt éppen a megrendelés. Ezért fejlődtek a Tisza melletti falvak és városok jobban, mint a távolabbiak, mert a fa volt az építés legfontosabb alapanyaga.

Működtek a Tisza melletti fűrészüzemek, de szállítottak bivalybőr-zsákokban sót tömbökben is az aknaszlatinai és aknasugatagi, vagyis a Tisza völgyében lévő máramarosi sóbányákból. Lektorálás közben érdekes leírást olvastam ezekről, Igyártó Gyöngyi jogász, egykori máramarosi, técsői diáklány budapesti jogi tanulmányairól írott könyvében. („A máramarosi koronavárosok"). Tokajban, a várossal szemközti várban volt a „Sóhivatal", a só királyi adószedésének helye. Későbbiekben, a köznapi szóhasználatban „Sóhivatal", a bürokrácia gúnyneve lett. A só, embernek, állatnak egyaránt létszükséglet, ezért a só ára az aranyéhoz volt közel. Hasonlóképpen úsztatták le a Maroson a fenyőfát és a sót a székelyföldi Hargitáról Szegedig. A Kárpát-medencében, a Magyar Királyság idején keletről a ruszinok, északról a tótok és Erdélyből a székelyek voltak a nagy tutajosok. Így működött együtt a Kárpát-medence lakossága és egészítette ki egymás gazdaságát a hegyvidéki és az alföldi nép. A tutajosok családtagjaik részére hazafelé állati vontatással, majd a XIX. századtól kezdve vasúton vitték a gabonát kenyérnek. Akkor ez tökéletes együttműködés volt.

Az apsinyeci duzzasztó megtekintése után kelet felé nagy építési munkák mellett haladtunk el. Itt az erdők-hegyek között honvédségünk az erődvonalat építette. Meglepetés volt számomra, hogy egykori (3 évvel korábbi) gimnazista diáktársam, akivel együtt tanultam az érettségire, itt zsidó munkaszolgálatosként dolgozott. Megöleltük egymást. Zsidó származása miatt nem lehetett honvéd, s a hírek szerint 1943-ban a Donnál aknatelepítőként civil ruhában, de nemzeti karszalaggal halt hősi halált. A karszalag a hadijog miatt a kétféle hadsereg közötti megkülönböztetésre kötelező volt. Elmondta nekem engedélyezett beszélgetésünk során azt is, hogy télen a kőbányában egyik bajtársa egy összegémberedett, összekunkorodott viperakígyót talált, azt a közeli tűzbe akarta dobni, de nem sikerült jól a célzás, s a meleg hatására a kígyó felébredt és egy vigyázatlan bajtársukat a lábán meg is harapta. A méreg a meleg hatására hatott, s a bajtársat a mentőszolgálat kórházba vitte. Itt ért az a meglepetés, hogy a felügyelő honvéd őrmester hozzám lépve, elvette a fényképezőgépemet, kinyitotta azt, és a filmemet a napra fordítva a felvételeimet megsemmisítette. Csak annyit mondott, hogy itt nem szabad fényképezni. Más következménye nem volt. Ezért nem maradt meg a duzzasztóról készült remek fotóm.

Utolsó kirándulásunk Máramarossziget volt, itt a MÁV vonalán utaztunk. Az egykori jelentős megyeszékhely 1939-ig csehszlovák-román határszéli kisvárosként tengette életét. A „testvéri" egyezkedés során végül is Máramarossziget Romániáé lett. Magyarországhoz 1940-ben visszakerülve, a háborús viszonyok miatt nem volt anyagi forrásunk fejleszteni. Most sincs erre lehetőség, mert most a szovjet, illetve utóda, az ukrán állam húzta meg itt a határvonalát. Ha a két megyerész egyben maradt volna és a Budapest-Kőrösmező-Csernovic kétvágányú fővonalunk működne, Máramarossziget akár 100 ezres, jelentős város lehetne, de a politika másképp alakította sorsát…

1918-ig ez a vasúti fővonal számunkra nagyon fontos volt, mert Bukovina („Bükkország") fővárosában magyar katonák szolgáltak. Innen a híres katonanóta, a „Csernovici kaszárnya, bádogos a teteje, de sok magyar legénynek van benn a levele, lám az enyém nincs benne, itt van a zsebembe, háromévi szenvedés van belejegyezve…"

Rahón, a két Tiszaág egyesülésénél, a vonattal áthaladva, Kőrösmezőn szálltunk ki, nem is ment tovább a vonatunk, hiszen itt volt a határ. Kőrösmező az egyetlen falu, amelynek ősi nép, a hucul a lakossága, ők szkítáknak vallják magukat. Szláv nyelven a falu neve Jasina. Az állomásról elindulva, utunk a Hoverla (magyarul: Hóvár) megmászása volt. A fenyveserdőben sok hősi halott magyar sírkeresztjét láttuk. Ezek az első világháború hősi halottai. Néhány sírkeresztre erdei virágot tettünk és imádkoztunk nagyapáinkra emlékezve. Hogy most mi lehet a honvédsírokkal, ki tudja. A budapesti Hadisírgondozó Intézet feladata lenne ez. Aztán 1944 őszétől ezek már szovjet uralom alá kerültek, s eltelt 47 év, majd ezt követte 20 év ukrán uralom. Ki tudja, ennyi idő alatt maradt-e a sok sírkeresztből akárcsak egy is? Kőrösmező, az első magyar GULAG-rabra, a karcagi erdőmérnök firmámra és későbbi kollégámra emlékeztetett. Szilágyi Elekre, aki 1936-ban diplomázott Sopronban és 1939. december 7-én itt, az országhatár melletti magyar erdőben a határvonalat eltévesztett szovjet határjárőr foglya lett, és 16 évet húzott le Szibériában.

Szilágyi Elek

A Hoverla felé haladva, egyre jobban tapasztaltuk dr. Fehér Dániel professzorunk növénytan oktatásából, hogy minél magasabbra megyünk, annál inkább változik és egyre kisebb lesz a flóra. A magas fenyőerdőt elhagyva, egyre feljebb jutva, következett a törpefenyő zóna, a talajhoz tapadó fenyőtakaró, majd a füves zóna, és csak a csúcs előtt léptünk fel a csupasz sziklákra. Szép napos időnk volt, de ott a magasban hűvös szél fújt, viszont a nap szolációja nagyon erős volt, éreztük a csupasz karjainkon. Nyár lévén, ekkor hó még nem volt, a 2060 m magasból csodálatos körpanoráma tárult elénk mind a négy égtáj irányába. Fenséges élmény volt nekünk (is), de arra is gondoltunk, hogy 3 évvel ezelőtt itt még szovjet határőrség volt, bizonyára akkor nem kirándultunk volna errefelé… A magyar honvédek és valószínűleg az egykor itt állomásozó ruszkik is, ha még éltek, akkor valahol a Don és a Volga mentén lehettek… 1942-ben nem gondoltunk volna még arra, hogy a németek katonai balfogásai és az USA óriási műszaki hadianyag segítsége a Szovjetuniónak, megfordítja a háború menetét, vagyis számunkra is nagy katasztrófa következik.

1988-ban ellátogattam a dombói fűrészüzemet megtekinteni, emlékeimet felidézni. Se fűrészüzem, se erdei vasút, és nem láttam az egykor magasra nőtt bükk- és fenyőerdőt sem.

A magyar honvédség a tragikus 1941-44. évi ukrajnai hadjáratban szemben a németek brutális magatartásával, emberi módon viselkedett az ottani lakossággal, szabadidőben segítette munkájukban az apa nélkül maradt családokat, a templomok, iskolák, lakóházak sérüléseinek helyreállításában. Az öreg ukránok, amíg élnek, mindig jó szívvel emlékeznek vissza a magyar honvédekre.

A NAGYSÁG ÁTKA

A címet olvasva azt gondolhatnánk, hogy narcisztikus személyek elé fogok görbe tükröt tartani, amiben úgy fognak feltűnni és leszerepelni, mint ahogy általában a történelem elsodorja a magamutogatókat. Egészen más témáról lesz szó, és aki klausztrofóbiás, az jobb, ha nem is olvassa tovább a cikket.

Mert bizony kedves Olvasóm a hegyek közé fogunk menni barlangot keresni; megnézni hogyan lehet kiásni egy addig ismeretlen üreget, és oda nagy emberként bebújni. Már persze fizikailag nagy emberként. Én ugyan nem vagyok túlsúlyos, de igencsak langalétára nőttem a sok menzai paszulyfőzeléktől. Ez pedig, mint látni fogjuk sok esetben nem éppen előny...

Az első történet helyszíne a Velencei-hegység középső részén a Bodza-völgy. Eredetileg azért jöttünk ide, hogy bejárjuk a Pákozdvári-barlangot, de mivel az beomlott, ezért megváltoztattuk a tervet. Ha már itt vagyunk, miért ne néznénk körül a völgyoldali sziklafalakon? A szorgalmas keresgélésnek meg is lett az eredménye; az egyik nagy kőtömb alatt sötét lyuk ásítozott. Be is mértem a koordinátáját abszolút helymeghatározással, sajnos a szinte teljes kitakarás nem tette lehetővé DGPS-korrekciók vételét. Aztán következett az első próba a bejutással. Derékig már bent is voltam, amikor megakadt a sisakom. Ez így nem fog menni, sisak le és újra próbálni. Gond nem is volt vele, kivéve, hogy teljesen kitakartam a bejáratból beszűrődő fényt és innentől nem láttam semmit. Tekintve, hogy bentről jellegzetes rókaillatok terjengtek, úgy döntöttem, hogy mégiscsak kéne némi világítás és sisakvédelem, hátha a szag tulajdonosa otthon van. Így hát elkezdődött az ásás. Sisakkal és kézzel, lábbal és térddel, könyökkel és bottal. Amivel csak lehetett. Szép kis kupac nőtt már a bejáratnál, mikor újra megpróbáltam a bemenetelt. Először fejjel, aztán lábbal, aztán megint fejjel, aztán beszorult a vállam. Némi horzsolás árán kiszabadítottam magam és átadtam a terepet a feleségemnek. Ő persze vidáman befért. Se beszorulás, se horzsolások. Így kell ezt csinálni. Na persze, könnyű a kicsinek! Végül úgy döntöttünk, hogy a barlangméret már úgyis megvan; a szikla alatt mintha második bejárat is lenne, majd egyszer, komolyabban felszerelkezve az ásásra visszajövünk. Így született meg a Róka-lyuk-barlang.

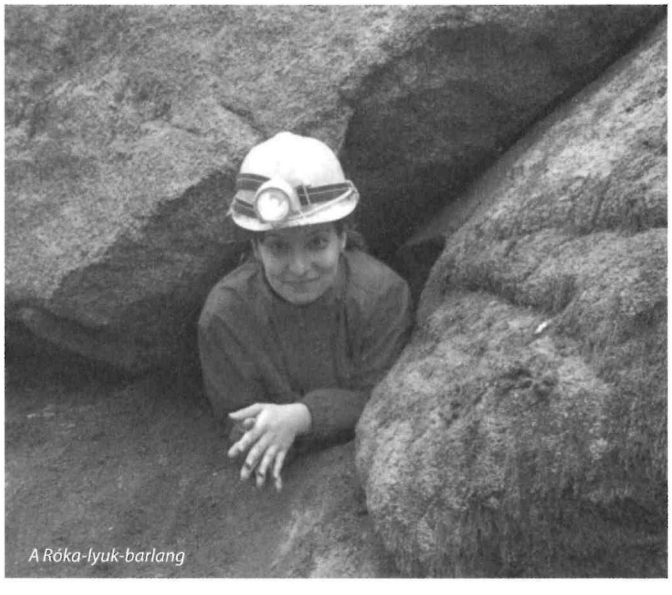

A Róka-lyuk-barlang

A második történet helyszíne szintén a Velencei-hegység, de ezúttal Pázmánd. A titokzatos nevű Pirofillit-bánya barlangjáról már korábban hallottunk, azaz láttunk, mert létezését mindösszesen egy 2004-ben készült, a bejárat környékét ábrázoló fénykép bizonyította. Össze is dugtuk a fejünket az Eszterhás Pista bácsival, megpróbáltuk kitalálni, hol lehet ez a barlang. Végül is a legvalószínűbb helyre bejelöltük, ennek bizony a Zsidó-hegy délnyugati oldalában lévő kőfejtőben kell lennie. Nyáron neki is indultunk megkeresni, és a barlang valóban ott volt, ahol sejtettük. Meglátva a bejáratát ugyancsak gondolkodóba estünk. A szűk, sötét lyukból szederindák kanyarogtak kifelé, és a sziklafalról lepergő kőtörmelék csak egy nagyon kis nyílást hagyott szabadon. Tehát sisakkal, kézzel neki az ásásnak. Kitartó munkával, kevés eredmény. Így tudnám jellemezni, amit elértünk, ugyanis amit kiástam, annak a helyére újabb kő pergett le. Nagy fohászok közepette nekiláttam bebújni. Egyik kéz, fej, egyik váll, másik váll, másik kéz; centiméterenként a csípőm, és mint a borosüvegből hirtelen kiszabaduló dugó, egyszer csak beértem. Meglepően a barlang egyáltalán nem volt kicsi. A belmagassága elérte az 1.80 métert, a szélessége a 2.00 métert, a hossza pedig, mint a térképezés után kiderült majdnem 12.00 méter. Csak az a szűk bejárat ne lenne... Mert kifelé még nehezebb volt menni; a sziklafal beöblösödése miatt nem volt lépés, csak ha magzatpózba kucorodott az ember. És rá kellett arra is jönnöm, hogy a láb csak az egyik irányba hajlik. Azóta csak egyszer jártam ennél a barlangnál, idén október végén. A bejárat talán még kisebb, mert ismét kövek hulltak rá. Újabb csipkerózsika-álomba merült a Velencei-hegység titokzatos, lágy ölelésében. Utóirat: sportos hercegek jelentkezhetnek...

Tarsoly Péter

Mészáros Ágnes: Mesés Mézes

Sercen és kihuny a múlt kanóca,
Szúszerenádtól lobban a régi lóca
Tövére tévedt tarka szív,
Tükre vásárnapi forgatagba hív,
Hol a fiú szereti a babát,
A lány meg a lovas katonát...

...Vizet árasztó tavaszi szélben,
Sátrak közt szaladva kéz a kézben
Selyempántlika kerül kalaphoz,
S mire Luca széket s havat hoz,
Harmadszor hirdetik nevünk.
Eztán már feketén-fehéren megyünk
Rozmaringos ágyba.

Szűk teleken fázva,
Zivatarban bőrig ázva,
Parazsas, petróleumszagú estén,
Közös utunkon Istent keresvén
Végül megpihenünk a lócán:
Életünk kanócán
Sercen és kihuny
A múlt.

Szigetvár, 2011.11.07. 21:25

A SZŐLŐ VÉDŐSZENTJEI

Nagy Róbert történész-geográfus bortörténeti írása

Az emberi tevékenységek egyik legrégibb formája a mezőgazdaság, az ezzel foglalkozó embernek már az őskor óta meg kellett küzdenie a természet erőivel. Jött az aszály, lehetett túl sok eső, jégeső, fagy, elvihette a termést több betegség, kártevő is. Ezek a veszedelmek Démoklész kardjaként függtek a földművesek feje felett, s a különféle pusztításokat minden esetben a világ dolgait irányító természetfölötti erők, istenek, égi szellemek... stb. bosszújának vagy csak egyszerűen azok játékának tartották. A legegyszerűbb védekezési módok ezek ellenében csak az lehetett, hogy az emberek igyekeztek kiengesztelni a háborgó vagy gonosz szellemeket, illetve azokat a jó istenségeket imádni, akik a bajoktól, ártó szellemektől oltalmazzák őket. Nem véletlen, hogy a földművelő, szőlő- és gyümölcstermelő népesség vallásaiban a legfontosabbak az időjárást és ezen keresztül a termést befolyásoló istenek voltak, a nap, az eső, a szél, a föld és a víz isteneit megtaláljuk minden kultúrában Dél-Amerikától, Afrikán át Eurázsiáig.

A görögöknél komoly kultusza alakult ki Dionüszosznak, a rómaiaknál pedig Bacchusnak. Ezek az istenek már az időközben nagy jelentőséggel bíró szőlőtermelők és a bor önálló istenségei voltak, azt is mondhatnánk, némileg „szakosodtak" erre a területre, bár ne hanyagoljuk el azt a tényt sem, hogy Róma isteneinek sorában legalább ilyen nagy jelentősége volt a szőlő, a gabona és szántóföldi gazdálkodás, a fölművesek isteneinek Libernek és Démeternek is.

A kereszténység elterjedésével Európában mindez teljesen átalakult. Azt semmiképp sem mondhatjuk, hogy a „pogánynak„ tartott szokásokból, ókori rítusokból semmi nem ment át a keresztény kultúrába. A szüreti felvonulások, bálok, vigasságok egyértelművé teszik a Bacchus-kultusz továbbélését, igaz lényegesen szolidabb formában. Ismert tény, hogy a kereszténység első időszakában, sőt Kelet-Európában egészen az utóbbi századokig éltek olyan szokások, babonák, amelyek nyilván ősi eredettel bírnak és a keletről hozott hagyományos vallás és hitvilággal állnak kapcsolatban. A termésjóslások, termékenységi varázslatok, időjárási előrejelzések, különféle gyógyítási eljárások mind-mind erre utalhatnak. Az egyház megerősödése elnyomta, ha kellett erőszakkal száműzte ezeket a hagyományokat, s csak elszórtan maradhattak meg ennek nyomai, illetve csak átalakult, a keresztény valláskörbe beépített, megváltoztatott formában jelenhetett meg a továbbiakban.

A kereszténnyé váló, de gazdasági szerepében alig változó európaiak a sokszínű, pogány istenvilág után a katolicizmus gazdag szentkultuszában találták meg a szakmájuknak leginkább megfelelő „szakosodott" védelmet és támogatást. Minden foglakozásnak, tevékenységnek volt védőszentje, így a borászoknak, szőlészeknek is. A szőlőhegyeken felállított keresztek, a szentek szobrai, esetleg kisebb kápolnák emelése mind-mind azt a célt szolgálták, hogy a termés megmeneküljön a pusztulástól, a termelés minden baj nélkül folytatódjon, hiszen milliók mindennapi megélhetését jelentette. A szőlőt és bort védő szentek kultusza ugyan sok helyen visszaszorult, de ma is megtaláljuk szép emlékeiket szőlőhegyeinken, s több helyen újraélednek a régi hagyományok. A kultuszhoz kapcsolódó ünnepeknek, eseményeknek komoly szerepe van az adott közösség szervezésében, összetartásában és a szőlőhegyek megmaradásában.

A legismertebb szőlő védőszentek közül, nézzünk néhányat ünnepeik kronológiai sorrendjében! Január 22-én van Szent Vince napja. Elképzelhető, hogy a szent nevének és a latin bor szavunk – vinum - hasonlatos hangzása segítette abban, hogy a szőlőművesek védőszentje legyen. Vin- cent szabad fordításban akár százszoros bort is jelenthet.

Vince napjához több időjárás és termékenységi jóslat kapcsolódik. Azt tartották: „Ha fénylik (megcsordul) Vince, megtelik a pince". Több évszázados megfigyelés állhat a jóslás eredete mögött, azzal, hogy megfigyelték, ha enyhült az idő január végére, bő termés következett azon az éven. Nálunk csak a XVI. századtól terjedt el Szent Vince kultusza, s valószínűleg Franciaországból érkezett hozzánk. Több helyen ezen a napon vesszőket vágtak a szőlőből, majd otthon vízbe helyezték azokat, s a hajtásokból, rügyekből következtettek a leendő termésre. Több helyen, némileg pogány hatásként a szőlőkben a lugasokra, tőkékre finom ételeket is aggattak, ezzel is a bő termést kívánva ösztönözni.

A magyar szentkultuszok közül kiemelkedik Szent György tisztelete. Április 24-én, György napján számos hagyomány alakult ki a mezőgazdaság kapcsán, mivel ez az időszak épp egybeesett az utolsó fagyok elmúltával, ekkor indultak az igazi szántóföldi munkák, ekkor hajtották ki az állatokat a legelőkre, s a szőlőben is ekkortól kezdődtek a nagyobb munkák. A szőlőhegyekben előkészítették a terepet a metszéshez, földmunkákhoz, ellenőrizték a karókat, a lugasokat, a szőlőt körülvevő kerítéseket. A hegyközségek törvénykezése is e napon ült össze, sőt a tisztújításokat is ekkor tették meg. Szent György napján, sok helyen volt körmenet, amikor a pap megáldotta a szőlőket, s imádkoztak a természeti csapások elkerüléséért. Kőszegen e naphoz kapcsolódik a „szőlőjövés" könyvben történő regisztrálása. A hegymester, aki ezen a napon mondott le, s választották újjá, ha mindenki megelégedésére munkálkodott, a levágott hajtásokat teljes pontossággal egy díszes könyvbe rajzolta, sőt fontos időjárási információkat is bejegyzett. Ebből a könyvből, amelyet 1740 óta vezetnek, lehetett aztán évtizedekre megfigyelni a szőlők állapotának jellemzőit, és az adott esztendő egyéb információit elemezni.

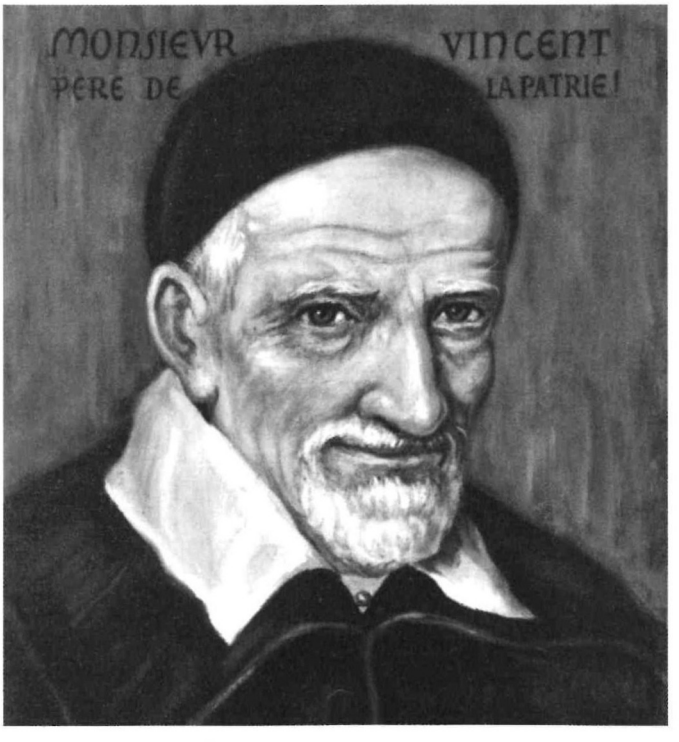

Szent Vince, akit talán a neve tett a szőlő védőszentjévé

IN MEMORIAM DR. TÁNCZOS LÁSZLÓ (1941-2011)

Dr. Tánczos László a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának volt oktatója, főiskolai docens, 2011 szeptemberében eltávozott az élők sorából.

Tánczos László a GEO saját nevelésű oktatói közé tartozott, mégpedig a legelső évfolyamból. 1962-ben indult az akkori Felsőfokú Földmérési Technikum első évfolyama Fehérváron; 2 és fél év elteltével, 1965 tavaszán végeztek. Tavaly tartották 45 éves találkozójukat, amikor alkalmam volt őket kalauzolni a GEO új szárnyában, a III. emeleten, az egykori évfolyamtársukról elnevezett mérőteremben, ahol elhelyeztük ennek az első évfolyamnak a tablóját is. Laci fényképe, mint jóvágású fiatalemberé, ma is ott látható.

Tánczos László hatéves állami földmérési gyakorlat után került a GEO-ra, s maradt munkatársunk mindvégig a Pirosalma utcában, a Geodézia Tanszéken. Gyakorlatokat tartott Ipari geodéziából, Felsőgeodéziából, Országos felmérésből, majd az Általános geodézia és az Ingatlannyilvántartás tárgyakat oktatta mind a nappali, mind a levelező tagozaton. A leginkább a kezdetben három, majd két féléves Geodézia tantárgy első féléve állt hozzá legközelebb, ennek lett tárgyfelelős oktatója, ennek írta meg elméleti és gyakorlati jegyzetét. A szakma alapjait, az első szakszavakat ő tanította meg a hallgatóknak hosszú éveken át; valljuk be, ez talán a legnehezebb feladat!

Alapos, szigorú és következetes oktató volt, igazi mérnökember. A feladatok számonkérésénél, a vizsgáztatásnál részrehajlástól mentesen, objektíven járt el. Az évek során sok szakdolgozatot készítő hallgatónak volt konzulense vagy bírálója. Mint kollégára bizton lehetett rá számítani, a feladatait mindig lelkiismeretesen látta el. Szervező munkájával segítette például a sukorói mérőház felépülését. 1998 és 2003 között a geodéziai műszertár felelőse is volt. Részt vett a tanszéki jelentések, óraterhelések, órarendek készítésében. Munkáját a megbízhatóság, pontosság jellemezte; az általa készített nyilvántartásokban, jelentésekben hiba nem volt. Szobájában, az iratai között, a számítógépében irigylésre méltó rend uralkodott.

Több mint három évtizedes megbízható, tartósan eredményes oktatói munka jutalmaként 2005 júniusában megkapta a Nyugat-magyarországi Egyetem kiváló oktatója kitüntetést. Ettől az időtől kezdve több mint negyvenéves közalkalmazotti jogviszony után nyugdíjas lett, de évközi gyakorlatokon, terepgyakorlatokon még néhányszor részt vett.

Dr. Tánczos László kollégánk pályáját befejezte; az élet által neki osztott feladatot mind a szakmájában, mind a családjában becsülettel teljesítette.

Dr. Busics György

IN MEMORIAM DR. BODÁCS EMIL

Dr. Bodács Emil Tanár Úr hosszú szenvedés és küzdelem után elment közülünk. Oda, ahol élete, maximalizmusa a mérték, a példa.

Dr. Bodács Emil 1955-ben született Veszprémben. Az ELTE Bölcsészettudományi Karán 1982-ben szerezte történelem szakos egyetemi végzettségét. 1984-ben ismét tanulmányokat kezdett az ELTE Bölcsészettudományi Karán, filozófia (előadói) szakon, ahol 1987-ben kapott oklevelet.

1985 óta dolgozott a PATE Mezőgazdaságtudományi Kar Társadalomtudományi Tanszékén mint tanársegéd, illetve 1990-től mint adjunktus. Az egyetemi doktori fokozatot 1990-ben szerezte meg az ELTE BTK-n, filozófiából. 1997 nyarán történelemből kandidátusi értekezést nyújtott be az MTA Doktori Bizottságához.

1985 óta feladata elsősorban a filozófia tantárgy különböző ágazatainak (filozófiatörténet, morálfilozófia) oktatása volt. Emellett speciális kollégiumot is tartott a magyar történelem, majd a kommunikációelmélet tárgyköréből. 1993 óta a politikaelmélet tárgy oktatásában is részt vett.

Kutatómunkája főként a filozófia és a történelem határterületeire terjedt ki, a történetfilozófia, a közösségelmélet, a politika- és gazdaságtörténet különféle aspektusait érintette. 1989-ben egyetemi doktori disszertációját „summa cum laude" védte meg az ELTE-n. A XX. század első évtizedeinek oroszországi tulajdonviszonyaival – levelező ösztöndíjasként – az ELTE-BTK Kelet-Európa Története Tanszék támogatásával foglalkozott. Ezen kutatások eredményeképpen nyújtotta be kandidátusi értekezését „A tulajdon történeti formái Oroszországban (1907-1927)" címmel.

Az egyetemi tananyag megújítása érdekében (társszerzőként) filozófiából és politikaelméletből számos oktatási segédanyagot írt. Összességében 28 közleményt publikált, közülük 13 könyvet (segédletet, könyvrészletet, disszertációt), valamint 15 folyóiratcikket és kiadványrészletet. Rendszeresen részt vett filozófiai és politológiai tárgyú szakmai konferenciákon. Tagja volt az MTA Veszprémi Területi Bizottsága Filozófiai, illetve Politikaelméleti Munkabizottságának, valamint a Magyar Politikatudományi Társaságnak.

Tervei között szerepelt kandidátusi értekezése könyv alakban történő megjelentetése, eddigi filozófiai-történeti kutatásai folytatása, kiterjesztése az oktatás folyamatába. A sok tanulás és felelős munka mellett a versek olvasása jelentett számára kikapcsolódást. Sokat olvasott és széleskörű tájékozottsága volt a magyar és a világirodalom verseiből, melyekből nagyon sokat idézett. A tanítás volt az élete.

A tanár úr kezdettől fogva fontosnak tartotta a hallgatók társadalmi ismereteinek kiszélesítését, annak a csodálatos emberi tudásnak a megszerzését, hogy kellő bizonyossággal legyenek képesek eligazodni a világ dolgaiban, és különbséget tudjanak tenni jó és rossz között, alkalmassá váljanak az egyéni és a közösségi érdekek önzetlen felismerésére és összekapcsolására. Folyamatosan törekedett a jó emberi kapcsolatok kialakítására. A közösségbe vetett hite tette ismertté városunkban, sőt a megyében is, a szakmai kutatás területén pedig az országban.

Kedves Tanár Úr! Az elmúlás fájó emlék számunkra. Mindnyájan azt érezzük, hogy nagyon korán elment. A tanítványai ezer számra a jóságát, a szeretetét, a szakmaiságát megőrzik, és egy részét viszik tovább.

Emlékét megőrizzük, ápoljuk!

Dr. habil Szabó István
egyetemi tanár

Dr. Vincze-Tóth Judit
egyetemi tanársegéd

MIKULÁS NAPI SPORT

A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Sporttudományi Intézetének Testnevelési Intézeti Tanszéke, valamint a Megyei Fogyatékossággal Élők Sportszövetségének Sportcsoportja 2011. november 28-án 31. alkalommal rendezte meg hagyományos Mikulás-napi ünnepségét és a Nagy Krisztián Nemzetközi Labdarúgó Tornát a kar tornacsarnokában és tornatermében.

Az eseményt minden évben nagy várakozás előzi meg. Közel 60 fogyatékkal élő gyermek, fiatal és felnőtt nő és férfi heti két alkalommal, hétfői és szombati napokon sportfoglalkozáson vehet részt a karon Dr. Gönczöl László irányításával.

A hétfői foglalkozásokon 25-30 tanító, szociálpedagógia, gyógypedagógia, rekreáció, turizmus-vendéglátás szakos hallgató (félévenkénti turnusokban) kerül közvetlen kapcsolatba a különböző fogyatékossággal élőkkel, szüleikkel, hozzátartozóikkal. Megismerik azt a nehéz, de szakmailag és emberileg sem könnyű, ugyanakkor lélekemelő légkört, amelynek során megtanulhatják, hogyan kell rászoruló embertársaiknak segíteni, különleges feltételek között helytállni. A sérültekkel együtt végzett zenés gimnasztika, a változatos szerekkel végzett gyakorlatok, különböző játékok során olyan, egész életre szóló tapasztalatok birtokába jutnak, amelyeket későbbi munkájuk során kamatoztatni tudnak.

A FÉS sportolói ugyan értelmükben vagy mozgásukban korlátozottak, de érzelmekben nagyon gazdagok. Szívesen fogadják a jó szándékú segítségadást, boldogok abban az időben, amikor képességeik szerint együtt mozoghatnak, sportolhatnak sorstársaikkal és az egészséges fiatalokkal. Örülnek, hogy elfogadják őket olyannak, amilyenek, és tapasztalatokat szereznek az egészségesekkel történő együttcselekvésben.

A 31. Mikulás-napi ünnepség gazdag programmal várta a vendégeket. Részt vett az ünnepségen Szekeres Pál, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium sportpolitikáért felelős helyettes államtitkára, Toponáry Gábor, a Fogyatékosok Országos Diák- és Szabadidősport Szövetségének főtitkára, Némethné Fülöp Terézia, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztály vezetője. A résztvevőket köszöntötte Dr. Cseh Sándor, az Apáczai-kar dékánja.

A színes műsorban győri, csornai és medvei partnerintézmények diákjai, fiataljai léptek fel. Látványos bemutatót tartott a művészi teremkerékpár felnőtt válogatott párosa, Buzer Nikolett és Szakály Kinga rekreáció szakos hallgató. A Balance Tánccsoport Egyesület fergeteges latin-amerikai show-tánc bemutatót tartott, felejthetetlen élményt nyújtva fellépésükkel a résztvevők számára.

A Nagy Krisztián Nemzetközi Labdarúgó Torna hat csapata – FÉS (Győr), Doborjáni (Sopron), Bárczi (Győr), Okoč (Szlovákia), Mozgáskorlátozottak (Győr) Éltes (Mővár) – izgalmas mérkőzéseken döntötte el a helyezéseket. A csapattagok éremdíjazásban részesültek, a legjobb játékosok serleget kaptak. A tornát ebben az évben is a soproni Doborjáni-iskola csapata nyerte.

Az ünnepségen jelenlevő mintegy 200 kisgyermek, diák, fiatal és felnőtt, szülő, hozzátartozó és vendég nagyszerűen szórakozott. Egy kis időre elfeledték a mindennapi megpróbáltatásokat, jó hangulatban fogadták a kedves ajándékokat, melyeket a szponzorok – köztük a HÖK tagjai – biztosítottak számukra.

Csapella Olivér 3. éves tervezőgrafikus hallgató munkája
(Bővebben a 6. oldalon)